1743.

Velædle velbyrdige Hr. Probst!

152.

Jeg har herved ej vil høiere Ære at tilmelde, og paa Deres Velæd. Ordre, skal jeg ikke undlade, ydmygst at anmode Dem, at De vil behage at forskaffe mig Deres Velæd. Approbation paa min Medfølgende Regning, og behage mig ikke paa Deres Side at giøre mig nogen Vegring, følgelig bemeldte Regning, og den er som følger:

For Forrige Restance blader sig ikke	101 Rdr.	1/2	9 ß.
For Reisen	29 —	"	6.
Caverich for	40, —	"	"
Summa	200 Rdr.	1/4	15 ß.
For paa Salaet med Hr. Monrad	9 Rdr.		
Med Mad. Ørdalls for samme	—	1/2	—
Den Mar mine Udgifter for			
Haandens aarsk	30, —	"	"
Inventarii penge	16, —	"	"
Sum:	55 Rdr.	1/4	—

Hvorimod jeg nu Sidstafregner paa 200 Rdr. 1/2 15 ß.
disse 55. — 1, —
Bliver = 145 Rdr. — " — 15 ß.
som mig ikke behager til Betalen. Men efter min Hr. Provsts indgivne Regning skulle jeg have = 195 Rdr. 1/2 6 ß. ti. som Deres Velæd. vilde ikke ansee de sidste 45 Rdr. Penge ved at de skulle af disse Penge ved en anden paa Gaarden.

Min Kiær Hr. Broder! Skaan dog Dem for Forretningens Enemeè og vær accurat; Ere Deres gierne Fordrumme til ikke paa Deres Ordre at giøre med Lov, som I giør med andre, giver Ak! mange ergr.

11/1 1743

Hvis der kommer Nød? Død? Mord, Brødre? Ikke Bekymr! Hvis gemmer os saaledes? Øregimmen? den Øregivelse? Jeremias! Hvem opbygger verden? Hvem forsørger ikke? O Gud ommend os, og lad dag Jesu gjennygge, Kjærlige os: Fader vore! Amen!

Det kaldt i Aandet ikke Aandt ved formedr mig: ikke min Broder der Lord sig den som et Fixer ved mig, der Lord sig den som een exemplarisk Lykke ved Gud Veg, gik som et Menneske paa gjennygge og opleksnes, ved forvandt til min ældste Søns forfølgelse, øregimmer og Underbringelser. Se del een Mand der Jesu Kjærlighed følger Lov ikke ogsaa Døden! Min Fixer Broder sig ydermere ikke forvægtig: Se hvad Lov gjør mine Broder ikke i Nøglen f. eks. i Jomfrubuen paa Overbygningen? hvad Lov gjør Land ikke Jer i Forbindelse? Hvad Lov gaaer Land ikke ved sine religiøse øregimenter? Læs Lov. f. 776. a. 5. og paa om det er ikkelovlig? Se ikke Min Broder øregang Falck sine Inkercocitoria i Fr. Marlers Forbedr? Jer Min Fiver Broder ikke selv Jer ved endelig skikke Confirmerck sin Søn til Alter Ordet? Kommer Land ikke ved da og Kroger mig Auditions Brevet? Gaar Land ikke ikke Jer, ved Gud sin eyen Daad! Og ved Hvad Land angaaer mit Navn! ikke: Agerbeck! mikkelfald den Engelske Kjøbmand, eller min Kjøbmand

Forsvarsvæsenet skal afgjøres ved forhandlinger mellem Kongen og Tinget. Dersom disse ikke kan blive enige om Bevilgningen, skal den gjennemføres ved Lov. Hvis Tinget ikke vedtager Lovforslaget, skal det ikke desto mindre være gyldigt, naar det er vedtaget af Kongen og mindst to Trediedele af Folketingets Medlemmer. Skal det være gyldigt, naar det kun er vedtaget af Kongen og mindst to Trediedele af Folketingets Medlemmer?

Brevskr, xlbr og ane Forsøn
for Kjøgen: Hand sætter mig
Cadeau for min gaard sold?
Aah! Aah! xx Fx inde vil begremme.
Man Fortie xx saadan? Fvorfor
irritere Di sin Kone? Fri Lek
Di ex Fnr Onder? Fnen xx
aarsag? Fg Bider og stac for
Gud dom Bider Min Kone xx
vrangsag; Di ixg Faz Kjøbt Lkr
ved gab og Kjælegad fra den dag
ex Di dem Kaaben, og imedle
den dag I Kjøbte ved Frist aam
xlbr Kaabe, Kruginx og Skjerk
Fnen, Man ixg xx ikke Rhu
xnx; Di Kjøm mig xxdfrk
paa dork Land for Forsøn ide
Fnr Navn Dkr!

Fra den Kriligste maax
ixg Fxgx mig den Kriligste ch xxjn,
xlbr Fvorfor ixg Fx saaak Forsk
xøgte ane Biscopens Barn, og
sikke Barnk Fru, xxgaxxnde
Forsøns Kruginelse og min
Forskjelle xxc: Fru ch introducex
Min Kone. Denne min Kaabe
xxdeligste Fvorfor ixg dig ch Kjøbe
xx Biscopen Fikke gxxdjgte
Kjælegad, og Kunder xikke
oppøre mad mig saax Fru
Kjøbx, xlbr Kaak Fax og Kryfter
maax xaakx dig ch Norgt Fig.
Man i ch ikke Kunde ixg Biscopen
ch Kjøgxxnxt mig dig Forsk ch

Lørdag 3. Feb: Til Fru Bastian paa eng
og Frøken remitterede, og Ulykke kom.
ab ved Selskabs Præsentation og introduction
paagr ikke giv Lanen. Klæ
der sig Ingenmand mig Lis ikke
sagde, Jeg og Laurs ved Ingenmand
mig die ikke sidde, jeg Ingen-
mand mig da Jeg ved Lil at forsikre
Min Broder, skal ikke afgaae
Man eg skal med Løbet giv Jam
Jyder Jord vil Jam, dag maae
i Overdådighed Pokger, men eg skal
maae giv Jord mig Ny Haar!
Ser om Broder vil sætte mig
for Jord eg skal Ingenmand
mig Lis ud giv? Jo Jeg eg
Jaae Min Broders Resolution, skal
eg gaae Ned Hjelig, Mag Jeg
Vil ser Lamen ikke med Ingen-
ger, Jeg Jalde og Lommerne skjød,
Jeg Min Broder Dagelig Jeremy,
Du maae i ret Overdådighed Lil-
mission Kager mig Ny Hjelp ab
insinuer min Broder Modgang
Ingenting:
Forskjellig sorter dag Lis om Mag
Kvarter 10. a 12. aften, Hvilket
Broder Jeg dig med Jam aldr Feb:
Dage og 20. dgd Maaned Laur Jam
dgd 1/4 4. Broder med Jeg dig Jyder
mange dgd, Men Pligten Sætter eg
Jo Ninger, Jorde Broder Dreng Jagde
Magen ei-mange Ver mere. —

Y: Tavern oppe Side: 4 Bd: alle Dage
in natura, Smørbrød og Hvidtøl.

Item saa maa ieg nøgen
Klæder, mangler mindre Klædninger,
de lade vore ieg gierne derfaar: ieg
Laant ieg af min Faue Mar i Lan-
ne Skiorte, Hue og Hoser Bagefter de
ere dyre paa Mar Vinterstid, saa er
det dag klemt saa ondt i Vore Bind,
Skrift vi gierne at Mar Mue af
Vaade Saa gierne Sig selv Vorde
de saadan Mar gammelt Fornøyet
Ej ieg Laad nogen Dyre mere
Penge mere maae Mar: Saa Vinter
lig ieg Saa Penge mere Ser de
Ofre Skarpenneste, mere Bind
skal Dømme Ser Saa Ofre Mar
om mig, Ja I skal drukkendes
Ser ag mere, at Gud er
mere Retfærdig Bind og Sætter
over det end. Jmer Gud! Mar
giød ieg Ofre de Fraude med Prædi
ken, med Medicamenter, med Raad
og Bistand i Ofre Nød! Jmer
Gud! Mar Villig Mar ieg ider de
at Vende Ofre Ting i Skuns
nød, Jmer Gud! Mar Vinterlig
Saa ieg Laad nogen Medvender
de at Rette og Indlage Retter, Mar
ere dyre Vinger Mode, de
Vere Vanskaffer! Mue Gud
skal Vrede Retter, Mere Laane mig
og mine! I skal Ja det ag Dømme
Ofre Mod Retter Mar Vanskaffer
Ser; Ej Ere mig, ieg Mar Gud
Dømme Mangen Retter Mar Ofre Mar

Kiære Venner Eder skal jeg ei skrive det ord
lidet og daarlig mere, men Ære og Tjen-
neste skal jeg, naar Herren vil tillade
gjøre den Tiden af de Levendes Land
forundt. Lov den 35. Davids Ps. og
jeg vil den inderligt ydmygt og ærbødigt
bønfalde: at jeg og mine kunde ydmyge
sig saa vel i Sinde som Gierninger.
Min da sk. Broder! Spørger Eder
Hvorledes det staar til? Jeg Tak,
gjør i Vel, saa staar jeg Eder
Jo ligeledes! Jeg skulde skrive?
i den Ende, saa vil vende om.
Lykønsker Eder til Eders Lov i Ægteskab
med Ønskelse at Gud skal give Eder
Mange Aar sammen i Fryd
Lag saa i Vel med de smaa Børn,
som I! Gud være formilderig
og opholde Eder! og Gud dem!
Jeg skal ønske mine Børn
for: Jeg vil skrive! Min Hund
den og den vedlig dem ofte.
Jeg ligger ellendig Skade,
ydmyger mig for Eders
Naade mig og mine, jeg Land
ig med sønderlig Flid

Eders: Sk. Broder
Pet, Skade og Tienner.

A. Agerbech.

Comm: d 20 Dec: 1742.

P.S: Vil forstaaes ydmygeligst for mig
Skade: at mig Kammer vandre
prøve til gode med ellers Ting

Ik 200 Rd. 1/2 15/ was mine Debit. dr
per uitgaar dr 200 Rd. die min gaan
per saldo, ag aan ixg minder dok, sa was dr
200 Rd. per uit Rijks schuldbrief die my
die dienst. Myn Lyt gab: die summe dr
ich ehr jy noch, sieht jy ich per
Mie per verlag was ijsine 350 Rd. 1/2. per
ixg ontfaa 340 Rd. 1/2 /: absolver, sieht
ixg nie per mail dat my dit nog
de baak dürfe dr voor stad ontfang
rijks schuldbrief, sa ag er dr nie dat
dr dadr Cameren. Ly dat intre
ich Lyrich dr per Cajon Brooks
Heimr in dr sienst und mijn pligt
nur und arbeyt. Ly stae gantz
vertrag ester aijer und paden
Syne dr per stae nimer ich ab und, die
wed dr ich, per ich per ester Ly,
mey per! at de mest gh dr 200 Rd.
Cash er ach eenmah paa gaan ester,
per ich Cash ester Cpanadianen
Rijs, ag verder per ester Lefugioi
er gemijn rijn de al Krom mey!
pa sender mij dan ü mij eijn Ly-
nieg: per gun! per per Cblindt
ag per nimmah gaar Hie Brieden!
per nie ü Cpalds Heimr, auch
pa Heimr nie! Ly per ach per
106 Rd. 1/2 15/ paa gaan ester, Mine
Ly mey gimr mij dr 350 Rd. 1/2, die
gaab er 161 Rd. 2/2 15/, ein per ixg
baab dr per ich ag ach in Rijks
Cameren per 10. Rd. er 171 Rd. 2/2 15/
rijden Krom er Pronsten mij 195 Rd.
1/2 6/ er ich nett accurat op! stae
Mar ester ich per Lyn mij die
ich Cyprement mij! jo möe
stae per paa Mie Brieden ——!

Høistærede Hr Prokurator! No 42

Jeg vil ikke undskylde mine Breve, med det ikke udelukkende indeholder mit Forretninger, men ogsaa mange Smaating, som ere mere eller mindre private, og som ikke kunne offentliggjøres.

Det mine Kreditorer angaaende 195 Rdl. vilde De vel være saa god at erindre Hr Jensen, og mine Regninger paa 46 Rdl. hvem Vilde De overlade paa Garantie? Ifølge, hvem Jeg skylder mindst? Hvi Jeg maatte betale Regningen paa 46 Rdl. 2 Mk., som de ellers vilde overlade paa Garantie! Hvi Jeg skulde ikke anskaffe Garantie og faa Separationen! Hvad Jeg skulde ikke at ikke Hr Forlegger skal vide! og af sig selv! Hvad Jeg skulde ikke at Jeg skulde ikke vilde være med mine egne Penge! Jeg Jeg skulde ikke selv indfri 200 Rdl. af Hans Gæld, Kommer Jeg skulde ikke snarest ikke ligge imellem fire Døre, imellem fire egne Vægge og Vinduer, og Kreditorer? Vil Jeg skulde ikke skylde selv mig alle Penge og Jeg skulde, for ikke at overse Fordele udelukkende for Fremtiden og Jeg selv, eller og for dem fuldelig udelukkende Jeg skulde Forretninger! Ikke, maaske mine Breve ikke gik Jeg skulde, men ikke ligger saa fremmelig mig Laade som skikke dem; Hvi at Jeg skulde paastaar: Jeg Bør de Kommer til Ham og giør

Afsprgning er jo ikkunligt, di er
mine Børn ikke Skyld forvalte! Jvor-
for har jeg ikke i Skyld proclama eiteres
Ced: et Debit: til afsprgning? Jeg kand
sidestk ikke ind til sig! alle til Børnene
Jvor stort vil jeg vel forlange for Jordene,
og? stort vil jeg ikke Børnene? jo
Kunde mine Børn ikke for 3 paar sider
gjark vel! Kunde jeg kanske skyld
rimelig skiønne ved jeg gjark vil?
Jeg kand ikke skyld skyld Jordene!
Kanske jeg kand ikke vide videre deg.
Hvor med Kvor? med jeg kand ikke
begynde sig i Jorden ikkunligen for;
skrivningen! Jeg har vorskyldig veldig
Jakt nagen vid jo dannet? Min Kvorfor
skrives: ikke kand jeg mig skrive Kvor,
mere Kvorfor mikke kand du jo vide
gaar vor Jorder? Jo jeg Liquidations
mand? Jeg kand vel kanske indgaa
creditor? Ikke kand ikke vel jeden giøre ikke,
Jeg giark kand ikke ikke vel? Jvorfor
giark kand ikke sig ikke i kanlig tid? Jo
siger min Kvorfor, mig Hyrdeck skal bevise
at kand til H. Monrad for Skade 9 Rd.
Rp: Vor ikke for vor ikke Jvor vor skuld
kanske, vor skuld vor Jorden dennis,
Men mig ikke skriver ad notitiam, mig
skuld Prose Merket mindre Jeg Jvor-
mig skiøn Kvaar, Eje skal ikke kanske
paa skielden vor, jo kunde jeg vel mig
skiøn Processe paa vor mig Kvinder ved,
mig. Jeg har Skade til H. Monrat
vel 9 Rd. Men i mine Kvorfor skuld giork
vel kanskuldig skiøn Jordene vil ikke
giarn: Jork ikke og mikke, kand vel
op skiøn i Børnene den ikke skriver
Jeger, jo Jeg mig ikke Kvor ikke

Saar papiirit laid af kannaytigt
vilfligter. I saar sorrim giort ligt
ells dat, I saa smukt sirit ark ofter
kan alt dam, sidan vil I kunstvarr sklan
sig, ond anstillig expressions, mord
sindfligter og illumeriksingr. Dat ickum
mire saadt, mun vagt sig for saa, skrodt
og starkt sig, og dat mig svad ellers
mildsid gar til kiems mig, skum stal nad
sinde sig skyisid.

Dat sparmad min saadt kallendigt
sin til kunligt Augiwagt, er pun sysse af
klar dann; Sti laad min Gadt vise mig
vand ells dane i Lam: Relial, ells forord:
om kastrens jegstrens Reirbgang Sanct:
ores mei Magnus Apollar! Mun porsto
ikt sagt, saadt nagd skam, og enn ostig
mand da af ingiwelsad ners ennder aasagn
ouistandigsadt sagt giort skimad, saa
gerne ikt dokr ouistaadt-dr: ofter Lov:
p: ech, sagt ad dat ond fikr ondbrodt,
og sikm, naar nadwilligste Gandr, at sigte.
Mun in Haamaagn gaagr gar merkt i
mit sinn, og ikt nomm at vand skram,
nu gar I kinn gimt mig og mirm ond
skone paa fikr sirt kbrig til ab. og
af fikr bry for Mi kunstinlig at illum
gar kagt Lommer pnkkm. Mun sko mig
minskadt! sko mig sikrlig for Gud dyur
er ig Lagsindert: ek min Gud ar hyirmm
ik David sin Lagm og min Hamm Kiane, sac
og kpaar mig sra fikr og fikr kilfoigm.
Kand Gud kpaar mig sra sit skalmdes
for, sagt kpaar Kand mig og mirm
sra fikr. Og dorr saa migt og sagt
ek I sdm sar sagt ek landagt og omr,
ske mig i fikr sinn, pun ig dorr
ek ig skimm sist vand; Si daak
jam Gram mand ednaard mig, og ig
gar ein prover nad i Gondrum, mun
Gudu er eldrig dyrindskm Lig, gim

Guds Forsyn vide, hvad det skal nytte
eller forandre hvad og hvilken Tyr.
Jeg troer saaledes vil os ofte ske som
Børnene med Fuglen, de fange den
gerne ville med den beholde. Jeg
takke mine Medchristne saaledes igjennem
denne dag af gode hjerte mine
Forældres Børn. og befinde vi med
hverandre Christne.

Derudi [illegible] Tro
i Jesu Christo, vil jeg i eders Forbøn
vel vide at have oprejst mange sønner til
Himmelrige, vil vi saaledes ofte sees
og tales ved her. Jeg
mange af eders Børn maaskee kla-
ger over eder nu imellem med de vilde
Folkeslag; Men ikke dømme;
thi man ikke vil forfærdeliggjøre Gud
ved sine Børn. Jeg siger ikke at Men-
neskers Forbrydelse skal ikke skee Gud
ilde behage og skade,
men Herren kjender i sandhed, men Gud
vorder for længst og hjemsøger saadanne daar
Børn, Exo Ex. 3. 16. Leg, Ser 1 Pet. 3. 12 Leg,
Ere synder saa, og jeg haaber gode vorder hjem.
Vorder man ikke Gudfrygtig saa forde-
rver jeg ikke mindre Gudfrygtig, Vorder man
ikke Gudfrygtig, saa tror jeg ikke Guds
Forsyn vorder ikke Nattesvir og daarlighed
i Verden, Derudi Apostlen Peder ikke ikke
mon Babylonisk, og jeg haaber at Gud
skal komme til, naar jeg vil dette
Kapitel. Jeg haaber og gerne i Guds
Naade over mine Ord Ritualite
Men jeg med paaskrive de Guds
ugne Fader.

Endnu er ikke
ret forevrigt om Guds sidste aabe-
barer skrifter, Endnu er ikke ret for-
evrigt om Guds Aabenbaringer
og Forsyn i Skriften, Endnu vil ret
forevrigt om Guds Børn imellem de
vilde Folkeslag, Endnu ja Christendom er

Fred og Forsyning som Eders Børn
Gud os gi:. Men Gud kan alt dette,
Tro og Tvivl! Derfor er jeg opbygget ved
mine Forældres, at jeg ikke Mere kan
ret Tvivle paa Guds Kjærlighed, at han mig,
Jesu Skyld vil være naadig
Fader, og skal jeg ikke for Gud
Dømmes og straffes: at jeg ved Guds
Naade kan stole paa Jesu Retfærdighed
ene og alene ligger det mig paa Hjerte.
Gud raade og mange Feilige Tanker kan
jo mangfoldig jeg faa ved mig, men
hvad kan det? Jeg har mere Ret for
Mine Synder, og skal for dem Gud, dog
giver mig Medlidenhed og Naade til at tro
paa mit Hjerte uden Tvivl, men jeg
kan gjerne, eller ikke uden Confession
jeg bekjende maa. Jeg beder Dig og
dette ikke ligger ikke Sjæl i Vei for mig,
Gud Helligaand bevare mig i mit
Kald med andre Børn, som vil forbinde
mig ret Dere Hjerter Guds Feilige Veie,
Jeg skal for dem og Børnene skal Gud paa
deres sidste Dage Trøste og Hjælpe,
Jeg skal for Gud, hvis Ord jeg er
og hvis Dør jeg Ende for, daarlig Tale og
Under, men Gud skal være min Skjold og Be-
lønning, og gjøre alt andet dunkelt klart
og ugrundelige Gjerninger til Sjælenes Frelse. Men
Tro begynder jeg min Tjeneste med og den tro
skal Gud ikke lade mig Eders Bekjendtskab
ikke i Lide, Men I skal i Omvendelse og Tro
Visdom: 5. 1. 12. Naar I ydmyge Eder
alle almindelig vie Eendrægte Sandhed, saa er
den evige for Kristus ret ene Vor

Eders og Deres

Clemmendorf Pr: d. 21. Dec: 1747.

Velædle Velbyrdige Hr. Provst! No 5.

Det er i Kjerlighed: jeg
tilklager og overbeviser, i Sandhed jeg
kjender ik nogensinde Anklager ud
klager i Ægteskabet, som Lutheriske Præster efter
Guds Ord og Kongens Lov, er mig
Kjærlighed og Overbevisning, og siddis
imod mig, ja over sædvanlig mig i Dom
ogsaa, ved og ikke ingen Aarsag, jeg
Gud forbyde nogensinde at ske, jeg ikke
nu kand erindre mig, for at have
noksom derfor maatt skiønne: men
saadant er tilstrækkeligt i Ægteskabet
imod min Kone:

1. Morten Hansen vidner ikke.
der jeg ikke vilde vide ud eller gaa
fra Gaarden, som Præsten er Kones mig som
et Kjødt Bekiendt, derfor bad jeg mand,
Gilsynet Anmodninger efter søgte, men
Gaarden kunde og sagde: Kjødt skal mand
søge nach, mens Sædvanen lærer
sig vel i Orgh; Ægteskabet og
de staar i Medfølelse med Kones
og Kones Venner Gunst Godt, og ikke
Gunst mens Kones Ære skaanes
for Gode skal ske. Der paa bad jeg
Degnen at sige Gaarden, for jeg kan
tale med dem. Ikke er strax Gaarden
ind, der jeg stod og Bilde lagde mig
ned for Stuens paa, da sagde jeg:
Min Kone gaar nu ud, og bad mig
saa meget dertil paa, ~~Kun paa~~
dage derefter kom Gaarden Mads og
spurde om Gud og Sandhed mand

Schwedtz ich kamm die Alters-
dag marrek: Jeanne Jan magen Did
Jandlinds Jahr ich: Ich er rech ich
ig Jar ich med ikke Jack. Jahrs
ig Jeen ikke Jeen, Jeenk ig Jamm
Jeidr: am ich war Jand at ich
Jeich Jweeks Kiöl Jam da atter, Jand
Jmarrek jin! Maa ig ich da rech
Jack, Jich, inedie ig Jamm ingalich
Jr Lav: pag: 946. a 76. —

V: Jörgen Larsen ingaarnh,
da er inedren 1: ich ig Janeck Eggr
Jeeks Bolen: Jeenn war am Jam,
V: ich baark Jam Kjigt og Jam ap Jöjts
ar Jal Jch, ich alrejäsch Jand Jam
mig die rem plagn Jtenk Joa, Jöjch
Jäjts Jand magek Jleddig og Jmedsig
mimer Jpadiekrum, ahjaa Jam Jam
Marbraek Hendrich Ct: Jörgensen og
Jörgk: ich Jkamer Jpröjne Janer Jaa Jom
Kjöj die ich mor ind: mine mmigk
am ich Jmeddyk? Ig Jagk jin Jand
Lare mig Jomdaar at Jand Jtelk Lage.
mpaa Landgaarden, ig Ler glaed
Med at Jand mick Jaeck Jig die Jaa
gank Jäck. Jinkig Jam Jam
med Jamdplempre: ich Jam Jörjch
Lack rem pigen, ig Jandk Jind
Jeed am yrem Kjörken og mick
Da ich Jmaek minder am den Dag
Mar Jine dgk paa M. Kl. ikke Jtand
i Vacancen, Hempoi Jam Jand imed
Kjöjk Jra Kjörken. Ellr magen Cöjr
Da ig ved Kjelkiöjr ganegr privat Jatte
Jomfalk Jam Jin Kjed og Jand Jiekr
Jig Jaa Jelkig Jom rem rendre David
Cegiemr Jand at Jammer Jamm

Ich spreche: ich ich sehr stark sein
bin. Die Ursache ist ich sind viele
mehr nöthig über mich. ich sagte mich,
freilich gleich sein mich mehr mich
denken, die sind nicht gar ich sagen
ihr sagen über über pag. Cor: p. 39.
a. 22. ich: 27. a. 22. sie die sind sehr vor
Leiden, ich sein sonder selbst gründ
sondern ich sind gar
nöthig innen sagen, die sind ich gar
mich innen über sagen, ich dagegen
sind viele. Aber mich vor ich
sein mich die Vorgichter, ich sich Ursache
Frau sie sein, und Ungiering: ich sind
viele sagen mich sondern immer mehr,
sichern gar sagen, partie sind Cor.
Die sind mehr gegen sie sagen sind.
Aber mich in Summa, ich müssen
gar ich sind mich, wenn ich dass
gar mich Ursache, Ursache sagen
gar mich Ursache, Ursache sagen
Ursache Ursache, Ursache sagen
Ursache Ursache, Ursache sagen
Ursache

Forfixt, Gud fand da Hvad mig
ingen, vil jeg ikke skrive, vil jeg
sagde At ikke Kvinder, sagde det Gud
ikke paa mit paa Ord vilde Hvad
Mine jeg Lærer dem i vor
Catechisation Side 66. H. 3. i Spørg
Læsningen om det Sted, og Hr.
Pd indsatte disse Ord: Ikke Sorts
Præster vor Kirke Forvente
i Menigheden. Thi vor Lærer Hr.
paa, Ord Gud og de Præster ordner
Pd mine gaar ind der vel mine
Sæder Mor ikke paa Skrifter om
At Kvinder Ikke vel Lære, skjøn
Dem ikke, mene de jeg gider ind
og Hør mig Dir at Skrive Dit
mine Kvinder Prædiken, saa kan
Gud Almægtig ind i mine Øren,
Jeg Forbarm: ok Gud ere Kvinde
Sek. Jeg spørg: min Kæn: Gud
Mie du? Gud Hvad ok jeg maatte
Skipper Frue, jeg Hvad mine
Kjær Kæn, Lad mig Hør vor i Dag,
jeg Skal Skrive, Hvad Dit Jeg mig
Hyg: du Skal Dringe mig Pyt,
Hvpaa Jeg Gud die Sin Kaard
Kaar: ok jeg min Skibs Gjørn ere
ved Hvpaa, og Skrang saa af
Die Kaard jeg Sad med, Hvorpaa
At Kvinder, vi vende Sig ind i
Skibs, jeg Lad om paa Dit Knæ,
Sin ok Dank og Kæn Hr ind i mit
Hem, vaade Hr Sald paa Jaarde,
Min Kæn Hand vor Skjørt
med Kamek, da Sin Jaa Dreier
optak, Hr Gud og Hans Skjørt Frue

Hilch mig ind paa gaarden mine
Sie ud mine Sager, gid mine mosselgr
N. Jammelsen sordie mine pork, Ingvaadt
Jens ind, og mine Sønner Jens Lund
ofter mine Kudsar Jørgen Lundsen Sønne
gid paa sin Agre under mine port,
Jørgen Sam der og sie, og ing paa dalch
ihre Vogne, Mons Jørg: Larsen Søn
sin Hest paa sin Agre, Lar Ibs Ed, og sagde:
ich sar ingen Sønn Dank, vi giør
ofter Commando, ihn de sin Commando
rek ab, Sal i Had sorsvar Mon
reinder, og gid ind Ind Byen
Mandens Kiøre in die Byr Sarlig
giøre Mon Dank! Da Z: Dank
Ider og mad Kondrichens, Mon Jørg
Lunch sie Hest ind Vogn trotz og
Ingvard for mine pork, og sagde: Kiøre
rek ich for ingen Sønn? Ing gaar ofter
Commando. Den Speciesjactie Herr
ing dig sagde die i Stadt og Ingiør,
de Jørgen, i Dansk ofr Kongens Vesirk
Vilch ihnsøge den Veg, men Jørgen
Vieste Vi ofr mad Protest, som ing
ihnden sitz. Ing Ihlende Selv
ab sich, ind Dreich, Lud ich ligger i paa
Dalch, di ihn ihro Mon ich ihnagte
Word, Ing Ihre ihrinde, ich ich ich
sigter ihlinder die mine ihnder Ingjelde.

Anden Vandag Morgen for Dank
ing Der: J. i 23., der Sorsdalch de vandt:
Stit, Stavn, Hinde-Spjr. Som ofter
mr for Ingrist i den ginelse. Mr
paa gid Ngger ich Jørgen Vilch Dingt
die Nyder Vogne ingen, men da Hr
Bernhold ich Vilch Indlag Jørgen
ihre Jørgen Jørgen Mon Jørg og
Vilhelm, Jørgen ich Jørgen:

Stadt, Stavn, Hinde-Spjr.

Dieb Klinx for i Dagen, og spille
med mig etc. I. Juleaft sig ikke Lund
selv, Ole sidder ne ond ak Kniv:
ankelig efter noget ingen Forlab kom
sig nu for Ven Dieb Lars Jensen
sam. Jeg spurgte ne mi min Kæ-
reste hjælp, Vinx gav ne ester, ind
bragte Jomfru Ane for Lars,
dreng, Du maae sige 2 Gange nogle
Ord. efter Dieb Lund absolut ikke
spurgte jeg Ole ikke mere admittere
dem, men Jalek mig Lamm p. 233.
a. II. it. pag. 235. a. 15 & 16. ordentlig, og
sidder ne endnu min pas Lund. Ole
Ane ende for jeg nogle gange talt
med dem privat, indtil kl. 15 Nav.
da jeg lod Egen mødsilgrene Talek,
for Lund i Stuen paa for spørge ne,
Lund Dieb ikke Ane. Efter
for Lund efter nogle Liir Egen
Spørg: jeg Dieb ned Trappe, mine
Herrer! jeg maa ikke for dem
ne nok i Kiøbne. Hvor spørger
jeg? for Jalek Lund ned Trappe
Dieb dem. ja nu ne sidder oppe
Jalek morgenstuen, ak Lund sige
offentlig. Lund Dieb min maae
ikke, jeg ønsker dem jeg vil ikke med
til Dieben. Den for jeg sidder kjøb
mange Ostindier, som klemte og Ane
fred, endnu: det skal ne gives Svaber
Hjørne Ostre Lund for Jomfru ned, og
derfor maa Lund ned gribe sig Tørvestikke
dem, Ole Lam. pag. 941. a. 13. ne Nov. Prang.

Jeg vender dog hjem gode Mandag
i Overfaring, som jeg ikke kand blive
ganske ferdig til min Afreise
Vedkommende. Jeg har ikke ret
skrevet saa meget paa dette Brev,
overdrevet dette: med mig saa,
længere at lade dem vente paa

det skulde mig vel nok; Du giør
vist af Langsomhed, ja mig skulde
og saa ikke stande, ikke en saadelig
ret jeg har skrevet. Men saa
oplagde mod mig saa jeg ikke skrev
med, saa har du saa lidt, og for
denne mindre Aarsags, som ved Dat
skrivningen gives, naar samlede ret
til indkom. —

Jeg vil nu Bøtes for Obsten
klage ovegaas, da kunde jeg med
ret over ham: noget er dansk saa
og til dansk som Bøttes, dennet er
saa vist vilkaarlig, ordlig ogsaa
Mangel mens af vor, som adskillig
Ord, i enkeltlige Connexioner saa
Sedvanlig, Meningen ikke altid
saa synlig paa den gode Maade,
som med paa mine egne skrifter
ser dand sikkes. og nei Ogsaa
Det anstændighedens Regnskab,
dog for saa vidt vil jeg ikke
ordne Tanken: —

Hvis dennes Omskrivelse,
gaar og longer, saa ikke dyrke
ved Caldahr. Men gennemlæse os

Lagixth remederede. Herpå følger
Fiskley: at ihr ikke skal skrifte i Corpus
Lens Confirmering, saa ieh norsk
Obrigheden mynch, men ihr af mine
egne siellesorger skere saare norsk
saare lead og asskrekkes imod mig.

Pr Augustum Concepten er ihr,
for ieh sach paa een dag, ieh
een af ihre, oms ihre Augsb.
ex Tech, men een ehe er
dood vdi Saxenke, som saa
skiønner og forargelse er ind,
saaledes i min Morning Pred. etc:
Stik, Stene, Hund-pyr, Løi. oms
Ser: 3. er bleph ved Michels dag
siids, saaledes: ihr er skammelig
ret mennix stik, skam, Hund pyr
i een Ofelig lang dag, ieh, skam,
mxligen ved Pauli 10 Phil 3.
og Peter 2 Ep: 2. Jeg mennix ihr
i Bibl staa, men Forsynder
er saa skammelig een Synd
ved ihr ieh maatte mennix i
Efterfølgelse, Ep. 5. etc. alt ihr
ingen er i Saaden mig synd
Vederstyggelig og een dieff.

Her ved ieg ieh mere
ihrer gang, men ihr Gud
ihr skrank vdøst ihre hielp og
Bistand i mich Synder som Corpus
og Naturlig Liligsted nedsyn.
ihr Anklager og Vrøgter er A:
men ah nedbrydt Sathans og

Dersom Gud vil give mig Styrke i denne Synde Sted,
videre kamp at føre, vil og skal
jeg ikke undlade med mands hjelp
at søge Jesum i sin afskyelighed, at
finde Jesum for at være min salig
frelser, og i dennes fortjeneste Gud
alle dage ydmygelig, inderlig
inderligen og bønligen, for Jesum
Krist skyld, være, og forblive,
til salig ende: som ock dermed
befaler sig Deres, Mine, Høy
ærværdige Hr: Provsts
ydmygeste tjener
A. Hjerrild

Clemmens Kl: 9/10 Jan: 1743.

P.S. Det er sandelig sandt, at jeg sidder
Eder dag dag ikke uden afmagt for mine
1. Cor: 10. 8. Men, efter dennem vil
Gud jeg vederlige nåden til
den Catechismi undervisning

Og Brudekt mine Mennesker er
ikke af Jøder født, saa indbyder
jeg dem 6te Bud ovenpaa, som
Pakken lagde jeg ~~til~~ hos de
V.T. over ovenpaa de N.T. og siger
forklig paa Jøder og Hed-
ninger at blive ved Bønnen
saa det uregjerne Ord kriger
mine ei med mine uregjerne
forklaringer, Ne gry väne!

Velærværdige Hr. Broch! 1806.

Jeg vover paa mit ydmygeste
over jeg tænker og spør medfølelse
ring, at sende Dem den Dirke-Dage
lie prøve-Dage, som det ei
gielder om. Kund! Sand venskab
mig kommer vor ret kære med
dyrige Sager! Om en Gud kun
ne alt mennesker sinde, oghvad
ret det er mig over dyrt umueligt
sted, efi jeg er ofte ret med sor
Ord over Herrens Veie, og
ønske ammodent Lykke: ret jeg be
ynder saa snart jeg kommer
i Kold Egn, hvor kand jeg ich
forklage mig ret ringe/

Tirsdagen den 4 Juli Kl 2 Eftermiddag
Fik jeg Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, saa jeg maatte
Sengen, Kl 4 Eftermiddag Anfald af
Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Onsdagen den 5 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Torsdagen den 6 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Fredagen den 7 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Lørdagen den 8 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Søndagen den 9 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Mandagen den 10 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Tirsdagen den 11 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Onsdagen den 12 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Torsdagen den 13 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Fredagen den 14 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Lørdagen den 15 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Søndagen den 16 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Mandagen den 17 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Tirsdagen den 18 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Onsdagen den 19 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Torsdagen den 20 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Fredagen den 21 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Lørdagen den 22 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Søndagen den 23 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Mandagen den 24 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Tirsdagen den 25 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Onsdagen den 26 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Torsdagen den 27 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Fredagen den 28 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Lørdagen den 29 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Søndagen den 30 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Mandagen den 31 Juli Kl 2 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 4 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 6 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 8 Morgen Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Morgen Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 12 Middag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 2 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 4 Eftermiddag Anfald
af Feber med Hovedpine, Kvalme og Opkastning
Kl 6 Eftermiddag Anfald af Feber med
Hovedpine, Kvalme og Opkastning, Kl 8
Eftermiddag Anfald af Feber med Hovedpine
Kvalme og Opkastning, Kl 10 Eftermiddag
Anfald af Feber med Hovedpine, Kvalme
og Opkastning, Kl 12 Nat Anfald af Feber
med Hovedpine, Kvalme og Opkastning

Hans og ifald de ei kan ind. Herfore
vil jeg ikke og sige de mere saldak Liee
og præsigte med den ringeste Corporal,
de vred jeg nok hvad de vilde paatage.
Men nu ved de mig de mindre
nu og de ikke ville overbevise. jeg er ie
Deres Ydmyg.

Jeg har tilsidst skjenket Overskrev-
lsen ligger ufrankeret, men den den
nu vogter, Nu skjer jeg den tilsidst,
vogter nu ikke de Vanskjen som pag 262.
ark 7 indeholder Ord, Men dog forsøge
Forfatter til sig, og finder ind nu,
og minde ommeldelsen, at skjelle pro-
fessors Land forfatter og skjelle Lyd,
Ord. Forsaavidt denne Sag skal Vanskjen
opfattes Land ikke saaledes Consequ-
ent de er alt for forargelig, jo Ord
kommer de saa ofte ofte ind, og mange
gange Synder og Mand Vanskjen Ord,
Jeg er i Frygt for skjelle exempelet
med saadan for de Læser vogter gaa,
de de dog skjelle Ungdom. De kan
dig samme de imidlertid. Dog Ord:
de vide samling ikke ordenere i
sammenhæng Lyn; de mister
skjelle ere ikke med Ordet saadan,
som jeg dér. Men Land Land mork
Land mig Vink, naar Land Vie Com-
mer; Ja Land jeg samme Land vide
ind Ord.

Dette er de allene gode for mig, mere
ved er gode for D. V. Ven, de ja for
Ord de gaar ofte ind, mere
saadan Realia. Din Copens honeur

Hvad Formaal der dog kan være? Er noget ved disse nye Præsters Relationer og Adfærd ordineres noget imod Anstalten selv? Saa kunde Sagen dog let vinde: Thi dem maatte man jo skille ved igjen, hvilket ogsaa dog let skete, om man saae paa Adfærden, ja endog paa Meninger, som skal da afhænge! Her er saaledes ingen Garanti; Ej Christendommeligheden er disse Mænd, deres Adfærd, deres Meninger saa lidet vedkommende. Kommer Biskoppen til at have ret skarpe, ja ulidelige Fordringer til dem fornødigt indskrænket: til Exempel Suspensionen eller andre mildere. Man vil jo nu engang gandske vist med denne Specie facti, jeg siger denne, lade sig nøie med Suspensionen, og siden kalde Enigen Mindre paa Ungdommen, hvad mener I da vel dertil paa? Formodelig Ja. Brøch! formodelig ere I ikke saa ilde tilfredsstillede ej heller Ole Pastor, skjønt I saa ret nøie ogsaa Ungdommen? Hvilken ikke af dem begivenligviis vilde ret forlade sin Mand, naar saa lidt? Nei vel! D. V. Jeg tænker jeg ej, at være ret kjedelig Tidsfordriv, ja for dig selv, for mig ikke synderlig, for nogle af Tilhørerne maaskee, men ikke for mange Læsere synes

Jeg maa skrive Dig nogle Ord om
Gud! Da jeg sidst skrev Dig
til, stod paa, da jeg for Biskopen
skulde ordineres, hvor min Tid
blev mig for kort, at jeg
paa alle Maader. Nu
min elskede Ven er jeg ikke bange, nu
skriver jeg som en glad Mand,
jeg har Medhold, at Lov
til Gud taknemmelig, at Du
ogsaa af Hjertet, at Du jeg
ikke af Utaalmodighed, jeg vilde
gjerne mig ud af denne Suspendere i
denne Dag, men Dumrian! Nej!
Himlagten, som gav mig til Opgave
mig i denne Egn, den jeg
kjender saa godt den Umenneske Gud for.
sidder: da det skulle Suspensions
Baand for mig skjøre med. Gid
I kunne kjende ham saa godt!
Dog Nat at ænse: da jeg
maatte gaae saa pludselig, men
nu troer Du i at sidde: det ikke
min Time til at være saa
skjøn og blive saadan
pludselig, saadan umulig, neaar
kommer af sin ubegribelig Begjer,
ligger ofte af ubetydelig Grund,
Noget, Noget med ikke Kjærlighed
mod, Noget med ikke
ægte Kjærlighed for den.
Men Gud Naaden vil nu gaae,
Gud er Kjær Gnaa til os med
Nonadighed taler af Kjærlighed
paa Dette jammer; Skrig
som for mine Øjne, det

Jeg ikke kan sige, saa sinds Grund
vidste i Sagen at dømme
imod, og Grund ingen for sammen
at indgive. Kand jeg ikke vore
at ugte sine medbrødre? Det
vilde skee vre? Ikke kand jeg vide
sikkelig med nogen Mand, skrive
Grundlagen sine? Jeg vor
Herre Velsign: velbydige Vere,
Vedr og Tienere
A. Agerbeck.

Commen: d 11 Jan: 1743.

Copie
N: 1.

Declaration og Forf: Contract
Hr: Anders Aggebøe!

Jeg Hilde undsk: som med forestående Mig fore kommer Ved
Declaration og, om de mellem Mig og Sogne Mand
og Rendemester til Lister, 200 Rdr: til Sin Almues Fattige
Hjemme bevist; og skier dette efterfølger Mine Børnes
ved Arvskab, skier Hand paa Auctionerne for Kiøbt,
følgende: Først den 1ste Auction Kiøbt for — 131 Rdr: 1 ß: 9 ₰:
Hvorfor jeg Undgier, som af Hr: Mon.
Rade er betalt for Mine Medarvinger
Vunden Accord — — — — — — — — 5 — " — 9.

Skiller igiem — 126 Rdr: 1 ß: "
Paa den anden Auction Kiøbt for — — — 29 — " — 6
Med mere Jeg eyer, som Mig Eggemod
Haard skrifft, Laveret for Madme Opdals
Ni Hr: Madlers Creditorer, for — — — — 40 Rdr: " — "

til Summen 195 Rdr: 1 ß: 6 ₰:
Skiller 195 Rdr: 1 ß: 6 ₰: Jeg med allerhørigste Ydmyge Forsæ
Medarvinger og Venner

Kaane d: 12 Dec: 1742.

Anders Aggebøe
Mons Bendixen
Simon Knudsen Vinne
og Simmen Bendixen

Høj-Ærb. og Høj-vørdige
Magr Peter Hersleb
Bisp over Sællands Stift og
General-Kirke-Inspector!

Jeg underdanigst underskrevne byr Mig at Eders Høj-Ærb. til
Deres Høj-Ærbe Høj-vørdigheds velbekiendte store Velvil-
lighed Hr. H. Oggerbeck til mig ving vil bekiende
Eders høj-ærbe Høj-vørdighed velbekiendt er: ji for dennes ufortø-
vede Magnanimitet, Mens jeg selv ikke vil ville andre
Ville Anklage Mig, Deres Høj-ærbe Høj-vørdighed
dertil kinder for og vedkiende, paa hvilke ji skriftlige Be-
viser Mand Sager og Ting Vedr: under No 1.
er Mit første Brev til Hr. H. Oggerbeck. Dette
No 2. findes ligeledes, som ji ikke Mangler at
erfare, under No 3. findes ligeledes ji egen
Skrivelse. Dette forestiller Min Ydmyghed den tid jeg stod
hos Hr. H. Oggerbecks Brev af No 4to findes ligeledes
ji nøgtet paa, ji Mig Ydmyghed det vare ikke min at
indlade sig i nogen videre Materie. Under No 5
og 6 er Skrevet til mig Landvig Forfatter et Brev
af No 7, som følger Tilligis. Dette er ligeledes
Skrevet med Vidskab, som findes af No 8. Men
jeg har afslaget den og refereret Mig til Gudskiger
Forum. Det er sandelig Vidtløftig at læse et

Kiøbenhavn d. 12 Octbr.
1743.

Deres Høivelbaarne
Høi-vorvordigste
Tienere
J. Bücklaus

№ 53

Skrivelse og Hj. Lavik
til Hr. Andreas Iggerbeck.

Jeg har nylig havt den Ære at modtage Deres Missive af 20 Dec. a. c. hvor Du forlanger og begjærer Jeg skulle indkalde mine Børn med Brev af 26 d. i Forsen, skriftlig og i andre Landsbyer: d. 1 Juli til begivenne, som Jeg med saa vidt Jeg kunde opfatte og udbringe, efterkom ikke af Mangel paa Autoritate og Jeg kom til Stede; Men Hr. Iggerbeck skriver nu gaar en Deel der imod og formener, Jeg burde og vel selv kunde Jeg ikke at erindre andre Børn og Slægtninge, da særdeles Hjørne Skibsrede Skiøn burde at tage Børn med til Hjørne Gaard.

2. Jeg bekjender at have taget mig min ordning, ligesom en Misordning; Men det kommer mig for, ligesom Hr. Iggerbeck selv ikke med Skjønhed har taget Skifte, alene og Jeg taget det med til Jeg selv gjennem gaar betragter af Vidnesbyrd og Beviis, og da ikke forskjønner Min Mening og ordning; Hr. formedelst, Jeg har ikke taget Min Fuldmægtig, uagtet Jeg har betalt 16 Rbdr. for gaardens Inventarium alene 30 Rbdr. til Laugs penge, langt Mindre, at Jeg fandt i Vikt Lager Mod de 200 Rbdr. for gaardens Bygsel, hvor Jeg giorde Fortegnelse 495 Rbdr. Sølv: Rbdr. for Auctionen til Cassen at betale: Hj; B. ingen Lever eller Mester gjør sig selv betalt, og derfore Jeg. de Jeg altid aggrevede til mig at have sit Inventarium og Laugs penge udaf Cassen betalte; alt saa var Min ordning rigtig, Mener Jeg derfor indtil Jeg bevidner, at Hr. Monrad Jeg: Jeg har betalt 9 Rbdr. da Jeg Mig i Staar Fogderne afstemmet med 5 Rbdr. Sølv. Jeg fandt i den Jeg Jeg at Enkel Laugs Mig og afsat sig selv, og Mindre Jeg Mener Jeg Jeg Jeg

...ste Tilliger gaarde at laane eller ligge ej sam dreil-
...g Land skriver, at Land er ikke den mindste Skade, men
...Nytte mig en Skade paa Vort Land, sam skrifves ikke saa
...gaard ofter? ja og Land sparges Mange og de flyste, og
...alting saa gaarne ofter til forfald, med Mindre Hs. Mg.
...gerved saa er Skik mig med nogle etc: men Kaare Land
...Mig en Skade paa Gode Landet, sam Land jo saa Gaffe
...paa Linge i adskillige Contracter: dog det skrifves ofte
...ikke: / eller er eldrem forargelig mishugte af Ste-
...Jacks og Clemens Predike stole; Luther Barder: Brand
...Hs. Hoier forargelig Ungdoms skabelse paa Comedien Sa-
...ware, og Mirelig nu dom er for sam Hs. en Skadere Skade
...alvid nogle at taske mindg paa det allerbedste; ja og re-
...ver ikke en Heir etc:

7. Hvad det brefve Angaaende, sam Land saa ofte forske
...rigter om og siden vorder Brefe, Min Angiefte Angaaende.
...da ere rigtig Land og sige, at Kiende vare vor Lemmer i disse
...dage under Convolut fra Vore Højeste Hs. er 11. Bilagen
...til mig til 2de Skrivelser for paa Landet, men rigtig om
...den sandig skulle vare 14 dage til Skrivelsen paa Kiøben-
...haun. Jeg vorder kan; Min Angiefte Angaaende, da
...Maatte det nødvendig saa stor consequence føre
...og sige Hemmelig for Andre Brefe vaadige ofter den af sam
...skrifte Lit: Cor: pag: 326 Art: 5te, der sige vanrygt Skrifte-
...sam, som Mig, allerfrest, da Land saa ofte af mig er ble-
...ven paamindt at holde sig Cor og Statual ofterrettelig,
...ofte vi Vanskes saa gjort det Vorstemad: Jeg paa
...saare Mit Embede ikke, men i Mit Embede skrifte
...og derfore besøgte adskil Vanskeligheder for sin-
...nisdes Rette-gang at giøre, saa Land sjøster.

8. Paa ~~Opregning~~ for Skade og Brande, Anl: regte Gaarde, og
...skal gaae rede saa sam, Anno 10 à 12 Gaarde. Taxt:
...sam Land besøgte at nedsette det: / da sam Land dreiede
...for @ 28 Dl:, Land det Liebris @: for 16-18. til 20 Dl: —
...Rod 20 Cor. Moose-Land, at sam er skal Cassere for
...20 Dl: da skrifves og at 2de Taxter med en Hie-dreng Vor
...der i 3 dage at gaae; 12 Dl: gaae og for Cassere at ogs
...mig sam, og Mogen gaae er der ej med Corren: / Og
...skrifves Vorder Vaade en Kiortell af Vanmelder
...Lag, ubesørdiget, og de skryfte af Vorstanden / : siden saa

liden en gang, forsaavidt af sine forandrede Omstændigheder, Raadet maatte finde: I ligger undertiden til Sanse Ministre, og Land erlangis, saafremt Land beskaffer at finde Middelen ufferr; Jan dag Kaarup: Saavidt ogsaa Jeg: Jeg tør saadt og Mand lægge ifjeld Raadet for Laan, men Mand maae begjære beskrivning ofver dennem ifjeld Kjøbstæd, og Land lidet derfra kjøbe ifjeldmaae, saa maatte vor fiskeri faae sam skjel; Dertil svarede, saad togte vi anfjeld, da skulde vi os begjæde at lage dennad, og da skj i andet maatte vaare, maa vi skulle lage det Mand vi betaling, Mon Mand maatte andre os anden betaling faa kjøbt, det saad og Jaues Ministre ofr undertiden Land vinde sig: Endvidere af skjenstagaaende Mode, faae Land sjørge Halsjørsten, om Land kaf at følge ufferr alder, naard skjen-forandring.

9. Jng talede for dem Ministerium og Ministerium for Landene, Land bifaldt Jaer saadt meningen og Mine, saavidt som ig om Jaer og Jaues, Mon det maatte Mig at Jaues Ministerium, Jeg er blevaen saa saadsig forandret til Verden, saadelig kaadte Jaues Ministerium Vaaret af den anden og sørgelig slags Landen Jammerligt, Jeg kaadte da imidlertid dennem dog blevaen og Vaaret beskaandig; Land altsaa Jaues Ministerium skulde skj, ofver til mine Forsamlinger at anlægge, da vaare dig klagen, de Jaer Vaaret anden effect, end ikke gjord og an, Jeg gik saadt kaadte Vaaret paa den sidste; Dog, dersom Land forlangede paa, at dig ee Commun til den Konseur, at Vaaret Protest, saa vilde dig gjerne, saavidt dig kunde Jaer gjøre, at den Konseur kaadte blevaen dage paa Jaer skulder, saa maa det dog Jaer Land dende af Jaer og andre dig gjør gjeldende, dem ere skjagrer. Gud skaade for dette alle, det ønsker dig, skulden Land ogsaa ofver. Gud dømme!

10. dig tilstaaer gjerne, naar Land kaadsigter, at Land Jaer tilsvaen skjelden ofr Vaaret, naade dig, Mon Jaer og Mine Børn og det naade Land Kjøbe Ministre og Medlemmer, Mon Land Ministre skulde ee angaaende, da ee den ofr stræt jus Talionis? Gjerne gud! Jaer dette, da dig Jam skjen Jaues vaasende skjelden naade skulden og

[illegible] Jeg var ikke allerede af Gud bragt til
Kjøn og Minister, da Gud sendte andre Ministre: St. Peders
Ord kom op til mig ved alterets Forbøn, drøftede mig i
Hjertet, og spurgte: Kjender du og kan, hvad ligger
for dagen; Jeg svarede nej, men kom for Jesu Skyld
og alting for sig selv: Jeg kan til St. Pauls Skrifter,
gaard og sandt St. Augustini Forklaring, mener: det
var skjøn, uden af originalen selv, at Gudommes Ordet
for Christen-skare var sagen og dengte: Jesus sinder til
at gaa saaledes ved Mat. Evangelium, Gud sig ikke,
for var velbrøstet Gaard paa Jesu, og sig straf,
de at gaae det kjøbte: Endnu ligger det kjøbte for Mig,
hvilke Gud i Skrift giver mig aarsag at vinde Jesu
ens skjøn; Hvis Medicamenter Gud Ni vil lade til at bru-
ge, Men ingen Betaling vilde Gud tage imod, for Jesu
Min Kjære Brøder ved Cassel-Malle og for andre Jesu
Ministre /: Christi Ende og Pauli skrift, om Gud Maatte skjøn
gaard for ydmyghed af Jesu ved Mig:/ —
At Jeg Gud kaldt gaar for Mig, som den ringeste iblandt
Brødrene, at antage Mig til forstander, saa agter
Jeg Mig og som den ringeste med Paulo, ja at ikkeligt forstaa:
Men Gud vinder, selv den stærkeste iblandt os:/: skiller Ni
paa sinde dag til Jesu at se, Mener Gud til vinde al forde-
ring ved troskarlighed; Hvis Gud Ni der vinder sinder som vinde:/
Gud hjelpe os: men dem Jeg i Jesu til vinde, Men an-
tagne skulle drenge til vinde Landet til af Gud og Brødre
af andre, ja af dem selv Jesu og mig, Mærkeligt
vinder Gud saadan paa denne sinde, som skal bestyrelse
og saadan andre for vinde, ja Mester drager vinde
og andre instrumenter; Ni skal sind og Gud, uden
og blæse eller sorvildet, Jeg giver sinde vide, det vinder
Gud intet, som skal os oplæse og sorvildet, Men
Gud alene, som Gud giver Brødre St. Aggerbeel og Mig
Jesu, at Gud at ydmyge og ikke ved Judas gaar til skal
vinde; da Gud alene sin skal sin Haand for at forlade
Men St. Aggerbeels saand uden Guds vinder intet.
Endelig [illegible] Jeg i St. at bekjende Kortelig, da som

Hand undrier vere, at hg inde sahler sine Penge; saa vi
drier hg og vere, derfor at sand vi tilsvorn sine Eiendel, undi
ikke allerlier vil gifte Mig for Catekagerists skaar saa
at dage Rad de 600 Rdlr vorde for Brudens gaarden, og
dog imidlertid selve Brudens stengsler inde sine sig:
Derfor at sand vi sine sande Ord ofte sui dunge, Mod gifftering
som billigst, da sand sine dedre Eyendom ved hg, og ligesaa
Naar Mig: Endelig sidder som vi Vidner Eig, at Madme Opeals
sidstre inde Med sammenge dunge, 73 Rdlr etc: under Blank
Forsegling Med sin Segl vor, saa vinge vi i Cassen, dog
Gud skee Lov, vi hg ingen saa sufficient, at hg kand betale
Eg Naver sand med sin Gifftering Vil Summen de
resterende 50 Rdlr, etc: endnu at sige ofte Cautionen
og som hg sig selv skee, saa der hg den at faae ligesaa
saa snart som Hr. Aggerbeck: sine Børn ved Mester at
Anatomere i sine sidste Øieblik: vaade ofte sand Lov,
ret og vardig hg: Mine forretninger gaa ad Billigen
saadan saa gaerne og gjør det ellers vel, Men det Maa
skeie ind til Videre, da det vil skal klart bevise, om
forsømelse gjøres; Men dette saa hg Vilket saavel, som
alt Ovenstaaende, hg i sandru vi vange for Hr. Aggerbecks og
mages, kunstlere Opskrivninger, skiadsord og skrivelse
saa; Gud skee Lov for Naade og Barmhiertighed, og
Hans os alle vore Aand og ved sin sand i Jesu Christo! saa
skriver Hr. Aggerbeck sig og vin forligt mod

Bucchau

Skeet i Roskilde
d. 19 Decemb. 1742.

Skrivelse og Hø: Exmk
Hr: Anders Aggerbeck.

N: 7.

Efter Deres Velædelvenbyrdigheds Brev dat: sidstleden 11te Januar: Maaneds indhold, forundring ytrer, saavelDeres Corporalen, Jørgen Carsen og Dragonen Morten Jensen, begge her af Byen, efter Ihre Brødre skjelle og undrygte liv, person saare beggrunt, som og saare fiire; det giør mig saameldt ondt, om saa er skeet: / Men den Anledning af Kong: pag: 282. Art: 7 at falde mig saadan Mode, som ingiælde mindre at være saa formøden, siden jeg i ret saa uskyldig, ligvel eller formedelig, at den jo ikke skal sidde ved og bedre Forum kand afgiøre og dømme Deres: Hr: Jørgen Corporalen eller Dragonen Jensen nogen forbrydelse og overtrædelse imod Deres Velædle: og saare fiire, da jeg de Deres Forum, saavel de slags Sager indstevnes for, som Klager og Dømmes, siden de virkelig høre som Nationale under Militair og Skal- med Landes-ret efter Kong: pag: 12. art: 9. Hvilke Deres Velædle: bør at giøre dem ansvar for Ihre Vedkommende Ombrig: Chef og Commendant efter Loenses pag: 277. art: 25. Hvorfor jeg alderlis ikke andet formoder end de jo Maae blive afstraffede, saa, som Deres forseelser udkræve; —— Gud bedre! at Deres Velædle: aldrig vilde lade sig noie med, at give dem en god Forgift ved mindre de skiænder saadan, de pligter mindre herefter at Commandere Mit Fiire og Knegte Mindre ildes mit Fiire; Gud bedre! de Maae saare Regret andre og Vidtløftigheder at lade dem, som giøre eller høre saadan Skadder; —— Hvad Deres Velædle: Forskrivelse er Indeholdende, at jeg har anklaget dem saa uforskammet, da er det alderlis Uvidenhed; jeg har alderlis ikke Klagemaal giort imod dem saa eller saa Sinds Forhold; Men Modsigelse, andre saa Klager og Dømde Klager mindre, at jeg dette alt kand Mogen stille med Hr: A. Aggerbecks Vidner; ——

Hvad allern. Fröd. Hr. Oberste og Commendant Krieger selv
Anser i denne Sag for Landet nødvendig til Vedkommende
Kommer Magt ikke vorde. — Imidlertid Mon Jeg ikke
at Deres Velædelværdighed ikke skal være fuldkommen
Hans Høj: velb. Højærværdige Bispens sidste Bref:
Dato Eidsvold: d. 27 Nov: 1742, saa bliver i Virkeligheden

Deres Velærv.

Norne d. 15 Janv: 1743.

ydmygste Tiener
og Broder
J Buchtrup

№ 8

[illegible] Hr. Provst, Velærw. Hr. [illegible] Bidrage
[illegible] Conseqvens [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

1743.

14/2 1743

Nabon og Medhielpare Jörgen Edwarsen og Anders Gammelsen, som sand i Vorat
velse allar undsyg sig for Rejsning til Gud, af sand Aarsag har jeg i Kraft ni alle
af Guds Ord, som nödvendig skal gielde, i mit Embede, man anddag Sangen Bor pag: 23
art: 11. ibem pag: 235 og 236. art: 15 og 16. Fölt sam sra Sacramentet, dette jeg nu har
skrevet, vil jeg allerne skal anfaat, som nan sistorisk afhandling, man ni som nan sagen
Uj d. 21 Jan: a. c. lovede Jörgen Laarsen at være Gud, Sangen Bor og mig kydig sam
i Medhielpar Lars Hansens og Anders Gammelsens paasör, saavidt sand og sar villig og
Kærlig giort aan Begyndelse. dette findt saaledes i min Ministerial bog og sand af de Nasu
givne forsetter vidnat. Hvoraf följer 1. at jeg har givet Kronsan den sande Aarsag til
Kiende, 2. at Dagsagner har ikke indbevilget den sande Aarsag i sin Klage og 3. at jeg
ikke har handlet mod Guds Ord, mod Kgl. Lovs ellar mod Forsvnt Riel og Valigsed
i mit Embede, hvorfor Vidtloftigere og i sit Brev af 27de Nov: a. c. signr: dette: Nemlig
at vilde lære nar Gudom Guds salligen Veje, dette er god, og mit Embedes pligt, og mi
üformeent etc.

2. Morten Hansen vngaaende: de Klagen sand Vedbaar: H. Kruse ellar paa
at jeg for Kjærmaal skulde bemelte Person fra Guds Bord etc. Man jeg svarer:

a. I almindelighed, 1. Hor Land Indbyggerne sra sand sornemste til sand vingaa
nen uden Kiöbere ellar Soldater, man gaardbarne nen de ikke: Land Militz ikke skal
man al sri Fold sra sorstanden Landet med saingelig saand mod sandlig Indfal
sforsor de skulle ikke sör nu paa saan Aar sasta likegnet sig Sorordningen af
29 Decembr: 1696, Man Gud skal dömme den, der maatten sar Livedal Profit af
arme Gudsnavt Under til störste Forargelse sor sande Guds Börn. 2. Sorordningen
om den Dag skal Præsten om Gisten ellar U-gifte spörge, og dog saaner de Gift
sar paa Landet Skrifter, og betaler som andre Vanet skal Vonted, sorsor ikke
da og de Ugiften, Vanet Lyster og aabenbare Skrifte! Man det nu ni nen Vej, den

vinder:

b. I Særdeleshed at Klagen ikke saa sorholder sig i Vandsad, som sand mig af
Bispen nr i bemelte Brev tilskrevet: Man Sagens Sammenhang nr denne:
Da jeg vrista om at indrette et Viela Register over Menighedens tilstand i Vand
Veligsed Vej, sid jeg at rögte at sör: at Morten Hansen laan i et vranet Lev=
net med sin Fader hiemsta gingn, dersor bad jeg mine Medhielpere at asten
sörste dette Rögte, og billige besalede Ungrand ni at tegne sam til Guds Bord
sörend sand sor Sagen om sörst sande i nen vrin Lell med mig; Min Tiden
og sellige Medhielper Anders Gammelsen berettede mig, at rögted nog var sam
man gav mig dend admarsel dersor: at der sagdes de skulle i accord med sorn
at give sande 30 Rdl. og skaffe sande nen Vare borte af Landet, sor ni at
inklagge dend vælde, hvorfor jeg sandt Aarsag i Anledning af Lov: pag: 946.
art: 20. at være mar som; I samme Lid kom sornem Fader Jörgen Jörgensen
og begrætte, om jeg ikke vilde hielpe sandt Vanskar til at saae Morten Hansen
egte, sordi sand nar berögted sor sande, jeg kunde ikke vide sad sintes sor sad
under, til sin, sor at saae sam, kunde give sig ud sor sangsommelig, og dette
dog vare Kögn, som man nog sör sar sört, dersor vilde jeg som til Anerstig
Overigsed, med sin Ansögning, og som sand det ikke vilde, misbenalte jeg Omsier
sigsindene maner, og bestiltede at lader Sagen ligge, indtil Naturen enkelt
sidste Trinds Gravning, ellar somen ordentlig indstillede sig, at bekiende oftentlig
sig jeg nr vel ikke saa saarlig, uden saadanne sorngaaende Omstendigsinder, a
tractere dem ellar nogen sor sorn sold! Ved disse Omstendigsinder kinder sattes sig
da mange sinde Predikanter, og det uden maatte i Vingdom Folde Sangen, indtil

jeg til d. 21 Jan: a. c. lod indkalde dette forrn Jaar, for mig og Medjurat
Lars Hansen og Anders Gammelsen for i dennb gaasir at afleggn Vorab beskrivelse, men
i alle den tid jeg ingen af dem begyndt at komme til Retterb uden allerede forbarlan som
nan Onsdag kom ind efter Predikan, da jeg stod i begrab at ifore mig kirke Klæder, da
jeg sagde: Jeg skulle komme til mig nan anden tid, thi nu var jeg baade kreet og sredig
og maatte gaa rand paa, Man Jeg begyndte saaledes Dr klar dom af mig paa sine
egne Vegne, naar dette er bemærket saa følger derof gandske naturlig 1. at Møllen
Hansen har ingen Aarsag haft at klage baade fordj Jeg anden ikke har bragt mig
skjelsmdelsens dom, saa og fordj jeg har af Gud og Kongen Magt til at indkalde dem
jeg finder Aarsag at tale med for de gaar til Gilde bord Lovens 234. art: 13. Mom
2. at det er Jeg alene personlig forsaget har haft anledning til saadant at forretage
mod den, der skal staae for Jeg Dom, thi kunde Jeg ikke aabenbare begribe, at
Jeg som i Mandighedens stæder saa skal nu vægte ikke mindst nan Loulig Aarsag at
klage over mig, fordj jeg ikke tale med Jem? Jeg vil nu ej skjønne betragte
Christens klage paa foreholdt Vaigern, skjønt er Jeg, for saa vidt Jeg paa dennb
Vaigne har dermed blameret mig og skadet mit embedet Troværdighed til dennb
Kjøbt Vnderdanighed med at kjende dem i denne Opsatzighed om ikke staae og
opfinde den mod mig, men forfølge mig.

3. til at examinere Christens egen klage som Jeg har taget bedsagn foren-
Karlent maatte for at lægge dem nogen stærn Tynd og utterlighed til rand de
allerede kunde Jeg mindet sig, men i Jeremands til jeg for ikke har saa tilstrækkelig
mindlig Vanish, saa maa jeg til Vammarand oplysning nemden.

1. At Christen tod sig for Kallen d. 1 Febr: a. c. bringe til godtkiendelse: at
Jeg klage var foranlediget til dend skrivning, som de blev ventilerede. derimod bør Jeg
paa Lov: pag: 118 art: 1. Man.

2. Dom Jeg tilstod at Jeg Vdskrivning var klagen ikke indsendt til Bispeskabet saa bør
derof a. at den klagen som Bispeskabet har tilskrevet mig, enten er forfalsket anderledes
i Brand ellers b. den er ikke andkommet, og da c. maa stemme overeend med Vdskri-
vningen og d. Citantens egen Jeed. Jmoraf.

3. følger ijnnfinnelig at jeg skal tage 1. Christen egen tilstaaelse og bruge. 2. Bis-
coppens Brev. 3 Vdskrivningen af 24 Jan: a. c. til Loulige Documenter at benytte
men nu tilkjende Vdskrivning med, naar dette saaledes, saa følger deraf efterfølgende
Tvil mod Vanskelden i dend paa anden klage.

1. Er det ikke muligt at tage uliege Ting Vand i een Dag videre Vanskjel, men for
een uliege ting; thi i Vdskrivningen af 24 Jan: siger Christen, at jeg skulle forklarede
dend Historie i 4 Mos: bogs 25 Cap: om Pinehas paa dend kongen Maade som i
Vdskrivningen er anført, Man i klagen har Jeg beskyldt mig at jeg paa dend stedet
maade har forklaret det Prog 1 Cor: 10. v. 8. og nemlig i Jeg sidste Vdskrivning til
sin mod Loven oprettede Krigs Rett siger Jeg: Jeg Underteden det er. Nu og da be-
kiendte mig af de paastemte tale maader, men maae nu af disse dem nødtvungen
mere vskyldig, thi bør bekiendt.

2. At T. Christens Vdskrivelse i sine Ord 2. Vidnemaal nemlig mine tilstaaelser
om bruden, taglen, Vammangen, Stedet etc. at alt dette ej kunde sigte Kallen,
deraf nødtvungen maae følge 1. at Christen enten er klagen eller stedmer mig for
een vskyldig Grund. 2. at jeg er og bliver min egen Ord best forbolden
3. at de beholde alt dend dem som Gud Ord bør sætte. naar de sammestaldt i den sam-
fang de dem bruge, skulde jeg i mit Indlæg til dette radelig anmeld.

3. I Vdskrivningen af 24 Jan: har Christen anført en Ordsprog, i hvormod jeg saadanlig tilstaar
at rasonnere og afsvidige Mennisken magen i store Verden kunde lade Ord falde i dag

Wänden, ved samme Actering beskylder mig, at jeg lader min Forklaring springe
fremb ved over Pinehas, men i Klagen anføres Discoppen den i en lang anden
Orden, og i Obristens sidste nærmalige Actering anføres den sidste Ord, allene dette
allene Linder, allene Ordene, allene anden, men allevene at der skal foldet Trigt forfor
uden nen Prestab Ord i adskillige Predikener. Man Kiende jeg billig spörge; hvad
klinger der nu af alt dette paa det sidste, Klodder, Boblar som dog jeg sin oprindelse af
Ufj nenstaaende Ord vinder alle Linder nen nye Forandring af dend Nye Orden de
fremføre nej, følgelig og mine paastaaende. Mener er det ej nogen Ord at and
mærke til Vennisk paa nogsandfærdig Klagemaale, lad mig gaae til det.

Andet i min Actering som er Ulovlig Actenemaal af 24 Jan: a.c. skildet jeg
1. Med mener ved at Vise mine juridiske argumenter for Vennisk i mit forste
Indlegg, og saaber at dend Gud der regierer alle skabte ting i Himmelen og paa
Jorden, skal og med den sallig Aand regiere den til Commando Commeen til at
skiöne paa mine Vennisker Fönd: dag
2. Jeg sallat anden ikke paa skal i Actieringen, og Kand derfor sallet ikke mig
te mig for slemme argumenter; for Exempel da! Enhver Lovlig Actering skal jeg kon
ling 1. mon Person som i Ord eller Gierninger nærdelig overtræder Loven. 2. En
Person som nærdelig i Ord eller Gierninger er angreben. Man den Person maa jeg
egentlig og directe mene angreben, at ingen uden Jand som skammer, Kand skamme
Man naar Obristen nu i Anledning af det Ord Röd skammer mig, saa er Jand saa
langt fra, at Kiende bennise, at Jand egentlig er skyld Mandon, at Jand anddag
maa legge det Ord Klader til det Ord Röd, og derved gialde og giöre sig selv til
Dagsögen. Man skam saae ikke for. a. at jeg ikke har nævnt Röd af Ansigt, Röd af
Faarved, eller Röd i Kladen, b. at jeg snarl denne proces var til ende, saa
Kiende först man og saa man anden, saa længe der var nen, som bar Röde Klader
efterfölge Citantens Exempel, og gribe mig an med Nye Actering i samme
Dag; skildet vilde jeg nemdelig forvirring ind i Kattergang. End.
3. Er denne Actering ulovlig; Hvi Citanten skammer ikke Vidner til at bennise,
at jeg har giordt som det eller det, at jeg har directe sagt det eller det om Jam,
skildet dag absolut bör skee, uden der skal nævne nen Lovlig proces, Man jeg i mit
Indlog 1. selv tilstaaer hvad Ord jeg har talt, og de i dennet store Vidde Angest
de skrev for Kallen ej, togen deraf Anledning, saa vidt jeg Kand see, til at vidne
det samme; Man lod ob 2. i dag spörge dem: om det er Foreskildet i min Mon,
migsnd jeg vidner imod! eller om det er Obrist Krüse. Hvem eller hvad nesmer
jeg hvergang jeg skaaer ol Ojeroy op i denne Dag! Hvem söges at giöre til Vanv
drivtalen eller Citanten! saa er jeg vist paa de skal sige: jeg predikar og vidner
baade og graader over den skammelig forvirrede der hersker Mandigsaden, men
over ingen anden, uden Janden, og dem der nen Jank Mod skilgrene til at skyde
Foreskildet i dennet Andskab.
4. Endelig, Kord Gud i Himmelen er Ordens og ej forvirrings Gud, saa er
Kongen efter Gud Lignelse og for Orden man ej for forvirring i Jank Kage
ring for paa Jorden, derfor har og Majestäten sadt adskillige Embeds Mend, en=
skildet ansvar hvad Jand egentlig i sit Embede skal layn naan paa, sat ansvar
under sin valde Superieurer, som skal holde sine Subalterne til at forrette det
Kongen i sær har befalet dem, saa længe dette nu stander at ansvar inden sit Embede
Grendser skiettes sit, saa gaaer alting ordentlig i en republick. men naar Skredet
Længd vil mønstre Konungens Kongd, Omnden vil gribe Jubilerer eller Forlystelser

an, i Vorn Tarl, Prosterna vil dske Mynstringen, Officererne vil fiscalisere
ostor Prosterna &c. saa vrister sig U-ordan og Forvirring. Vor som da i saa maade vilde for
sit embede Grundes, giver an andon av i sit vinbede sand sandlar vlonglig, vbrav følgner
at Christen Vbering er vlonglig, Hj snad har sand at bestille med mig; snad Vommer
det sam ved med snad Ord jeg bestridar new snerstande Dynd! Vandelig ida mara, med
det Vommer mig vad at skadra Christen for: vnban sand mönstrar paa Hjelpe eller
Vansk, vnban sand sjnar först lings ond, og saa vnestt ond etc. eller ondarladal.
ligesaa har: Vorsom jeg i mine Predikener sattar sagt det om Christe Krusse, som
sinar Mand vred at jeg sigar om Vorm Soldat i min Menighed, saa vnde sand
levere mig i mine vrlka Superieurers Sander, som da nog tilsolte mig at
vfterlasta Vorden pag: ZZZ. art: 8 og 9. Man maalte sand sign: det har
jeg gjord: og jeg svarer: Har det ida nod; sanda de vigtad Bar Rattan. Vor=
for Soldar Varet Valde sig ida da vad dem. Vorfor bredab jeg og mine tilsö=
rere da for Verdslig Ratt. i nu Gistlig Dag. Vorfor stal jeg i middelbar stund
ind for Vongnd, har Vongnd intet andet at vara paa end paa Bornholm
Vladdar. Har jeg vared saa halsstarrig at jeg ida for mine Superieurer vilde
forklara mig? Nej jeg har i andladning af Biskopen Brev, strae jeg kom op
af min Vingdom, vildat nan sandfardig vfterretning ind til Kronstav om hvala
Vagnd, hvorvid Christen fandt mening med Oplysning nod, dersom Kronstav og
Christen ida vilde lige bagvirlige vfter, at fore mig anden Mand i Proces
og Vaskinnenalsta til manga Gride Vorub Kvarke Vorg og Sorgenlsa. Da kand
jeg ida har strae for Rattan brenisa: at jeg i andladning baade af Biscoppen
Vens og Vorden pag: ZOZ. art: 7. begivrta med Christalsa at Kronstan med tvenne
forvalte Prester vil Vorden, at vndersoga Vagnd, og holde mine forforte lilj
vere til Vydighed, men sand negtade mig det Vongnd har befalet sam, og
vilste mig til Vingt Rattan, som Christen og har stamd mig til, kand alde
dette ida taldet vlonglig Forvirring; i vl kand saa maa Gud vide hvad der
er vordan, vlonglig og Forvirring. Hvad følger:

3. i min Skrivning hvormed jeg begriser vende Grund som er vtilladelig
Vskikkelser der i lang tid haar mared forekommer og som forsoging for denne
vlonglige Vskrivning.

Vend forste Vskikkelse fid jeg at hore Rarl tid efter mit Embeds tiltra
delse fra Christen med Major Schor og tvende andre Officerer som greba mig
an paa Udmarken, hvilken jeg ida vil fortalla, baade fordi vend angik ikke
de hanen Vonder og Vid Fangne der har paa Landet har Vostet Majestaten
stor Vmkostning, og fordi min Hast var saa stortig til Vennb, at sand i vend Hast for
mig fra vend Gyntinn.

Vend Anden Vskikkelse fid jeg d. 1ste Sept: 1742 i mit Hvus med Vorgen
Laarsen og tvende sand Medfolgere Mons Peersen og Hans Benzon, da jeg
sad og studerede til min Vondags Predikan, da maalte jeg retirere mig til For
dag mit Hvus, og fid medkaldt Anders Gammelson og Vorgen Edvardsen
vfterdj alle mine Fold vare i Marken, da blev jeg Hal grov og formastelig
madfarne; Vidnerne vil jeg Haabe Rand vndvn vevindre sig at Vorgen Laarsen
kom idvnd ad mig, og sagde til sine Folge Vtamm: det har ingen Farn, vj gaar efter

Commando, der der saa commanderet ob, skal nok forsvaret vorde dermed, og mere
som jeg indgaar Eder Hr Byefogd at lade undersøge og historisk lyse saa forfalt
som i mit Specie facti, man jeg saa vidner sindrum raad allar forsvar,
vinden saa sand vare allar dend anden, vare og bedre tilstede med at lide Ond
for Gudt Ære, med at skrive mod Kiødelig Naaband for min Egen, saa for jeg
saa fuldt ikke an Klager Jürgen Laarsen mon allerede forklaret hvad sand saa
saa ordre at giöre mod mig, som de andfördte Vidner sand sige: saa er at mod
at Jörgen Laarsen dend Lid var nedsat ikke andlagen i min Mageskab; Hr
jeg fik ikke sand Pas förend d. 1ste November: Dernæst, som Byens og min Mi-
nisterial Bog sand nærmere: Men der var saa vanskelig en begivenlighed i
Christian Aftes at faae sat paa mig, at sand lod min Nabon Hr. Bernholt og mig
andgribe saa vengang, Hr disse forsamlinger bestilde at bygge sammen Vag og datum
Vand tredie Beskikkelse fik jeg d. 16de Nov: I: lod vare der staae Anno d. 10de
November: i bispegaard brev, min Ministerial Bog nærmere det, at vare d. 16de
November: i sra Provsten i Christiansand Nafn, skam der bragte mig dend, sand jeg
ej mindre, Hr jeg tagende det ikke, da var Hr. Porcholan, Hr. Mahler og Hr. Bern-
holt for mig, saa dend stund jeg; at jeg vilde lære foor Varlan en bedre Vej end
den Vadan fiendtlig var først fam saa; alt for det er saa mit Embede, sant
Vil sætte saadant forsømmer og Gudt Ord nærmere ja Kongens Forordning:
233 og 235 befaler mig saadant, og jeg skal ikke glat intet ondt sinde i at lære
nen Hildesammede Øyndere ommandske fra Øyden og Troen til Hesum, som
allerede sand vanske Vidan.
Vend fierde Beskikkelse fik jeg strax derpaa d. 20 November: eller sra
Provsten saa Christiansand Maigne, ej nyttes Forordning pag: 319 art: 7. med nen Ungen,
men ved nen bekiendt Ærlig Mand, i fuld mundur som det var billigt
i Sammenhold, jeg skrevne Forpaa som forsan: at jeg forlangte allerede at lære
disse Øyndere nen bedre Vej.
Vend femte Andgrib som skede d. 22 December: saa Christiansand Maigne med
Biskoppens og Provstens Vrede, vend jeg ikke sagde jeg skal holde, Hr en be-
skikkelse var det skal ej, men nen stemig Befalningen lyse min biskop af
27 November: saa at blot Kiøbe at andlage disse forskrevne Vildfarende
Øyndere, eller lide tiltale som dend der falder sig og mod Kongens Forordninger
og derfor vare Christiansand Klage med raad og ordre at nedlegge min og mit
Embede ere ved Krusses Fødder i nen ydmyg afbigd, derved jeg min
Biskop sammelig med skyldt, Hr sand Rand ikke sidde i Kiøbenhavn og sra vor
Forvirring saa Bornholm nden af de Dogstaver som til skrivelse af min Frænde
allerede sætte jeg ønskede: Gör dend anden part: Hr jeg beklager og at ere enda
de, og Gudt ere lidet mangen vad mine Beskiæmmelse, med dend vinder vad alle
de afbigtar jeg arme Menniske Rand forceris til at giöre mod Christ der gribes
mig an, nyttes Rand Rande Skillinge Vladder nden at vinde stad vedt eller
vendt ner, det ringeste Kobal Rand nog standen nen nedelig Gudt bemærke
nden at sætte grivelig eller Vnedelig Overigshed til Forgiengen, skiedet med og Rand
ansand af Kongen af dette Vers som de blev.
Vend Diette Beskikkelse som skede d. 3 Jan: 1743. med saadant nen sor-

stämmad saftighed af begge sorterla, da jeg laar nærmere vönd mon lavende,
at min arme bedrövede sjæl maatte laase vören for dem, at de ikke skulle
trænge mig at afvende mig i min saftige vandighed, og det önske vedde ikke
hielpe förend i sidste ede. Hvilfogad efter begravning gik jeg fra min dang, at
skaffe dem bord, den gang man det havde ikke Lov, hj.

Vnd Tiende vandfærdighed blev jeg stæv d. 7 Jan: a. c. derpaa som gik saa
saftig saa, at hr. Bernhold som saffen i sin Vanvighed først regla at de vilde allene
skilde bruge min vören op, i fald de nj kom ind var alt oppe at adspørge mig
dersom, hvorfor jeg lod min Medhielper Anders Gammelsen kalde, og ikke var
vanskelig lod dend mand efter dend anden komme for mig, saa min Hjerte
dang, Man kan det gik nu alt for baade vforstammad og vovdristig til, skrev
jeg stævnen af 11 Jan: sand med hvorfor Præstes vilde som forsøn mall er,
komme mig til hielp og raad, man fand svarede Nej, vinste mig til Ærigh Rattan
og övrig gav mig skal vbagmanna Ord over mit embede, der saadanne Karab
og hielp fick jeg der i mit embede. Derpaa skiltes stræ.

Vnd Ottende vandfærdighed af 21 Jan: a. c. med Cornett Mads Mortensen og
Fændrik Anders Kömmer, og da jeg nedsm blev ved at gaastaar, at jeg nj ander
kunde, med sögn disse arme Mennisters vmvandelse og vfligtning, förend jeg
anlog dem, saa maatte svarlen Gud Ord, Kongens Lov, mit embede pligt
ellers vent sjora Nödtörftighed hielpe, mon.

Vnd Niende vandfærdighed var den i dagg minn Fadleg igiendrasna Vne-
ning, dette var nogen nj nod, Man

Vnd tiende vandfærdighed indfant sig Sergeant Hans Evertsen og Constabel
Niels Sonne med allar i form af nan Vnævning dog nj saa stemplet papir
til Ærigh forsör, I nogen 14 Dage som Lovan sigar, man nogen 9 dage med
Vidnen som Lovstad nödtörftes og jeg straf anvisende da jeg protesterede og
vndslog mig for den Kald.

Dna ald dette for jeg med allerstörste Tierlighed, Vanlighed og taalmodig-
hed, bestandig lvd, alt i haab at vinde disse forförte Vrala og begrærlighed
nogen at forvandle mit vskyldige embede i fred og nogen förargelse, man
erfaring vönsker nu, at jeg det ikke har kundt vnfolde; Og Gud som dömmer
skala Nogen med Kald og Kaldfærdighed skal vdöve Vonnaar paa dend yderste
dag imellem mig og mine grændige forfölgere, ja om jeg med skal som Gud
nogen vön, vönnlig og lida vnskyldighed i Nogen, saa er det mindre Egen
magt, man naar vj komme paa det Sted med forvandre, skaar der nige
forsvinde Anvalde skal vdöve, og nogen skal gaa Iron og Laasta paa nogen
sine Gierninger, da skal jeg klage over dem, da skal dend vskyldige Gud
betale dem, fordj de sinn mig nu for Gudt der jeg strides og strabes for
hj salighedom laa jeg mig aldrig bringe til at taste for sjende, naar jeg sjer
det er sjende, det er: sjendt i aabenbare Gjerninger og falskfærdighed, som
disse ton arme Mennisker nogen bekiendte.

Nu vil jeg overlade Gud og alle fornuftige Mennisker, som nogen sjer
nogen Naade-Gierning, at sige vj om dette er vel! saa at anklage, beskikke og

stadna nan Tarara i Christianstadnd, barista fordj sand ida nil mera nn.
stum stud, i at tin til at Landt farrskanda Djnder, allar n'tron fnn stalda
i at dvala Naadanb Midlar nd til de allar nodvendigsta ja aabenbara fals star
rigu Djndurn. Saligu lasanda Gnd! Mon sadmigana stalla Cnnb tron at d
jarn saa forvildat, forrirrat og formörkat nd i Christianstadnd, at baada
Vardslig og Jaistlig Magt forannar sig til at bestämma og forfölga dn
dar ida nil mera saa forbandat, at giöra farsanb Grarning stigaglig? Mo
Vadan sals i sulanda ida lanr ad, at Ondskab skal saa nnder stalla. Mon G
i simmalan ida lasna sin Rattfardighet Rik til at lugta vort Land, fo
saadan aabenbara Forargnelse? Ej saar skyldat ida de Ondu i dural Ondska
saar forrirrat ida de nanfoldiga vadaliga Viela vad saadanna Optoinr. Og
skad Viela fare randnal af minu Lilsinnen nan farstad salla nidj, dat vann
Gnd, og dat sar jag mad gradnada taara maallad nr safsna. Vand forsidm
jag lidar i mit stallöstigu Embada, vand blam mit Nafn og Embade sar
Almadal dvarad, dn Omvasning og Tnd skilde fra Gnds Grarning jag lidar
dar ostar, dan Vrad og Vladar Jsela Landat nr blandan opfyllt mad og saa
vand maara, nr i alt Vandfad aabenbara for Gnd og alla Manniskar,
sarfor jag stark og fast maan tron: at darsom alla Rall og Rattfardig
ida nr vaant nddod af Landt, ja darsom dar nr andra nn Gnist og Tnd
af Riarligsnd til at bestiarma Gnds Dag, og sadliga Gnds bramara, saa
maan dan barmfarstigu Gnds alting stjarnda saard sadlig vagrara
Viela Naadan findt ndj, mad nsttnedröd at ansa saadan Forrirring.
I dessa saab, i saadan tron, og stafladaligu Dön til Gnd farom, Lasar

Ella og Almänna Fl. Djnsfogud.

Clemmetsar Prastagaard
d. 14:e Februarij 1743.

barndrilligsta bramar.
Andreas Agerbeck.

Copia.

Efter vor Hyghelm og velbaarne Hr Obriste og Commandant Schrøder
til os fremsk kunde, hvorom Officiers sinum ordre af 20de Januarij a: C: Sanne vi jou i maar vel 21 kiøbt, for forsøgt os dagen, til
Hr Clemens Kreftm gaard, for der at forrette vores rejsum efter Ordre
og at tale mundtlig med Sandt Velærværdigste Dagen Kreftme Hr
Anders Agerbeck og da vi da kom ind til dem vork Mand, log Sandt
paa ell imod os, og var Sandt Kirugten i Stuen Jos, Jvor vi da afsagde
Jnlednm fra Hr Obristen Schrøder mugtl mundtlig og skriftlig, at Sandt
Jo velærværdigste Hr Biscop Hersleb Jasde vil skrevet Hr Obristen at
Sandt Jasde skjendt skrev til Hr Pastor Agerbeck, at Sandt skulde
admittere Corporal Jørgen Larsen og Dragon Morten Jansen til
Alterens Sacramente og Hr Obristen vilde ansøge, Jasde Pastor dem,
=mum dagen til Hr Agerbeck som disse 2de Corporalen og Dragonens
Viele-Borgen for at kommunum naar de skulle komm der til,
mindre de Jar altid brugt dem dagtum, at de ingen vidste Vaar Sinds
Jaan Jnrom; Hvorfore Hr Obristen nu bad dimyd: at Sandt Vel
=ærværdigste vilde gjøre det positive Vaar Jnrom, naar Sandt vilde lade
Disse skulle Jnrom komm til Alterens Sacramente, Hr Obristen
var allerede vordent klar for Jndkommelse at efterere: Hvorpaa Sandt
Velærværdigste Hr Agerbeck svarede os: at Sandt aldrig Jasde nogent
dem dette, at Sandt jo vilde tage dem Jomm, mindre efter deres Opsø
=gelse og Jalstarrighed, imod Lovne, dimk Sandt dem formed Sandt Jasde
overbørt dem i deres Kristendome, Hvor de kom der bruillerede
og dilde de ikke gjøre Sam noget gott ord, og Sandt Jasde dilsom
Corporalen forst, om Sandt ikke vilde Lade sig ikke formere i sine Kristn
dom; hvorpaa Jasde Corporalen Svarede: Sandt vilde gjerne, mene
mallte ikke for Obristen, og skrestme Jasde atter spurgt Sam Corp.
me dunden gang igjem, om det Vamm, da svarede Sandt, Sandt vorde
ikke, for Jamm spurgte Kreftme? hvorpaa Svenske Corporalen, for
Sand, der ikke, Sandt ikke dilje Jader, og de Jasde mesent der dagen mugen
dunde Corporaler og Dragoner, og da Jasde de dagt dagen, at Obristen
Jasde gjorde dem kort, om de dilde gjøre sine ind, at de mallte
brende Dørne paa Kreftmes gjerde, paa Sandt skulde Nord at der var
dragt Kuglor og dogr for Hr Obristen, de paa vidt jome Sandt Jasde for
og spurgt, var det mue mugen Kristelig Herre, og dug de paa, at
Obristen Jasde gjorde dem for, og Fingermaark Jasde Corporalen og
Dragoner, sagde de Jasde ingen Jaare, Sand some Jasde spurgt dem fid
Sandt Jelde nod kortsaare dem; Sand sidden some vi iden me Sam

22/1743

Crindre om dend Materie; Mens imidlertid, da vj dend
Underskrivne Officierer vare for Prestens igaar, for vaare Corporaler a
Dragonne dimittere ifftr Prestens Indvielse, og saadte dend Corpo-
ralen forfft ind i vores Placerse, og tilspurdte dem, om dend vilde vere
Gud Kongen, Fædrelandet, og dend Prest tro? Hvortil Vaarede Corporale
Jo, hvorpaa sagde Presten til dem nu skulde ikke gaae. og lod
saa Dragonen Mortens Jacobsen kalde ind, og forrettede dem, at dend
skulde sware sin Corporal Pligt, hvilket Vaarede Corporal gjorde, og satte dend sin Hatt paa
(sware) sin Stumpe, og Brillerede imod Presten og skrik dernæst dem
om at deres Bon til dend Store Gud, og sagde skrevet i gaar til dem
Dragon, de Sacramentske Ord skulde dannes, paa de Maader gjorde,
mens vore ord dend tilkaldte dem mend, fordj dend skrik og sagt sig imod
dem, som vj ikke kunde gjøre: Men tilspurdte dem igen
=som Corporaler, vilde de vere Gud Kongen, Fædrelandet og den Prest
tro, og Dragonne svarede ihertil, Ja, og skrevet lod dem dem
gaae; Og vj vende indskrivede, hvem strax afskrev, og dimitterede
dem, for at gjøre Rapport om vores Forrett til Hr. Obristen, paa hvilken
Maade dem nu vorde skrevet staaende. Og ikke Mere end vj naar for lau-
=ge mend Dalig sinde Hud og Kraefter, Datum Kiøge d 22de
Januarij Ao 1743 —

Mortensen M:C:"

Velærværdigen Høyt lærde Hr. Pastor!

Jeg har igiennem af de fornemme Officierer, som har været i 21 Aars Hr.
Velærværdighed erfaret et Deres Velærværdighed formenne at have
Anmerket paa dag at overvære sig over Corporalens Jørgen Larsen og Dra-
=gonerens Morten Jacobsens forrettede Troskyld, og efterdj Sig og andre
dem og forbemelder, mend dend vidner der fornem være forneden og dem
Ikke have vidst at dend mork for Deres Velærværdighed, naar de
vilde i mine Sinne forrette dem dend Gud dend for Øyaand og and-
=dem dem til nu Dand omvendelse, Hvormaade at jeg dend igen kom
ind til Deres Velærværdighed dend Ikke dryde vorde skuldet jeg
aldrig der tienelt, længst mindre givet Ordre til, skuldet jeg Mordsom
Kald overvinde, naar Corporaler er forrettet overført, at dend dis Øyen ord for
Lukt falske Vane ikke dannes maae der Gud vorende til forenemmelsen
Dato Ex. dekommet og paa dem Ex. vidnet, Daa der jeg derimod ej Ex. kunde
remidere eller for anstalte noget, Vore jeg mig Ex. dennes Dadleyn og for Sel
nogen strafværdig, da vill jeg mind Justitiens prompte Administration, dersom

Jeg Rand vnd kommer Assistere vhrer Velærværdighed. vhrnlig; Jeg beder vhr derfore til vhres Eygne vrsag, om vhres Velærværdighed vilde indgive mig Klage ouer Corpse Jørgen Larsen, som staar immediate vnder vhrding Indtrondh Jurisdiction eller indskrenker Spacium facti til mig, saa vilde jeg ex officio Dark Dagne vnderskrøue og paa det nøyeste Examinere og naar Corporalen det tilstaar, eller det er saa lovlig ouer bevist, hvorfor kommer vnder dom det er forvnderhvrlig at Corporalen bregter factum, saa vilde det vnegiengelig være nødig at sette Velærværdighed, vil Eder Kiærlig anmode og afbeder for vhres Person bekostning, eller og disponere vhm vhrtil at den frivillig Comparerer for Kriegs Forsamlet og afbenytte vhr vhres Kiærlig Eyne Eyndom at allene omkostninger vhrrend Eliser spares, og Dagne Rand skuldeenlig afgiøres vden Vngyldig bekostning, Jeg forsikrer Deres Velærværdighed, at jeg af gandske Sinde vil stræbe vhrfne at dissligyste naar det er vnderskiedlig giort Eliser straffelig, vnder til Exempel, at kunne for ofter stand og Velkor Rand nyde hvad Jan tilkommer. Hvad Dragonerne angaar, saa forne Jan ikke Directe vnder vhrd mig ombetroede Jurisdiction, saar det Civile eller Rink og ordinairer angaar, saa forholder jeg ikke Rand være saa assesterlig som jeg gierne vilde, Jeg vnderer Deres Velærværdighed Svar, saa snart det Rand være mueligt og vdfagligt, at jeg i kiøbe om Deres Velærværdighed vilde assistere mig vnd at forre de forordnede Ouvrigheder for Kriegs Forsamlet, eller saa paa anden vhrd vdfagelig maatte kunde ordinere og Commendere Officierer til Forsamlet, saa det øfrigen forholder Jeg mig ald Estime

Deres Velærværdighedes

Høyvørende Hr. Pastor

Kiøge d. 25 January
Ao 1743.

ringeste vnderdanigste
Hiemmer Krusse

Høyærede og Velbaarne Herre!
Vær Velgyndt!

For Deres Velbaarenhedes Høyre respective af 25 January. a. c. forlene i ald ærbødighed og forsikrer: at saa snart jeg kunder: at kunde stoen Viden Herrens Apostler, saa drager eller billigvis vidne jeris mind nu forefalder Deel i Personelle forsamlinger og saadant da Gunstig, jeg og skal bestræbe mig af Deres Velbaarenhedes høyst Favorable tilbud. Med ald Ønske Naade dette er jeg ikke stoer Veneration

Deres
ærbødigste ringe og villigste
Hiemmer
Agerbeck.

Clemens Kreft. gaard d 29 January
1743.

Conform vdtter Originalerne
Test. Wilster
Secret. Rudt.

Poul Eschelsen Kongl. Majtt. Tynfogd i Jasla, Norra Wä-fogd i Norra Farnäs
och Birke-Domaren wid Hammershus Bird, Christian wid Barnäldra Wadar,
Laars Andersson Bird, och Skoda Menige uti Norra Farnäs, Namlig af Skannarskog
Laars Nilsson, Jadar Andersson Öfwra, af Rötskarsog, Christian Jadersson, Moens
Laarsson, af Ostkarsog, Madz Jadersson, Nils Andersson, af Könsog Jans Jadersson
och Simon Jadersson. Giör Witterligt Anno 1743 d. 1-sta Febr: Sidan Norra Farnäs
Ting för Rätten framkom Lieutenant Matthias Bruno af Könne och produce-
rade uti af Wallbaar: Hr Öfwerst och Commendant Kruse til Wallbaar: Hr Ombudsman
Urne indgifwne skriftl. begäran om Allmänneligen och Wällaerde Hr. Anders Agerbeck
Dogna Präst til Skannarskog, belangand nogen Jord Dödagen d. 11-te November
Widskiftes paa Sr Skannar Predikestool skal hafwa ägt stadd, som Wallbarnäldra
Hr. Öfwerstan förmenar sig ej at skal kunna fruktbart gaa nogen annan i til Wällig
and Jam, I sådan begäran Hr. Öfwerstan förlangar at maa laan Constitution
paa förnämde Lieutenant som Fältmägtig för sig för att Rätten til Widnare
Assör och Examen, samt Ting-Widnat Ersättarens benämning, med mera samma
begäran af 21-sta January sidstlöpan omwälder som och af lign dato finnes
bemälgat, sådant alt begärdt Tast, paastunden och i dand Wällign Ting-Widna
och införd, sådan begäran blef uptagen. Damma är som följer.

Höjädle och Wälbaarne Hr. Ombudsman!

Dem jag finner mig förorsakad med förderligst at lade assöra nogle Widner
uti Norra-Farnäs Ting, contra Jadarlige och Wällaerde Hr. Anders Agerbeck
Dogna-Präst til Sr Skannarskog Mannigfald för gaa Landet, belangande Saadant
uptagen dand ordinaire Predikan och Bön, Söndagen d. 11-te November sidstlidna paa Sr
Skannarskog Kirkes Predikestool skal hafwa ägt stadd, hwor i dand jag Kärndelig skal
hafwa wärdt sig, allegerad dand nu skal hafwa Rapet mig, at jag nu der iblandt
dand finde mig förstaaende allen undtagen som jag för nogenlig at nämna i: för
dett Grofwa Wäld förbigaane i man naar det wid Endelig Examen nu blifwer
befunnit, jag sidan maa fatta Messures til at förmaa mig Konligend i dand
mig anbetrodde Charge og til saadan Ende derfra Rätten agtar at lade
nu förnämde nu Konligt Ting-Widna, saa nu min Ärendelige begäran wärat Wälb.
Wärdige wilde bifalla at constituere Lieutenant Matthias Bruno Dem Fältmägtig
saa mina Wäligra intil Damma för Rättning skiedt! Wär jag för sigd Rätten
befordring Lefwer wärat Wälbaar:

Länsskyldigen Diener.
Kruse.

Könne d. 21-ste January Anno 1743.

Saa wida begäran authoriseres förmäld Lieut: Matthias Bruno at blifwa Ting-
til inden benämnde Ende, som Procurator, förfallandes sig därmed Hans Kongl. Majtt.
Low och Förordningar saaledes som Land-Sens agtar at anstaana. Könne d. 21 Jan.
1743.

L. Urne.

Producerat paa Norra Farnäs Ting d. 1 Febr: 1743.

L. A. Birck.

Hr. Agerbeck anförde för Rätten, at som ingen i Rättegångsordningen stånd eller bör
stå, förrän Wärjningen är afgiord, da mand af dend wantar, at jag saa
för Ting där är skeedt för, och sådt för personer Wärjningen för Kjändes Rät
at saka med at giöra, derför wilde Agerbeck förmode Dommaren icke wara
sam med Rätten, uthan admitterade nogen mod sam, förrän Wärjningen är afg
da Agerbeck lofwar skriftl. at tilstilla Dommaren Protestation baade imod Nämn

1743

og Församman, som maldär sig til Procurator — Dommaren Finda icke förfa
nogot widare til denna Dagz begiändelse at wara anfört, widen allenast Procura
torens Constitution, som i sin dag sedlig maa wara det förste, förend sard widare
i dagen sand admitteres til at tala i dend — Feldmegtigen Lieut: Brünow f
til swarade, Feldmegtigt opsattelsat Maade ssom formedar, skal wal icke
finnas nogonstads saa tydlig anteignad wara, saa bröden, Man wal at ssöka
i Rättergang skal finnas Sard, lignsa det sig med denna begifning til sig
Amtsmändar, og sasda saadant nogot Rimligt finnes Feldmegtigs Constitution
sasda del nog af Hr. Amtsmanden blifwen observerad, og sjelfwamma naar
Dommaren saa begär, til Feldmegtigen widare nogon förmgaanade widare
Införsel directe producere Wedersigen af Hr. Obrist og Commendant Krüse
nöstadt, til Hr. Agerbeck af 24 Jan: sidstladen som widare förmerar stammal ar
med widare, og sam Feldmegtigt derpaa saaledt Dommarens tilladelse
begiärandt. Dommaren sar icke negtat Wedersigen at blifwa anfört, icke sallen
contra sasdan, swarfore Feldmegtigen Brünow sand ident sarn sor med
Wedersigens Producering. Feldmegtigen ssttar brögtig Maade framblom
og producerede wan af Halbaar: Hr. Obrist og Commendant Krüse til Hallbmalle
Hr. Agerbeck nöstadt Skriftlig Wedersing af sorommörka 24=Jan: hujus sto.
balangande nogot Hr. Agerbeck saa Sr= Clammand Predikastool Söndagen
d. 11 Nov: sidstladen Rand sasa nödtall, swar i Hr. Obristen for dett Principlige
Styld, ej andet Sard am finda sig sornarmad, allignal sand sarg Obristen ej
skal wara Nasen gisnan, med skad widare samma Wedring manga maldar,
swarom Hr. Obristen til i dag sar til Hallen widersarer Hr. Agerbek at saasom
widner imod sig, samt Spörsmaal at besvara sra Hr. Obristens Side i dagen,
om begiärad, saa ar og til i dag i samma Wedring under sallmaal indsam
at widna i denna dag ssttarsölgnde af Elamarskarsogn Namds. Dagmadsignen
Ssalbar Lund, Olov Nidner Jans Sil, Madsilgnar Laars Jansen, dito Anders Gam
malsan, Sr= Olaud Jörgansen, Lundt Jörgansen, ung Karl Rasmus Rasmussen
som Hr Rasmus Sydel Dön saa Jörgen Jörgensens Grund i Kisbye, Anders
Nilsen Forstandaren i samma Gaarden, Sr= Jarman Jörgansen saa dagen=
Gaarden, alla 9 af dem Sr= Elamarskarsogn, alla som widnar sttar Wedsa
gant Indfold, sasdan Feldmegtigen lod af simbla wad Cald Mandina An
dreas Conrad Nilsen, og Peder Jansen Staalla, dagge Borgare i Jönne som
begiärtat Cast, saasnaden og i dagt widna acten indförd, dersasser Cald Manda
na for Rallen oplasta Wedringen, og sidan wad sad sttar Loban af simbladt,
Samma Wedring nu som sölgar. Nr= /:s: 6/D:

Dem jag magt ödmiuna maa sörnamma at I Sadarlige og Wellarde Hr.
Andreas Agerbeck Dogna Prest til Elamarskarsogn Mannigfald sör saa dornsalen,
nast asstigin 11=e Novembr: Sr= Mastant dag saa dett anbalrande Predikastool,
skal sasta ödlad dar med sölgande Ord og tala, sttar dend sedsanlige Sed=
vanligt Ödning og bön sör Kongen og Christenheden, namds. wad Cerligt
och ödmer Prakt af all Biblisk Herog swarlade kan Israelit sonda med
den sedanska Qwinda, Igiennem sielda dagge Hasstan Pinias stad all Pögd,
och sttar at sarren hasde slagit 24000 stilladt slagen, sormedelst Prasten Nödlas=
sud, og Prestadömmet blef sam stadfasted af Herren, daa sörgtade og I, at sarren

vil
nan
Sal
Mod
saa
Ok:
ma
De
ju

vilde straffe Bornholm for sit Forsvin, og samme tid skal saadan sagt at være
nær Gaistlig, nær Röd, saadan nödt dend Nadall Nyidar-Præst at giøre nær forestaar
Röst, og nåar sig mærre tale skal saadan sagt, lad dend komme til mig, Jeg har
Mod og Forstand, og Forstanden får jeg af dend, og i det samme skal saadan sagt
saamen paa Bibeland, saa og samme Gang vi Forsk skal saadan sagt, Vi vil, Kost,
Vidt altsammen, Blick nærre med dem, skildad altsammen kommer mig
magal formaaligt, u-förnöjt, og graverlig, Ja skridig imod Forbarsad og gode
Dieder af Eder, Vaa at modtöne I Fadrelige og Wallærde H. Pastor ikke saa
just skal saadan Natur giøre mig, Dagne bestaffnere Omstendighed, dog klarlig
nok viises at vad dend röd, I. belangende Nyidar Præst i talte vin, Er og
Rand ej villighl. paa nogen anden, end mig, der er dend Forsæt der Gud
og Kongen har betroed del Militaire Commando og Justitien for paa Landet,
og følgelig nåar Fejlonge Anordning om saadan Armeens Habil maa bære,
röde Rader jeg endelig maa forstaael at være dend, I. i stedet tale
saadan Sögt til skall at beskomme og gravere, hvorfore jeg saaledes Höjst
aarsagat Nödtvungen at indstævne Eder Sedr. og Wallærde H. Anders
Agerbeck til Nörre-Herritt ting, Fredagen d. 1ste Febr: forestaaende,
der samme stæd at gaa fore endelige Vidner mod Eder saad i det angaaende,
nær videre maatte saadan Tale, saa og gaa Förspmaal saa vin Vidne
at beskaffe saa vidt nödig maatte fragtes. Alt til at konstituere Inge-
Vidnet Forklaringsmaade, som jeg til Ere Contoirs agter at tilegge med saad
jeg af Eder forraadsagt, allerunderdanigst at referere saadan Kongl. Majtt:
til at vandtalig videre allernaadigst Foranstaltning og Befalning – Tilfor-
melde Nörre Herritt ting og benævnte förestaaende 1ste Febr: indstævnes
til endelig Vidnemaal om indbemeldte H. Anders Agerbecks Ord og tale
af Predikestolen, med saad mere I om saadan Materie maatte være
videre, I nåarfølgende af Klammarskougen, Anno dig Dagen Vitgaard S=
Jacobs Lund, Oxe Ridar Jantzen, Madtsalgne Laard Jansen, dito Anders
Gammelsen, S= Svend Jörgensen, Svend Jörgensen, Ung Carl Kasmus Kas-
mussen, som er Kasmus Fyndt-Dön, paa Jörgen Jörgensen Grund i Risebyen,
Anders Nielsen forstaaende boende paa samme Gaarden, og endelig Dr. Jørmand
Jörgensen af Vaagn Gaard, alle der samme tid og stæd som meldt er til Vidne-
maal at möde, alt under Eders Faldsmaal efter Lovens og Forordningens
af 3 Marts: 1741. Kiøse.

Rönne d. 24 Jan: 1743.

Vemme Undertegnede vi underskrevne 2de Mænd Lovlig forkyndt for alle ind-
bemeldte, og derpaa til H. Agerbeck Copie lemnet, skildad vi inden Nörre Herritt
ting Vedkommende Fredag d. 1 Febr: Fadelig efter Lovens Lemmer at afsimble
dem vi for forrørde med vores Sædvanlige Underskrifft Actum Rönne d. 25 Jan.
Anders Jansen Raalla. 174

Anders Conrad Nielsen.

I Rollen lagt inden Nörre Herritt ting d. 1 Febr: Anno 1743.

L. A. Birck.

Forommelte Stævning er mig Anders Agerbeck vel Lovlig forkyndet, men
forekommer mig aldeles u-lovgrundet, hvorfore jeg til Dommeren. Inter

Locatori Tiendelse overlaanes Jobfølgende Indlæg og begiæres ofter dette Kiø-
ning Dommeres Tiendelse, Samme Indlæg er som følger.

Høie og Velædle Hr. Lögmand Sr. Poul Eschelsen!

Gud skiæb Øyne er vaanøre og fulligere end at de med nogen Visshed kand skue
Ords, saa magtet ordet Israel, Man naar kand sige Troefasten Moseam i 4
4 Cap: til Deuteron. til Fold paa det allerværste, saa signer kand. Det Fold
som de der stulle med vold Frest. Mange grædelige ja vel Grædeste Øyndes
fornemmer paa Norr Bornholm sig nemdnad af Almind, Mange Øyndes og U-vel
fordigsadet sig ofter saadan Forskiel ester dem, der sig for bekiendt ere Embede
Mange U-fuldkommenheder er Gunden sig ofte Lærere, men mig kommer det for
som om det største og skammeligste Ords nu vel begynder, Hvi naar nu Prest
skal midt i Kirken af Christendom falskelig anklagel, ja skammel med sine
Tilhøren for Verdslig ting og Rett, fordi kand af Guds Ord paa Embedets Vegne
maa raabe og vidne mod Landet Øyndes, men kand da kalde det saa godt paa
Bornholm som de Kongel. Missionaires kalde det midt i Hedenskabet! Den
og Velædle Hr. Lögmand I staad at det er faldet i min Lod med Ydmyghed Vel
og taare at vidne imod Landet Forskrækte Øyndes, I staad at mine Mo
nigsind er besmittet med mange U-vaane Foster og Forskrækte det er bekiendt
at jeg i Kraft af Guds Ord, naar Confessions Grund Daten, og Kongens Lov
skellig vidner imod de Øyndes, Men naar I ide see, hvor vi klarlig vi-gnen
og velædle Obrist og Commendant Højædle og Velbaarne Hr. Krüse begynder
at kiælte med mig for saadant mit Embeds Ilar og Hidtil for Guds
ære. Jeg vil ikke sige: at det er denne Højeste Grad af U-Christeligsed, men
jeg nödes dog til at bemærke og sige: det er skal intet mulan Christeligt
mellem Lovligt i denne mit kand tilsörte og afsimmelsk Nævning, hvorfore
jeg og vil formode Ædle og Velædle Hr. Lögmand med Inter locatori Tiendelse
afskaaer og casserer denne Nævning. Jeg vil ikke med mit kiætlöstig
Deduction af Guds Ord, kiende Historier de første Christne skellige Skrifter,
vore Luthers Systemata mellem skellige Vogne bemærke at der er ikke nen Grad
Christendom i denne Højbemelte Vogsognes begyndte Proces, Hvi jeg ogsaa
første og Vanskelighed maa mel, om dend ikke er forstodet, skal løse sig
sam, at kand ikke giöres til Vaadanne Procedurer af Guds Aands Skrift
I saa milde og Kiærlige Ord, man ofter nen og anden Lands Kands-
Kiellings Vanskelige Øyndes, bagtalende og skrige Mand falskelig beskrivende
Vnad og Kadser, Hvi saadan skellig og Christelig Deduction maa dis-
ikke gielde for nen Christen Rett i Christendom, men vi maa ligge ob-
af Landet skellige Lomme allerede, at klar giöre nen Vanskelighed Uformeligsed
for nod nen Christen Vommere lör mellem mit og Kand afskaaer og casserer
samme, derfor vil jeg beskikke mig saa I nedenfølgende Demonstration at
legge Veras Velædelsed ikke for Øynene med begiæring, Blomme Hr. Lögmand
ostes Vi nöye, og dömme: Hi allerede som I agter at forstaae naar I nu-
gang skal staae med mig for Gud dom ligeson jeg må staae for Verd,
man Tvivl som I kand forstaae paa disse Ord og for skarp Rett, Min Contra-
Part dend skellige og omhyggelige Prokurator Højbaarne Hr. Obrist og Comendant

Krüse vil og agter at skade mig omkring til. Ind maa jeg formöd anmelde og protestere at ingen anser mig som nogen malitieus calumniant, eller som nogen der imod Gud, Kongens og Naturens Lov, negter eller betagter fejbemeldte Dag. sögers ærend, Veneration, samt hoje Charge, oprindelse, Meriter og Person billig tilkommer, ja skal og bör sætte af enhver ærlig Mand, fordi jeg i ethvert Indlæg maa sige sam sin Sæil, Ej for bagvasker jeg enhver som dömmer, förer eller læser dette Indlæg, nogen vil beskylde, at jeg ikke mistaaer som nogen fra saa min anbetroede Predikestool, hvor jeg efter Lovens Pag: 232. art: 9. vil maa speciellement sige nær Mand sine Sæil, under samt Navn, Man jeg staaer for denne Ret som min angivelig Mand der skal indlade mig i Proces med nogen contra Part der formedelst af mig tilregnelig Bagvaskelighed søger at fornærme og plage mig, i sær blandt Forestaarne, Nu staar vi ad Proces for og kand ikke denne Proces videre saa skal at dend samme skal sige med anden sine Sæil saa klar og lydelig, at jo klarere og lydeligere, jo bedre Grund lagget til favorable Dom. der af følger 1. at jeg ærbödigst for Dagen ærer og venerer dend hoje og Velbaarne H. Obrist og Commendant Krüse. Man 2den som samme selv opklarer og bringer sig til at skrive min Dagvidne og derfor ethvorledes mig ikke ære for nogen Skilling nytten udi sine vidtsamfærdige klager over mig til Rigsmarsk, eller i denne sin vidtberömte Skrivning saa saare samt at lade sig nöje med at jeg maa kalde Dorf, Dorf, vidtgrundig vidtgrundig, vidtberömt, vidtberömt, vidtfornöiet, vidtfornöiet, etc. Ej derimod søger jeg ikke at beskæmme samt hoje Person, men allene at bevise mig for samt som Sæil og de beskyldninger, jeg alt i dag har ladet samme stadnen for til mit sallig Embedt, ære og Myndighed Reddning, saavel som min og mit ringe Hus Forsvar mod saa bagvidsk een Fiende. efter saadan Bagvidning og Protestation forfölger jeg mig til at bevise. at

Dagsögerens Nævning er vidtberömt, og vidtgrundet, hvorfor jeg maatte vind bör afskaaret og cassered.

Min Undersaat forspaa vil jeg lagge vidt Nævningens Ord Natur og Omstændighed, Ordre, og er du i mine Landes dend Sæil, efterfölgende 1. Jan og med befalder denne Nævning indhold af det som Landets Lov og Forordninger holder saa strafværdig at det for Mandtskalig Ret bör saa dant at enhver Nævnings Indfold skal være af dend Natur at Forseelsen skal straffes af Mandtskalig Øvrighed, er skal ikke nogen vidtberömt, Men for at lagge min Dag til Lydeligheden for Dommerens Öjne, saa tillader mig skal at lagge dend op fra Grunden som er denne. Vi ærbödige Mandtskab Landsforsvarere d. 1ste i Landet 2den i Ord, og 3die i Grevskabet: Mer som vores Kiöbenhavns Landes i stor vrede og forbandede de med er, dog saa længe de vare og forblive Landes, intet andet Land anvalte i dend republic vi bor, eller mod dem der vare om ob, saa talet skarpland stormt eller nogen Nations Lov om Undersaatsbrand Landes, men overlades Gud og samt Lov alene Landerne at dömme og straffe, til vidtansete skammel jeg, da staaer for i dag for denne Ærbödige Ret for de skiönne Landes som Dagsögeren mener at Gunde aabenbare eller grille sig til, at jeg har sagt, da jeg i min Predikestol sagde Ordene, Pinehus, Dorf, Rod, Skidt, Dorf, Skidt allesammen, Skidt navn med dem

2dra Ü-förrättad, men stor mangd är Ufornätted, som i bastaar dend, som
i sär jng begaar, den, imod Dagsognens Land Vidnerne sige, der og dennis begrib
der frest nar Ufornätted imod Obrist og Commendant Krusse. 3dje graveren,
stad är det at graveret nen Mand, sär jng graveret, swor og naar graveret
jng, swosmed graverede jng Obrist og Commendant Krusse, Land Vidnerne sige
Kallar dette. Ja saa nar de begge med Vidnar, nen jng troer de saan ida
dend mindste Forstand allar begrib saa de Forklöringe Ord for Ordet i Ord-
ningen, Ja jng tör troe Dagsognens är Lignaa Klog saa samme Ords Grund,
Kraft, Betydning og Forstand som samt Vidnar, Hj wand samt swad samt sigar,
saa lod samt naar samt skenne mig, igian med mere og klarn Ord sige
swad samt tör skenne mig for, dog skulde man kunde det är alt stand
i denne Skrivning. Hj samt skenne for det 3dje for Ord, Skidt, Klarn etc.
Er der jo nog af i Skrivningen, men jng maaer tale og talerise Hr. Dag-
foged, omskrivj tel rettes Lovens, först at som dend Kap: 115. Art: 1. tillader
Dag for Gjerningen, saa bestemmer samme Lovt tale bog swad for Gjerningar
der kand skrivet saa, og andet lerer ob swad for Ord Kellerne kand straffe
ob forre, Nemlig Ord som prædikat i Gods mode, og de nar 3 slags, först kand
de vere Videnskabs Ord for at andre sin ngen og andre Dielle, dem sker
Kongen i Forbalen til dend sellige Forordning af 13 Januar: 1741. meget
Christeligt forbödet, ansees at forfölge ob for, 2den Privat affecters Ord
naar mand nefner nogen ved Navn, i sin Prædiken imod Lovens pleg
222. Art: 9. for saadan Ord ansölder og frijdages Clarken mig selv, naar
samd i Skrivningen tilstaar, at jng ida sär nefnt sam ved Navn, 3dje falsk
ellar Vildfarelse Lärdom Ord som strider med de Religions Grund Pakter Kager
der nefnet Lov: pag: 204 Cap: 1. dem maa ingen stemme for, Hj ingen
Enigmand er begnem til at bere Vidne derom sigar dend Kongl. Decision
af 16 Decembr: 1734. 4de Forbrydende Ord, Lovens pag: 222 art: 7. Dagen
der prædikat om u-vedkommende Ord Art: 8. anden Religioner samvende
Ord pag: 223. Art: 10de disse nar de i Lovens forbödene Ord i nen Prædiken
som kand stemme paa, Just fordj de nar i Lovens forbödene. Men ligsom dend
der vil kalde döbe, skal gisa Barnet at Navn, saa skal og dend der vil kalde
stemme, gisa Forsmelsen ved Navn, Lovens Kap: 32. Art: 5. Mend som dette ikke
er skeet i Skrivningen saa er dend u-tenligt, Hj Clarken bevaabar sig swarde
paa Vildfarelse ellar affecters ellar falsk Lärdom etc. Ord, men allene
paa mit fraskal skjelte tanker som nar baade sam og Vidnerne ligesaa vist
u-bekiendt, som de nar Gud allene aabenbare, Hj swor kand samd stemme
ellar nogen Menniske under Daligheds Lod vidne, uden jng sande profets
under Pinia Exempel ellar nj, uden jng med det Ord röd, tenkte paa Obrist
og Commendant Krusse, ellar paa Major Schor, ellar Sandris Andet Forgmp,
ellar nogen anden röd klædt ellar röd föded! Ja saame, uden dend almindelige
Gud, allene, kand stemme mig ellar vidne om, uden jng sär sögt at bestemme
Obrist Krusse, ellar omskrivelse swor saadan til Omskrivelse, saa lange jng ikke
sär nefnet Clarkens ellar nogen Navn, og ingen uden störste Viden sam
kand vidne om mine tanker og Forsett, mine Ord ikke falder, nar belagt i Skrivnig

mand ad vise Caracteer, af Loven, saa nr og bliver Vandringen ulovlig, til Dommen
sige, saa snart, Ord som Ord ere caracteriserede som U=sømmelige, Formastelige, gra=
verlige, etc. Paa samme jng a. som forsøn, del sør jng Skam af, naar Citanten
ingen Skade af, følgelig bør sand nj skamme; B. Viser Citanten til sine egne
rnlan onde affecter ullar stora Vidskjdt Adabarring, at sand ntkan ikke vare
allar vil vide, at smaat Ord jng skammar sorn, staaer i Gnds Ord, og sand
derfor med ligt saa stor forsiskjd bragt af mig, som af Gnds Ord Skri=
benarne. 2dt Ord som paa andre Steder og stedes forbjdel i Loven melder
Vandringen intet om, hvorfore de sor sand forbigaand, skj om end aldrig
ville skalde og smælde saa magt. for Exempel naar vilde gaar op og ned
ad Gaaden, og raabe Canaillie, Skielm, Tiv. etc. Paa Grund ingen viden at
troelbe Diar, nødvendigt, ullar Jadskjdt skulde skamme sig naar mand
ved Navn, kald mig derfore Mand.

11= at Citanlens Vandring er u=lovligt i del, med indbefalter skamme ting end der
maa indbragtes i naar Vandring. Skj Loven pag: 32. Art: 5te taler ikke om
Dagre, som om mange Dagre maatte indfoldes i naar Vandring, men om
Dagre, del er nar nærmeste Fest, naar nærmeste Forskjelning, etc. som naar lovlig
Vandring maa indbefalte, Grunden hvorfore naar Christen Longe ikke tillades
mere end nar ting, naar Forsamlede etc. at indbefalte i nar Vandring er
denne. 1. Skj sore Forsamlede som der maa skammes paa, skal lide sin egne
særdelt tillale, Dom, og straf, efter dend Art: i Loven dend er begaaen
imod, skj allene blev alle Kallergang, idet nar forvirrer mangelmod,
3dt Liden som skammer sor, skiger Longre Interesse, end at indklamme
mange Dagre i nar Vandring, da Longre ikke kand faae mere end 6
for Sapirat, til Vandringen, og 6 Sk. for Indkiørt, i hvad sted at Mødt;
skal saa mange 6 Sk. som Vandringen og Indkiørt, dersom Citanten gaf
nen aparte Vandring for sine aparte Giærning ullar Ord der blev skam=
fer, 3die Vidnerne som manstrandall nre skal tresoldige Sold, og
af skal betrale, kand let bagaae Mandsmand, naar saa adskillige Ord,
Giærninger og Forskjelninger som saa adskillige Tider, i adskillige Til=
falde, af adskillige Aarsager, i adskillige Connexioner etc. skal mange
iblant hinanden i nar og samme Vandring. Man saa at spilde med
tresoldige Mandskab Tide og Dalighed, sor ikke Gnd, men Vidskjdlen
Lust og troelbe Diar og Hjertegrædrigen, Jndenske Christne Dagsognre, Loven
pag: 281. Art: 29. Lad mig nu efter disse Lovlige Grunde overføre
Citanlens Vandring for at bevise at dend bør sor sin u=lovlighed Magt
afslaat. Skj siger Dommeren ikke saaledes som Jng.

1. At sor skammel mellem disse Ord, med Vidnen, paa saa u=endelig mange
ting, at Citanten skal ikke selv mand sinde ville dette med Vidnen skal gaae,
sor del bliver saa vid og brand, som sand ønsker og vil, da dog Loven
pag: 32. Art: 5. ikke tillader sam, at skamme paa sin mand Vidnen og
u=bekiendte ting, men befaler sam at nævne Dagen, ullar anføre nar vis=

Dag, og bestyldning for u-lovlign Ord allas Giærninger, paa det Jantz Widner, da
uden Vidne faare kand sige Kiæltar, dette ord er talt mod Cilanten, der og der,
og paa dend og dend tid, denne Giærning er vnder taget Cilanten af Cilalo, der
og der, da og da, staar dette ide, saa følger vj sanden at bevare Widnerne
Vidne paa Klagtar vendar, saadant er mueren vn sodmt, Mand for vr.
2. adskillige gandske u-lige Dager og bestyldninger i denne Klasning, sig for vr
staaende for mine landar, Ord og Giærninger. Ja at Cilanten skriver og vil
føre Widner paa mine siælle landar, for jeg alt bænist og skal skiønne
paa, af det som skal følge. (B.) at sand og skrømt for differente Ord; Sig
Pineas, Ing for Forstand, Vorl, Gudelig, Rod, fa Vidt, Evel, Vidt altsammen
Vidt vare med dem, Een ide nant Ord, ide nant groue etc. saadant Omskrivning
(C.) at sand og skrømt for Giærninger er klart, sig at Jonn Prælat, at staa
med saadand paa Kibalen, at skide mod Forbarsel, formaaste, grauere, søge
at bestemme etc. se Cuter differente Giærninger, som bør derfor, skue for sig,
skrumb, paalalat, bænist, Dømmat og straffet, uden Vommaenn vil falde
ann Dom, og falde ann straf paa dem alle, saadant skulle blive sammelig u-
simmelig. Sig.
1. Tilsaar jeg at jeg ann Søndag til det 6te bud for klaring, som jeg Evenn Dag:
22. Act: 6te i Jonnaeus til nogle af mine tilhørere forfald mest drister
paa med Catechismi udlaggelse vdaf Prædiken Cor: pag: 224. art: 14. Jer
bragt dend text af 4de Mose bogt 25. Cap: om Pinehas. Men vil Cilanten
vaere ennig med mig, saa arbejder for Kallar min sidste Valighed Enad
paa, at denne text ide blev udlagt med dend for klaring som i Prædiken
forrenget, skuldat jeg det uden Land bænist, dog texten er vel tilladelig,
man lad Cilanten da først staaen mig for Prætext.
2. det bænist a. at jeg sande Prætext. (B.) at jeg sande dend i Prædiken anførte Prætext
Paa kommer vj vel af med Pinehas, men paaer 2 enn Ord, end Gudelig, og
een Red at vendt med ford i sande stafvel naar Jovr Carl Rasf fra dend stadige
Kiøbar kreds. at Cilanten staaner for dend røde, er klar at Cilanten selv giver
sig vd for dend røde, lad uden jeg ide har sagt at jeg vad dend røde forstod
... Obrist og Commendant Krusse, Een vj og af Prædiken, Men vm Widnerne
lov salte Viol og Valighed paa at jeg har meand sant Vilbraenneth Hr.
Krusse, det vil Inden Een; da jeg vil lade dend Forste Vide i Efterdien
i fald det skal vaere enn Morian, neller i Jalende i fald det er en Vidne
og aller arbejder min Valighed End: at dend gudelige dør sidder og Cuter li-
ender u-maldt, er sallar ide maldt af min Mund, Men ved Catechisation
paa Siette Gulvat over det 66. sp: no: 3. i vor Forklaringsbog tilsaar
jeg aller at jeg talde og straffede dend forargelse sker begaar med
dend nij oplagne Madfold naar Jovr Carl sandt, til Kongens Interesses for-
nærmelse, Siette Disciplines Underbygdelse, og til sin egen Siele vinding
og vbudelige Skade, blandt andre af enn Rod, som sande ford mig dend
Jovr Carl paa sra Kiøbersogn, maatten for at pine mig, under dette

en=vanna foraglig Menniskat Pretext. Man skam hvad vörda vax, Pigor
Cilanten falv, at jag ide Vaxa gaf, dog vil Cilanten gälla mina skälla tander
at jag vad hvad vörda foorkarlv Patron forstod, ingen anden vnd sam, og
de mästanta Vidner skal sälla Viel og Valigsed for for Rollan til sandh fo
at sand giellar vall at jag far mannd sam, at jag ingen anden far sög
at bestemma vnd sam, ja at jag just i min tankar far sögt at bestem
sam, Man nj at omtalvd nogen foorkarlv Patron, dalta skälde jag da all
manna, vax nar Nyn Vaxing verd, og skälde anderledt af Rollan anse
vnd at predika ostar Pineas. Naar sand Vaxning kommer, skal mit Vax
följe lignaden hvad. 3 da Dag jag far staavnt for, nv följes og nr hvad
at jag far gistat mig vd for at fatta forstand; at sama min forstand af bi
lam, ja i ald min forstand, dog med saadan saaar Vibelan jag saden
forstanden af: sillamark! skam der far kvnde boern sig for tallar, saal
dar spörgal, skam far sört nav skrift staavnt i Christendom ford; sand ga
sig for at fatta forstand af Gvds Ord; Dersom H. Obrist og Commendant Kru
formaanar mig nav apsarte Process ford; jag ide nr gallan, blind, laabal
og Vandkvndig i Vibelan, da vil dand Process skal blifva al mad de mar
Daligsta bedrifter paa vort Land, jag maatte vida, om jag saade sag
Jag nr gallan! jag nr Rasand, jag far ingen forstand paa Vibelan vd
om sand da vilde staana mig for de Ord. Om jag slog Cilanten paa Mun
den, da vard jag sand sadan Aarsag at staana mig, man sand Aarsag
sand far til at staana mig, ford jag laaar min Vibel, det vil vj vad da
gvd Skrift examinere, at sand da sand saar anledning til hvad Vax
ning mad, vil jag forstad allar tilsaar, at jag far talt de Ord, man ma
skad Vidh Vastegnelse, om ivonice allar siasonice som de Taedn sign,
Vd vaad, Vnge og Kvinder hvad allesamma, der prövar skriftar og Nyttar,
ja om jag bara simpliciter sagde, Jag far forstand af Gvds Ord, saa saabal
Cilanten ide saa tet skälde dömma mig fra min forstand, man om jag
praalar hvad, saa sindar det ingen vdan mig selv, hvorfor Cilanten
nog kand sara hvad Vaxning — Og da
4de Vara saa vänligt at giöra nav apsarte dag, af Skidt, Corl etc. som sam
lagar sig til ford; jag far nemd saa vänligt at tala disse Ord sam i
min tala, og nämnd; sand nr saa begärlig nästar at komma i Process
med mig, at sand endog lagar Skidt, Corl, Skidt allsammand etc. til
Grund i sin staavning, saa vil jag allar tilsaar, at disse Ord, dog ida alle
vara i ald vänligsed, vden i vingsta maader at overtrade, forbarsel
allar gode Vadsel Grandsar, anförte af mig, nav anden Vändag, omal
nav anden text, thi i anledning af det Ord som sand negtar at
stamma sig i Jeremias 3. 3. Vidste jag inte stammelig nav Grund sovnig
ar. og bragte denna Exaggeration! det nr Vamm at nefna Skidt,
Vlarn, Grundspy i nav nrlig Lang, dog ida stammelignar med at jc
Paulus Phil: 3. og Peder 2den Epist: 2dal sar nefnt det i Gvds Ord.

Man spørg nu saa skammelig naar Dyrd at Gud Aand vil ikke skal nævnes i Christendom Eph: 5. 3. Lad ikke mere U-sømlig, formastelig etc. mod Citanten som ikke tilsagde at sant Navn sar ikke vernt nævnt, ikke vil vi vend Dagen dristt examinere, Man min Vanskd at sige kommer mig disse Ord i Hukommigen, allerhøyeligst sørge; Ej vover Vej Ydmyg og Velmyndig Herr Lysn Segn Skrivningens Ord noyn, for grund at saa citantens u-rimelige Mund Mølles, sand sigter ikke at jeg sar sagt mere Dorte, mend Gudelige, og mend rødt er Blod, Blaar, Blod mere med dem, dog saaledes skulde Skrivningen mere sigtet om der allerst skulde staa naar Daggivelse, formastelse etc. Ej naar sand da først sandt bemyndt at jeg vend mend rødt forstod sam. 2 Mos. at jeg da med mange Ord sande sagt, mens rødt er Blod, maa sagen Lord, er altsammen Blod, saa sædes sand sagt naar Grund og sogn til at skamme mig for U-sømlig, formastelse og graveren, Man nu sand skriver disse Ord saa sun I Myr og Mod, Nu Lad ikke ligesaavel tykke sun saa Pinehas, som saa mend Dorte eller rødt, Ja naar jeg ret ansar denne Skrivnings Ord, saa lader det nærsagtig ligesom citanten bestyldte mig, at jeg sar sagt om min Forstand og min bibel, jeg med saadan slog saa, at det var Blod, Lord, etc. Ej tykes ikke sand Ord i mange bogstaver. Saa

Lad dem komme til mig, sng sar Mod og Forstand, og Forstanden sar jeg af Gud, og i det samme skal sagde saadan paa Bibelen, saa og NB. samme gang, u-sømlig, skal sagen sagt Blod, Lord, etc.

Hvem Lad sig, andet saa, smede og lesse, mend at jeg jo beskyldes for at sare sagt disse Usømlige Ord om min egen Mod, Forstand og bibel, saad dømmer Dommeren om saadant paa Citant, mig kommer sand for som temer letigans, Ja mig kommer sand Skrivning for at skulde forsømme fra Retten, om ikke andensteds da sind i at kobadt Collegium, og der dømmes til fidibus; Længe nog sanger mand i Kønne studeret til og tabes om med dend Skrivning, derfor er det ikke under at dette Fostar kommer saa mange Vand og Valstadt for Retten. Man skad Lad nogen forblinde det fresse sinnes ikke bedre ved for Øram, Ej Lad mand ikke og ansee Skrivningen ligesom de U-sømlige Ord, mere ingen sagt om, saadan om Pinehas, eller mend Dorte, eller mend Gudelige, eller mend rødt, eller mend Mod og Forstand, eller mend bibel der blev slagt paa med saadan, Man just i det jeg med saadan slog paa bibelen, kom der mig nogen sunderdeles paa som førte mig ved alt U-sømlighed, forbarmed og gode Vadre til at raabe Blod, Lord etc. Man saadant mere formastelse mod Ingen, kunde ingen gravere eller beskæmme uden mig selv, Mig sinnes Skrivning er saa fuld af saadanne Tvetydige, at mand Lad ligge mend ved saa skad Lod mand vil, skuldet mere Delphiske Oracul at forføre de Athenienser paa, og er mend alle

Dieuelst Vndad Rabulisters og Lowstuderss Trudzr at dralla fold paa, og
til saadant Vdaant Wesen bekrænar sig af mangfoldige Widners Vidne og
Vdsigelse, Endelig saaer Jng.

III= Saaledes at bestryde at denne Stævning nedrøt er Ü=lovlig i sine Om=
ständigheder, Efj först er det een Stævning paa Ord, Vil Citanten nu af
disse Ord giöre een injurie process, saa skal dendes at der i Ord er pec
...cant mod Lovens 6te= bogs 21 Cap: saa bör der skal i dette, det er, me
dend Widnerne kand saa vist meenden sig det forsvgaaende og ofte forfal
gende, med de paastaende Ord, at de nöden Vidne skeer lovl
Widner, Lovens pag: 999. art: 3. Jnen lang tid er der da til i dette
at bestryde injurieuse, formaslige etc. Ord. Lovens pag: 116. Art: 1=
sigter ob det, at det er i tide naar det staer paa første stod, naar er
det da første stod for een Citant der er gravered med Ussivtsord etc.
...Ord: Svar: Naar skal stemme til første tingdag etc. Lovens pag: 111
Art: 21. Men ofte nedrørdj Citanten ikke har giort det, saa bör dend Stævning
paa mine Ord nu cassered, neden saa sker jeg dend lovens formen
noget godt i Widners gaasör, Efj da skeer skeer tide nog stræmd
sen mod Gaardes Ende, Lovens pag: 112. art: 22. dog Hollak, Maaske
Citanten vil skeer det til een Injurie Process, Men nedrørdj Stævningen
er först om Ord, andet om Gerdomb Ord i mit Embede, 3die om saadanne
Ord i Gerdommen som ikke maae, skal, skal, eller bör dömmet paa
til noget i Loven anviist forum eller Vermeting, men Ü=middelbar
refereres skal Kongel. Majest: skee til allerhöyeste Erindelse, Efj dette
Citanten i Tide.

Det til at Forskiedel imig Widners Forsvarsskrift som jeg til nu beskrev
agter at beleegge med saad jeg af dem er foranlediget allerunder=
danigst at referere skal Kongel. Majest: til nest Vederlig Widers
allernaadig Foranstaltning og Behagelig.

Hvis maa Dommeren endelig skeer paa Citanten at skeer ikke förer
dem Ede og Beskrivse K. Höyesogned i sign brouillerie med mig, til
dend Ende beder jeg Erindelig at I nöye vil lese, nj allernest Generel
Kirchen Inspections Patent af 1ste Octobr: 1737. samt endog nedrørdj
og ovenrörte Kongens salliga Ord, ~~Majest: allerhöyeste Ja vell i Naade salliges~~
Majest: allergrundigste Decision af 16de Decembr: 1734. Efj der skal
I finde at de Gerdomb=Ord som denne salliges vor Danske Kirkelov
foreskr skeer har allernaadig reserveret sig selv at dömme paa, de
Ord maa der ingen Widner föreat nedrør, men Majest: anordnede selv
skeerladet saadanne Ord uden foranstaltning skal omgaaes med, nedrørdj
Majest: har af sit anordnede Commissorio ordsaget at saadanne Dages
nj med Widners förelse kand klarlegges, skeer jeg som for Gudi
öyne og Rasön vil raade og bede Dommeren cassere Stævningen,
lade Citanten rette sig med dette Kandes Kundskabelling Klagers,

sand aldrig sær sört af min mun nog af nan nllar andra U-ærdisk Dämm
sellarb Mund, ligs ind for Kongnb Höjs og Salligs Throne, og vandt Imod
mig dersra Foranstallning og Bnfalelsing som i Kald/Bibelen sigt, Man
Bön skal Liv og Död ida mins til Vidnib Börd indstærka Lisförarael
Viela og Valigsed saa Ord, som saa adskillige Lärer vdar adskillige Lexter
i adskillige connexioner, nsa talte saa Vida Gülnal og Predikastoler
Ja Bön ida, förend I skad wist at det er saa Gudb og sant Dalskadal
vor allernaadigste Kongnb Villin at Gudb Ord, hvormed jng nödstandig
skal Dagnb Vrist maa forskaffe mins Predikenar, ida til skade
Landsb Forargelse skal brukal igiennem nan Procurators grove Lov=
Kongnb Segla for Edert Vornskal, Thi da begaaer I ligs saa stor nan
Forbindelse som Citanten, Hi nar skad allerringeste Naada Grist i sanb
Vial, sasde sand barnsa: Gudb Kraft Carl det 3die Bud, saa sasde sand
og wist at Gudb Ord förjene i dra, ndlil skade Landsb Forargelse at
giöre Processer dersaf, ja sasde Gudb gode Mandig sallig Aand oplyse
Citantens Hiarte i det aatlande Bud saa maalte sand og sasde sat og
bagnaben at skad Sudal Broder, röde Kal og Brodste Dammensellar
der Land gaar nidaf Gudb Hüse, ind ej mindskylde, maane og tale skal
om mig min falskelig beskörn, forraade og bagtale mig og det Ord
jng med Vished taarner predikar, skad bagstaar maa nödstandig
finde med Vidskalan i sit Hiarte i Gudb Hüse og tale af Vidskal
i Citantens Hüse, og er alt saa som Elimas at Vidskalens Born
der sögns at forskörn Landsherren og formanden Herrens sallige
Apost: Gierningerb 13. 8.9.10. Ja dersom Citanten Gudb
for affecter trenge barista sin naturligs Fornust, saa vndres stand
sand sig ida i denne Lappiske Klædning at misbrenge sin og min
Kongnb Höj Kongnb Navn og Mayst: antan til at forskrekke Brad
ja sandelig u-forfærdede Mend med, ellar referere, skulde optöje
sand Hus saa Landsb Spellar med nan raadelig Gudb Hiemmen ssta
skad anden, og det alle Under ssteer det formalladis Rande Kalling
Vladser sand Höjer og Löber ssteer til Engen og Kald rangang ssteer
skad anden, og för mods som Ordet gaaer i nan Sædvanlig Forsam=
ling andstrene Landsb Spellar at det skal gaae ida ob Broer
med H. Gerlach, man giöre Gud dend Mandb og vore andre
vmödige Börns Bud, ida skulde sige, som de forstrengte Apo=
... eliters i Egyptan op, at sanke Halm og Straa med til Citanten
skulde H. Vidskogn jng Hører, derfor talar jng ikke vil jng Lade
Citanten Höjedle og Velbaar: H. Krist og Commendant Krüse, at de
er nogsd naturligt, skigt, god, raisonnabel, Mandigt etc. Sob Jam,
Man det maa alle sornsftige Mennister som Hörn, sner, ellar Lesse

falla Tvedeg mod denna Wolbl. person, med mig kunde, at det gaar
som som nan Tysking der har indfört vanlige National Forfatning
inde, mand taler sig vel nan Brigt Fröd forföre til at lage fremme
de og fiendtlige Soldater ind, deraf vrisser sig Krig, Ulaarden og
Forvirring, skj ald dend Norden har mä strittet imod, vrisser sig ida
af andel ned de fremmede fiendtlige Landes, ovn Skadens Erstat
og n=de disse Dannen Vallare, saade inpracticerat i denne forrend
vrede, medförde, Honette Gemöl, Jeg maa vidne her imod som
nan vinge Fröd tänner, der Fröd stan Tro, ida troer at fresta Tiortal
er grod saa hard til Maten og Larmann saa at jeg jo vel dem sönde
at ömme min Mage, Land lade, skad fiende röde dan af den
skraffigst er overbevist om at Land giör Fröd nan kiennis dem
skj jeg vidner for dend Lasande Fröd som saa friestat og dem skönn
og læser Ordene at mig stande og nan kiennis dennes, end nes de
2dr En skedlig Omstand i Tald sidde kan at citanten anten af Van
Vendighed ida har vidst eller af Modvilighed ida har villet vend
Tomen Pag: 10. Art: 15. Tydig at i at forsögn sin Dag i Mindelighe
bilagt for skesta Retten, man vende först med mig for Vanskelig
Tald, ligesaom der var nogen Criminel Tiltalesagen dersa ligen mi
Kongens höye Majestät og Krone, vell ligesom jeg var saa for vore
talstarrig, at ingen anden Kunde, eller alle andre Commune
saa n=vel tarvige, at de ida vilde holde citanten nan Erlig Com
over mig. 3die Er det nan med af Taldets Vrenatte Tagt at
min Vogne Vnigman ida Tallar stadnad til sit Vormeding, som er skjer
Citanten Tomen pag: 15. art: 15. Endm er det 4de Ulovligt at
Citanten marskar mig til nan visse Dag, man glemmer at stemme
til dend saa dagen, i Tomen Pag: 24. art: 5. bestambte Tid og
timen, skj at dette og sidder til nan Tovlig Vtevning bevönskes jeg
1o deraf timen er determineret i Tomen ligesaa vel som dagen
2dr deraf Tomen forbyder alle i nan Dag begravelse alle Tovsagen
man sno Land mand ida Tolle indflogter naar timen ida er
sat i Vtevningen, nan Land sign det er Dag til Aftens, og de
blive borte til nan Quarteers Tid for Volen gaar med.
Endelig maa jeg tilstaae at det Commer mig over ald Maade fordeg
lig for citanten i Vtevningen sigter, at Fröd og Kongen har betroet
sam det Militaire Commando og Kb. Justitien har saa Land, skj
i Vtevningen af sidder Forordning skier jeg altid nan Specification
saa dend Fröd og Kongen har betroet Justitien i Rigt, man finder
sig i den. Obristar og Commendanter. 2dr finder jeg aabenbare

i Lovens 3die Bogs 1ste Cap: saavel Justitien er bekrevet, og i det 4de Cap:
saavel Ærligfed er, man endnu ingen Militair Person derunder befalet.
3die Vand jo saa er Mand at vi kand ingen Justitiens Efterdrivning søge end
i Geistlige, borgerlige eller Politie Sager saa lidt Citanten, ja saa kand kand og maa
ikke engang giøre nok Pas ved Forsvaren giøres kand sig da ved, for at Jus-
titiens er saa bekrevet, maaskee for at skiule Øyne paa mig, for, under dend
pretext at gaae min ordentlig Ærligfed forbi, eller maaskee H. Bernhold
vil saae at finde saa vore saare Citanten saa forstaaer sig dend Caracteur og
skiøt dend for ob til i sandt og mine Tanking, man siger Lovens om saadant
dog jeg saa aldrig fiscalisiret
Endnu kand jeg ikke skiønne for end jeg saaer nødsaget, at jeg saa tadet mig sige
at citanten vil lade nogen afdandet Officerer møde for sig i denne Sag saa
for Retten, skulde saa skee, hvor jeg dennegang vi admittere saa fordj kand
vi er vant i Tanking, at jeg kunde skeene saa igien, Lovens pag:
38. art: 21. siger saa er 1ste at citanten lagger Øye Tanking, og da der
i Ingen Feldmegtigen, og der saa 2den tilsaaer eller Ladet tilsaaer for
Retten at citanten enten ikke kand, eller ikke maae gaae selv i Retten
imod mig Lovens pag: 89. art: 7. at Feldmegtigen ikke 3die bestiger, at
kand er derlig forordnet saa dend Maade der saaer Lovens Pag: 90. art:
10. eller Pag: 93. art: 14. at kand dessiden er new i dette Forvald, eller
kiend Mand, oprigtig Mand Pag: 93. art: 15. skiel kand de ikke saa
alle disse i Lovens requirerede Egenskaber, hvor jeg dennegang vil af-
vise saa Lovens pag: 91. art: 11te saa denne Sag, i fald nogen mod
Forsaabning skulde indstille sig; dennen min Lovgrundede Indlæg beder jeg
maae for Retten tydelig oplæst og med min Concept collationeres, forend
til Acten, og med Tale og Vidnisse H. Fogedens Vedkiendte Interlocutum
Kiendelse, paa Kiendelse, uden skeer med mere, Retten er sat, eller og
nesten new tagte Dag, naar i mueer del kand blive uden Maaligt.
Jeg i Henhold af saadan ndsat Lovgrundende Interlocutori Dom, Endelig
med magne for Estime. Tale og Vidnisse H. Fogedens
Clemmens Fredagaard (L.S) Ærbødige og troeskyldige
d. 31 Jan: 1743 Anders Agerbeck
I Retten lagt inden Kiøbs Jurnall Dag d. 1 Febr: 1743.
L. A. Birck.

H. Obrist og Commendant Krusses Feldmegtig Lovmand i Retten Fogen til
Dend 24 ds. stemplet Papir med begivning dertaa under Retten paaskrift
inden nu saaer Dage Dend næstkommende Mandag aften, eller saa snart
muligt maatte være færdig, til afhentelse for Skriveren, med saa mere
vedhæftet skal Papir som nødig ere agtet, til nu Notari Instrument af
Retten lagde Indlæg fra H. Agerbeck af sidstleden 31te Januarij som nu sam

dag ved Rallan, contra Hr. Obrist og Commendant Krusse last blan, saaledes Hr. Obristen ikke kan vide hvad Rallan agter at besvare, og i saa maader formeden hvad sig ellers fuldmegtig vil kunne forstaae nogel Dag derom med denne Rall; Man ellers paastaaer fuldmegtigen at Jernskibsfogden paa sit forbudne Ordre i følge af Contoirs pag: 52. art: 9de og Forordning af 3 Marty 1741. 2den fortsættelig videre tilstede Vidnernes føring af ikke negte Hr. Obrist og Commendant Krusse Rallan, hvorpaa fuldmegtigen var Vommarum Tvistens begyndelse. Hr. Agerbeck begyndte ligeledes med Copie af Citantens Memorial til Amtmanden om fuldmegtigens Constitution, og for resten formodte at Vommarum skal vide hvad de i Sagen Indlæg maatte anføre Contoirs og Forordningens Artikler. Vommarum Tvistens Sagens stillede Spørsmaal, hvad de vilde vidne saa langt fra Rallan, efter at saa var skeet, Vommarum paa Spørsmaal paastand interlogverede følgende. Først at Sagen med at ringe vidne som agtet at lægge fra Rallan skulde besvares og i Agt tages, saa vidtløftig at Indlæg paa 4de Ark Papir ex 2den forbydt, men allerede sidder sig efter Contoirs Pag: 52. art: 9de at Vidnerne som ere indkaldte, bliver afhørte, siden Sagen ikke finder anden med denne procederede Maaning end den jo er indrettet efter Contoirs pag: 32. art: 5te og derfore som meldt bifaldt og ansaae for billigt, at Vidnerne bliver afhørt, hvad sig Procuratorn Brunow er anbelangende, da skulde han ikke vide saae Sagen nogen Indstævnet Procurator, saa er Sagen af Hr. Amtmanden for saa Sagen efter sedvanlig maade beskikket i denne Dag, og mange gange tilforn i andre Dage, hvorfore Vommarum ikke kunde vederstaae sig sammen ikke at fornemme for med Rallan i denne Dag. Agerbeck begyndte atter at gienta Vommarum Tvistens maalte Sum af Protocollen udtagen, saa ikke at Sagen var saa stor Vinde søgt som Sølig over Rallans Besvaring, og med ikke at Agerbeck formaar for Rallan ex Klæende sig til ikke mindste ugifald, at søgte samme Besvaring, saa formodede Sagen at Vommarum ikke som allerede mistænkt, tillod Vidnernes Førelse, førend over Rallan Dom var nogangen, saa denne Vommarum Tvistens, da Agerbeck ikke formeden formoder at Vommarum har af Sagen tilgiven Indlæg, noget som Sagen forstaae, at Agerbeck allerede ikke mere maae gange, ikke mindre Skrivemaade med aabenbare ord allerede har i sit Indlæg giørlig vidtløftet for sig, i det hvorfra Agerbeck har ej allene offentlig for for Rallen tilstaaet, søgte Hr. Krusse, alt med respect, ære og Tydighed, Sagen i sine meriter tilkommer, men nu dag kunde Agerbeck har i samme Indlæg undgaaet og tilstaaet

saant at Ord i Skriftningen som af Jam i sit Embede vare brugte, ja ikke allene
man kan Agerbeck saa nøye i samme Indlæg giøre allerstørste Fortræd paa
at forsømmeligt Gemyt, i det Jand saaer tagne saant at Ord Jand beskylder
for, og frembsætte dem i deres Connexion og sammensætning som de forefindes
i Jans Prædikener saa nær som det naae Ord kiød, skriver Agerbeck i dag
ikke kunde forklare sig forsvarende Jand mundtlig med Widnerb Ord og Underskrifter
Hilde mænd at finde anledning til at aabenbare sin Ærbødighed mod sin Landes, da Jand saa direkte=
dem rørde Jand ugudelig saa sigtet paa mod sin Landes, da Jand saa direkte=
Grundet mesten det Ord kiød, da dog ingen ærlig Mand nogen sinde er blevet
Jaant, eller tiltalt for sine skiønne Landes med det Ord, Agerbeck dømmer
mødom forsømmer, at Dommeren Landes under ald Ærbødighed, imod
ald sund Forstand, imod saa mange Ærbødige Formaninger, imod saa mange
i Naturen og Kongens Lov anførte Grunde, ja aabenbare imod sin Kongens
allerhøieste publicerede Villie i de sidste Forordninger understaaer sig
at kalde Agerbecks tilførende Dicta og ærlig Dabighed gaa, at udsige det
som gaa saa adskillige Under, i saa adskillige Dommeres etc. øren talte
i Guds Menighed, ikke til at blameere, men til at omvende Vildfarende
Synder, allermest under Agerbeck var, forledet Dommeren Dommer
til at føre Citanten og ofte over Jand Hadder saaledes Skriftningen grunder sig
at kalde min tilførende Dicta og Dighed, skriver Dommeren ikke Jand igien
giøre dem, naar de ere forbrødt, Agerbeck bad de 8 Mænd drage til Minde
saaledes Widnerne som førte med Jaad Høitids Vidskab, Dommeren talde
Jam ind i Jans Ord, nemlig forledet Jand af Skiøn Jam, for at lade tilføre
sin Nødtørftighed til at prædike paa sin Prædikestoel etc. altsaa efter saadan
Dom Skiøn af Dommeren Kunde ikke Agerbeck vente sig at finde Raadighed til
selve at forsvare sin egen Ære og Rygte, eller forsvarlig sin Enfoldige
tilførende Dicta saare, da dog Agerbeck Jand forskrev, at mundtlig af de midstnæ=
Widner skulde Jan Kundskab dele, skriver, eller Poster, af hvem disse Dicta Angaa
ikke Jand behændt giorde Skriftemaal, efter saadanne Omstændigheder
nødte da Agerbeck til nu for sin Ret at see og høre paa forledet Jand
tilførende Dicta samme paa Dagtalerbenden, for Dommeren da baade forsam=
i Guds Ord, baade Indsigt i de af Agerbeck anførte Lovens og Forordninger
Articler med Agerbeck, paa Jand Agerbeck ikke forskrev Dommeren, med Dom
at lade de Enfoldige tilførende Mester Dicl og Dighed gaa det som i Enfol=
foldighed er talt til dem af mødre Sandige Dicta og høre dem til Dighed.
Ej længe saa at Agerbeck nogen Tid har kiendt at nogle Skriftsteder
Jans Prædikener Jand saa injuriøse angribet af Kalvergang overfaren skiøn
mens formødre, Jind formanede Agerbeck at Jans Prædikener og Levnet
ikke sorterede under nogen Ceig=Mands Dommerb Dede, Forsøg etc. allerhøi
Agerbeck i Skriftningen var kiend med uden at Dagen var eller skiede
Jans Kongl. Majest: allerunderdanigst refereres, da dissen anførende Agerbeck
skiødommen kiender at Jans Kalbl. Skriftning sammesom Agerbecks Indlæg

fuldkommen Lønd, uden at Rosen tvefoldige Mannskabt Viele, gives Majtt:
anledning til at anordne Hvad der bør skee, Hvad der Lønd skee etc. for anord-
ning imellem Høyben:te Commendant og Agerbeck, dergaa gaf Agerbeck da for
saavidt tabt, Hvad Lønd tilkommer Viele og Daligshd angaaer, i fald Dommerne
uden vil bringe dem til Minde. Dommerne som fornemmer adskillige be-
skyldninger af Hr. Agerbeck, gandske nye Sammen nergaaende, og sidtil ube-
lige, formodendes og formeentlig at blive u-troeskyldige, ansillar alting under
dem Rett Lønd derfore Lønd norde sige, siden det er denne Dag gandske u-vis
Commando, og derfore tilkiendte Feldmeyeren Bruno, saavelsom Hr. Agerbeck
om de Sande vogtat vidner i denne Dag at tilkiende. Agerbeck anmodede
at det ikke maa blive bobler og Noller, Lønd bad de 8:de Mand saavelsom Vidnerne
drage til Minde paa. Mente det maa Dommerne Ord og effecter, skilde fore
de baade saab og forbab, ikke Lønd dem de tilsiende vidende nemmeliga at
sidde og nøisje med Hvad Rett Dommerne og vil kiende Agerbeck med,
dergaa overlod Agerbeck endnu at tilkiende Hvad Lønd Løstede. Dereter
Dommerne maa formaane at Hr. Agerbeck fornemmelse ved blives, maa
Lønd nødvendig tilspørge de 8:de Gode Mænd om de Sande først Dommerne
formaant Hr. Agerbeck noget Hvis ved Retten at faae indført, eller falde
Sammen med ned tale, da Lønd første sin Mening, mænen endda Hr. Agerb:
anførte om Vidnerne som nu i Lønd Mandigshd at vilde vorde Viele
og Daligshd, og ikke svare dem bort, da Byefogden skiellig og vanfoldig
i sin god Mening sagde, Gud bevare dem vel, de maatte Lønd vorde
Forstand, hvorover Agerbeck strax blev fortørnet, og talde Dommerne fast
til, hvorover Dommerne sagde og bad Hr. Agerbeck at vilde ikke vore for
villoftig i sin Forsvel, og bruge sagtmodig tale, og ikke som at predike
for naar Lønd kom hiem paa sin Prædike stool, saa kiende Lønd predike
des, hvorpaa Lønd begiærede at Gode mændene nu strax, mens de Sam-
del i sin frie Forsamling, gives deres Svar uden Ja eller Nej.
Agerbeck lod tilkiende at Dommerne kun skulle beskiæftige sig i Com-
forbydene Villoftighed, i det Lønd nangang skeer imod andre Ladne tilsin
Vidningen ne-modkommende ting, ikke som Lønd var Dommerne ovet
mig, mens Procurator imod mig, dog at alle skal kun Agerbeck over
vare sin honette Opførsel for Retten bekiendt, saa sner Agerbeck gierne
at de tilstæde mænd under Daligshd Lønd svare maae Vidne om ansøgt
Opførsel, dog saa at Dommerne skulle kiende Forbrydelse, giorde i
saa Forsmaade som Vidnerne Lønd forstaae, i hvor vel Agerbeck ikke
Kiende begribe hvorledes nogen uden forregaaende skriftlig maal Lønd kiende
uden at ansee for billig, og derfor lagde Grund til en nye Proces, dog
at endog Dommerne Lønd faae en frøken paa Agerbecks Talsmands
saa tillader Agerbeck endnu gierne ansees Mand i Prokocollen at lade
tilkiende alt Hvad de vil sige, Dommerne til kiendelse, eller Agerbeck til

bestemmelse, men jeg vil ikke formode at Dommeren imod Forordningen af 3:die Marti 1741. vil selv lægge nærmere Hold Ordet i Mouden, som i sandt Sangvendelse staar er, men lade ansvare sig saadt de vare, der paa vendte Agerbeck sig til Foldet, med Begrivning ansvare nøie Mand vilde lade tilkiende saadt de vare i denne Dag. Hr. Obrist Kruses Fuldmegtig begrivede at Dommeren da vilde ansvare Tolken menagere saa mange Vidtløftigheder som i Dag er forefalden, og endelig uden at tillade Siderne Disputer om Vidnernes Føring, tillade samme Fremgang ansvare saadt ingen Indskrænkning, da en Hr. er saglig 3. paa Dagen, og Siderne ikke ere paa til afhørelse, Agerbeck paarede saadt Rolfen er, nemlig ikke, er, Land maa ligge fet, saa mange Vidner der er, saa er det alt dette ingen fornuftig Grund, forsvare nogen Skylds formaal overdrevlig at lade tilkiende sin Nødtørftighed, Men at Fuldmegtigen som bemeldt sinnet at forbillede, Land og Fæ, paa en Prøve af Agerbecks Indlæggelse, det er maadeholdigheder sandt Korn og saa alting, og derfor med saadt Rimelighed sandt gives lader ansvare tilkiende Vidne saadt som tilstaar, Paa begrivede Agerbeck af Dommeren at straxt at lade mistænkte Vidner i Eed, men derpaa sørge dem sandelig, om de Ord og Tale Maader Agerbeck allegerede i sit Indlæg saa tilsaadt, at saadt bragt i sit Embede, ere bragte d. 11:te November: saaledes at Agerbeck saaledes for ellers siden saa bragt dem, Hvi naar Dommeren da sører Vidnerne da ellers Nej, saa Land sandt af Tolken III Art: 21. Lara, medens Vidnerne Viderne skal forføre ellers ej, svare, lagges sandt saa med Tolkens pag: 115 art: 1:o og med samme saa som saa sand i Forordningen anførte 11:te November. saa vilde Agerbeck Fuldmegtigen Formaa at Dommeren skal forsøge Fuldmegtigen, omm skiønd sandt af Hr. Agerbecks forandførte Grunde, og Tolkens pag: 999 Art: 3:die negtede Fuldmegtigen at føre Vidner saa de i Forordningen caracteriserede Ord, fordi de ikke ere førte i dette, saavidt sadte Agerbeck Dommeren at giøre ansvare Indsæg — Dommeren var ganske uskyldig om saa vidt Hr. Obrista saa blandt Vidnerne om dette saa sammen, endog Tolk ellers længe siden, saavorom Dommeren vil formode endog Fuldmegtigen ellers Hr. Obristen vil samme giøre bekiendt. Indlæg. Hr. Obrist som ikke for Rolfen var tilstede forsaa skrevne, at sandt det skal saaes vist, men fordi Hr. Obristen vend Gang ikke saa grønne at vend Dag skylde Commen til Vandfald, Kal, saa sand derom tilbrænde giøre sandt Højvelædelighed Hr. Bisrop Herslev Dagen, Efterdj Hr. Obristen vidste at det ikke stod i Landets Fogeds Magt at anordne nogen Præste Kald derom forhvad nu skeer af Hr. Obristen saa snart Leilighed gid forfra Landet. Herpaa bad Agerbeck tilføre at saadanne Dommeren nu ikke forbigiængelig skiøl kunde sent af sandt Halbaa tilsagde, at sand skjalde Hr. Kruse alt formange dage siden saa kunde

sahrna H. Agerbeck for sin Ord, saa forsvarn Agerbeck bedar at Vommarnn
nedm̃ vil ovarlagga denna H. Christ. agenn Beskrindelse, med de af Agerbeck
forsan anförda Lovand Articuler, og tillige bemarkade, at naar nan Dags
högsta Rodar nu giord anfangig i sar til dend som forestaaer samm Dags
forrem, da saa længe Preses for dette forum ida behöfligt sattar negtad
Klägarn Rettan, kand dend ida gaa andra Rodar gyldig anfangig, hvorpaa
begierde Agerbeck nedm̃ engang Vommarnn Loulig Erindelse ——
Att denna Tillöfftighed förutat Vommarnn n= nödig nidarn at bringe saa
mycken sannfärd sig til sin forrige Erindelse og tillbud Widnarnn förelsa om
som för, og derefter Widnarna paaraabt, hvor mangen af de indstevnte
Bandsdera mödt, at de nu vilde tilbringe gälde sig — Hvorpaa for end
Widnarna blefve paaraabte, lod Agerbeck tilföra, at det kom sig for
som om Vommarnn skuldan skiöttade om Lovand, nogen Beskrindelse, Da-
gand Oplysning i sina Omstendigheder etc. men bara, gifva efter nogen
Villia, og nu aabenbarn partiskhed, til bedda Rettan, hvorfore Agerbeck
som ingen Gehald for maa giöra, maa lade sig nöja med at Vommarn
föjer Contrapparten og giör skad dend vil, vil dend hvorpaa frambedde
Widnarnn, saa aabenbara inod Lovand, saa dröfftar Agerbeck ida gaa
det je paa sin stedse tilbage ansat.
Hvorpaa nesten paaraabelse mödte Hon Kiöbm̃ Jans Hiel, Madsilgen
Laurb Jansen, dito Oldermd Gamelsen, Sr Svend Jörgensen, ung Carl
Rasmus Rasmussen paa Jörgen Jörgensens Grund i Kiöbhn, Andreas
Nielsen, Sorlanderen, Sr Jarmand Jörgensen, for hvilke Endnu forkla-
ring af Lovbogen blef oplest. Og derefter tilspurdt Partarna om de
var forlangende Widnarna separatim skulde afhöres allesammen ——
Agerbeck erindrede at som dend og Widnarna idenn vare stemte til
Onsdagen, og som saa Mand stod at det er idenn dag fra Solens
opgang og til dens Nedgang, Agerbeck derfore skulde vare for Man-
nigfald, med 2de paa hinanden följende hellige dage, hvor det ida er
saa lidt at gaa fra nen Werelig Domstol til nen Predike stol, for
deraf at lære ned Mannigfald til opbyggelse, Vommarnn da i saadan
Beskaffenhed nu opfordrede Rettan, hvi Agerbeck mente at dem nedm̃
kunde ske Forargelse nog i dend följende tid derved, at dend som skal
predike om dend som forsoning der skal talat om, i denna tilstundende
Faste, skal for saa og mangen sig for nen fiende som Vaadner sig bragt
sam til dem, da at Agerbeck som sadde nogle Prøver af Mannigfald
Ungdom at indvarme til denne Confirmation, tiengde til at adskille
sin tanker fra saadant Viela Arbejde og n= nöttig Mödt skilde sin tid,
saa at forsvarn sig for denne Rett. Den begierte dend da nedm̃ at blive
Vommarnn Willia om Rettan nedm̃ saa Rettan skulde med blive alle vi

Sommarnn fandt ida nogal i Lovan, der forböd at holde Ting og Kal med
Lyst, og eiskanten nu for Vidnarna ved Kallan tilstede, tadent Forklaring
af Lovbogen for dennem oplest, kunde ida imodsaan eller finden Anl
föring, undtn siden det nu nyalig Volan var gaaet ud, mant bad Feldmag.
ligen Bruno vilde fremstille at Vidne som kunde först blive i End lagt,
og derefter afhört, saavoga blev fremstillet Olof Rudes sanst Pål som vad
...ted med oprakte fingen efterfölgende mandt saa Gjörsmaalet.
Feldmaglingen tilspörde Vidnet först om i nattes at St. Agnesbed var gaaet
fra Kallan i Vidnarna separeret, og bemeldte S.r Hans Pål tilspurdt, om
han med afsigte St. Mortens dag som indfalt paa d. 25 Sondag efter trini=
talis var i sin Degns Kiste at fare Syndiden der samme stedz. Vidnet
...svarede Ja. Item var i Kirken der samme stedz. 2.dt om Vidnets Degns
Prof. St. Anders Agerbeck da samme Gang selv predikede? Vidnet sva=
rede Ja Item predikede selv! 3.dje om Presten St. Agerbeck efter fre=
dikens Slutning og Bönnen for Kongen og Øvrigheden da ikke samme
gang oplaste Bibelen og da af 4.de Mose bogs 25 Cap. maldede Israelitz
men Israelit kunde med sin saadanne Gierninger, og at Presten Pinehas
stod at Gjöd igiennem dem baggen, og efter at Israel kom slagt
24000 tilsidst slagen formedelst Presten Phinehaes, og Presten dermed
blev fam forsonet af Herren. — Det eiderte Vitnesbyrd af Bibelen förde
Vidnet af Degns Presten St. Agerbeck samgang blev oplest og forkla=
ret, men om det skeede med tid Gjörsmaalet handler om, eller paa hvad
maade i Bönnen Meldning, vindende Vidnet ikke, men Vitnesbyrd blev
talt af Predikestolen. 4.de Efterdj Vidnet saaledes efter forrige Nedsigt
de har hört St. Agerbeck af Clemens Predikestol nu predike Dag, siden
til disse Tider, saa förgat da nu om Sand ikke samme gang sagde, at
Sand forbyder at Herren skulde straffe Børnene for sit Forældrej, og tilligemed
maldte at man Dorde, man Christelig, og man Rond, hvad de nödt kunde skeede
Nödens Prof til at gifte man sin Dorter Pasf — Vidnet svarede at
det vel kunde hende sig i St. Clemens Kirke af St. Agerbeck
man om det skeede med tid da forantörte Vitnesbyrd blev oplest, vindende
Vidnet ikke. 5.te om Presten St. Agerbeck ikke af Clemens Predike=
stol samme Gang dette forargaaende var passeret offentl. maldte,
og sagde, Vidd, Herr, Vidt allesammen, Vidne vare med dem
ved dem komme til mig, jeg fik Mod og Forstand, og Forstandes
fax jeg af Sind, og da saa skal Satan slagt saaledes paa Bibelen —
Vidnet svarede ikke at kunde erindre mere af Gjörsmaalet end
sagt, end dette at Degns Presten St. Agerbeck sagde, Vidne vare med
dem, og det kunde Sand ved ikke sige skeede samme passerede

nj fallar nutan det skunda paa Predikastolenn ullar paa Gulfvet i Kirkan
2:o Om Hidmal da nj samma Gang sand skal sätta Ord förra gaaende sin sidste
widsignade, ullar nogon annan Predika Dag at sätta Ord sedan H. Agerbeck
af St. Clemens Predikastol at tala mera om slige Materier som denna Dag
sand medkomma — Hidmal swar til spörsmalet Nej og icke mera nar han sedan
denna Dag at widma. Hwarfor framstod saa det andet Vidne namligen
Madshalens Lars Jansen som lagligen med Saligheds sed med upragta Fin-
gar paa sköldmoglighet Spörsmaal som sköldmoglighet derutaf forst tilförda Vid-
nesbörd, am sand mest afstigla Morgon dag som infall paa d. 25 Sönda
nästa Trinitatis war i sin Wogn Kirkan at höra predikan der samma sed
Vidnat swarade Ja. 2:do om Vidnats Wogna Prest H. Agerbeck da samma
dag predikade? Vidnat swarade: sand stod icke da andet. 3:dje om Presten
H. Agerbeck da icke samma Gang oplasade Bibelen, og da nästa at predika
og bönnen for Longen og Ostighedan war stad, da af 4:de Mose bog
25 Cap: maldade Israelit folket naar Israelit foraade med naar fraden sken
skeede, og at Presten Pinehas stod ut Hojd igia mand dennem bragde
og nästa at Herren sande slagen 24000 skildt slagen formedelst Presten
Nid Gierning, og Presta dömmet blef dem stadfestat af Herren. Vidnat
swarade: at Ingen sand sörd, mera om det skedde denne Dag ullar
för, ullar sidan kand Vidnat icke sija. 4:de om Presten H. Agerbeck
da icke samma Gang i anledning af det forrorelse, widnen sagde, at sand
förgätte at Herren wilde straffa Bornholm for sit Hornri, og skilliga
maldte, at naar Ord naar Gudelig og naar röent sades nödt dend skedde
Nidnen Prest til at gifta nan for Kast ut Pas. — Vidnat swarade: at sand
sörd sliga Ord at wara talt af Wogna Presten H. Agerbeck nej St. Clem-
mens Kirka, mant icke widste Vidnen naar at det blef talt nutan paa
Predikastolan ullar paa Kirkan Gulfvet — 5:o Om Presten H. Agerbeck
da icke Vidnen samma Gang af Predikastolan offuerb. maldede og sagde
Skidt, Kort, Skidt alsammen Skida wara med dem, lad dem komma
til mig, Jag far Mod og Forstand, og Forstanden far jag af sand, og
da skal sätta slagt Saanden paa Bibelen? Vidnat swarade, at de Ord
Kort, Skidt, Skida wara med dem sades Vidnat sörd blefwen talt af
H. Agerbeck i Kirkan, mant naar ullar paa hwad sted utan paa Pre-
dikastolan ullar paa stan i Kirkan, Vidste Vidnat icke nemdem, icke
heller Kunde sea det at sand skulde satat slagt Saanden paa Bibelen
Kirkan sand sad ind bag i Kirkan saa sand icke icke Kunde sea, nj heller
nemdesde de Ord som dermed skulde saldet! 6:o Om Vidnat da icke sam-
Predika Dag ullar Lörd ullar nästfölgende Söndagen sar sörd Presten
H. Agerbeck af Predikastolan at tala mera om slige Materier som
denna Dag sand medkomma? Vidnat swarade: sand icke nogot Kunde nemdem

Herforen Vidnet blev dimitterat. Blev da fremkaldet det 3die Vidne
Madshalvor Andreæ Gammelsen som efter lige saavel lod med opragte Fingre
efter Lovens paa Feldmegtigens tilspørsel vandt efterfølgende. Først tilkjendte Vidnet om sand nøie afvigte 5te Mortens dag som indfalt paa 25
Søndag efter Trinitatis var i sin Dagne Kirke at høre predikenen der samme
stæd. Vidnet svarede sig samme tid kunde erindre: 2det Om Vidnets
Dagne Sogne Sogneprest Hr. Agerbeck samme dag selv prædikede, paa stæd Vidnet svarede:
Vidnet svarede: at det ikke kunde giøre forskiel paa hvem egentlig mellem
Hr. Agerbeck eller nogen anden paa samt Vinger da prædikede, mere naar
Vidnet selv da hører var i Kirken, da prædikede Hr. Agerbeck selv. —
3die Stæd: vel nu saaledes paa hvem som meldt fælder, saa kunde Feldmegtigen Vidnet om sand da ikke mere end Søndag eller de derop følgende
prædike dage efter prædikenen Oplysning og Formand for Kongen og Øvrighed da ikke kand kaare opkastet nemlig. Sognepræst Hr. Agerbeck, paa Prædikestolen opkastet i Bibelen og da af 4de Mose bogs 25 Cap. meldende
Israeliter vare Israelit forene med nen saadanne Qvinde, og at Pinehas stod at Gud igiennem dennem bragte, og efter at Herren havde
slagen 24000 tilladet slagen formedelst Præsten Nielsen, og Præstedømmet blev samtykkefæstet. Vidnet svarede: at det først at Præsten
engang i Kirken med omtrent om Mortens dage tider havde opkastet
et Prog i Bibelen, det hvilken som Hørsmaalet taler om, mente
nemlig det skede paa Prædikestolen, eller paa Stuen i Kirken, erindrede
Vidnet ikke. 4de Om Præsten Hr. Agerbeck da ikke samme Gang i Anledning af forregaaende, som Vidnet nu først omtalte, om sand
ikke Vidnet sagde, at sand skyldte at Herren vilde straffe Bornholm
for sit Synder, og tilliget meldte, at nen Dovl, nen Gudelig, og nen
ved havde nød dend stadelt Nyidrets Præst til at gifte nen Forbarmel
Saa Vidnet svarede: at sandsamme Ord af Hr. Agerbeck havde først i
Kirken at talet, mente ikke erindrede tiden naar saa egentlig, mente
dog ikke længere siden ned mod Mortens dage tider mest afvigte, ikke
fuldt kunde Vidnet erindre om disse Ord som Hørsmaalet meldes om
blevne talt af Hr. Agerbeck paa Prædikestolen eller paa Gangen i
Kirken. 5te Om Præsten Hr. Agerbeck da ikke med de samme tider eller
dend Gang da Vidnet først forregaaende sand nu mest forsøn har kommet
om de af Hr. Agerbeck kunde havde først sam meldt og sigt af Sr. Clemens Prædikestol eller paa Gulfvet i Kirken saadan tale, nemlig
Skidt, Lort, Skidt allesammen, Skide være med dem, lad dem komme
til mig, jeg har Mod og Forstand, og Forstanden har jeg af dem, og de
skal have Regel saaledes paa Bibelen — Vidnet svarede: at det med først
først, med hvor om Meningen samme tider at Præsten Hr. Agerbeck i Kirken
talte om Skidt, Lort, mente om det skede paa Prædikestolen eller paa Gangen

i Kirkan wnderwa Widnat ida. 6te Om Widnat da og ida samma Tid
i nan samblat tala med dit nest forommalda Cwinde Kona fört sin Bogna
Prest H. Agerbeck sign i Kirkan, Widt altsammen, Widra nan med den
Widnat sig Jarom ida Cwinde wnderw, widnra wndsom Jan nest förrigna W
af Jan wr for Klarat, og ej Jallar Cwinda widnan giwin for Klaring om
dit som Gförsmaalat wr, anlangande Forstand og Mod, idem Bibalan, og d
liga nogat rall sist sig Cwinde wnderw. — 7de Om Widnat da ej samma
Söndag allar nastfölgande Wordagen Jar fört Prestan H. Agerbeck af Pre
dikastolan at tala mannen om sligt Materier som denna Dag Kand m
komma. Widnat swarade Jan sig ida nogat widnra dit angaande
sig Cwinde denna Cwinde wnderw. Hwarfore Jan blew dem itterat —
Og igian blew framkallat til at widna Sr Oluf Jörgenow, som nest
liga forra Ful med ogragla Sagen nandt nästa Lowrd paa Fältmag
tignat til förhör. 1mo Om Jan nast afsigta Sr Morten Wag som
fallt paa dend 25 Söndag nästa Trinitatis war i sin Bogna Kirka
og der samma stads förta predikan? — Widnat swarade: at Jan ida
ngntlig Cwinde wnderw, om Jan war i Kirkan dend dag, mant
tanker dag sist nog at Jara itterat da i Kirkan, swildat Jan Cwinde
mardra af sik som paa dend Ende af Jan Bogna Prest blew talt
2dra Om Widnat Bogna Prest H. Agerbeck sidst Kand Jara predikat?
Widnat swarade: at Jan war sist nog i Kirkan og Jörde H. Agerbeck
predikan nogat som nu wr paa stannt, mant ida Cwinde ngntlig sign
just om dit war Mortens Dag sidst afsigt sigt skarda. 3dje Om Prest
H. Agerbeck nästa predikant Utlätning og Förman for Longan og
Owrigheden Jan da ida samma gang oplastada i Bibalan, og af 4to
Mose Bogs 25 Cap. maldra, swarladat nan Israelit Jorda med
nan Jadanska Qwinde, og at Prästen Pinehas stack nt Spjöd igiennom
Jamman bagga, og nästan at Jamma Jarde skagnt 24000 stillat
Klagan, formedelst Prestat Widkwarsad, og Prestadöm mat blef
Jam stadfastat af Jarran — Widnat swarade ja, dit at Jara Jört
som Gförsmaalat indfoldar, og da war Jan i Kirkan —
4de Om Prästan H. Agerbeck samma Gang i Anladning af dit
nu forbarmaldta Widnra sagde, at Jan swögade at Jarran wilde
straffa Bornholm for sit Jorarj, og billiga maldte at nan Dorf,
nan Gaistlig, og nan Kond Jarde nödt den stadat Nyder Prest
at gifta nan Joorkarl Pastr — Widnat swarade: at Jan ida
Cwinde wnderw sig at Jara Jört Prästan H. Agerbeck tala om nan
Dorf, nan Gaistlig, og nan Kond, mant at dit öwrigt i Gförsmaalt-

förde sandt. 5:o Om Prästen H. Agerbeck ida samma Gång widare af Predikestolen offentlig maldade og sagde, Wänd, Herr, Wänd allesammen Wänder eders mod dem, lad dem komma til mig, jeg har Mod og Forstand og Forstanden hafer jeg af dem, og da skal jeg faa slagt saamen paa Bibelen? Widnet swarede: at sandt var widnet alt det Forseedalet indeholder, at Herren lalet gaa Predikestolen af H. Agerbeck, mant ida saae ellers Kunde paa, at Prästen slog saamen paa Bibelen, formedelst widnets Mord af andre Predikestolen. 6:o Om widnet da ej samme Gang eller nest følgende Söndagen har hört Prästen H. Agerbeck af Predikestolen at tala mange om slige Materier som denne Dag sand skulle komme? Widnet swarede Ney ikeun sig ida noget at kiende widande. Derefter blef frambstillet Rasmus Rasmussen og Karl som skal hat mod ofrage Fingre efter Loven Mandt følgende, Og blef da widnet af Forsamlingen först tilspurd, Om sand nataftigte 5te Mortens Dag som indfalder paa 25 Söndag efter Trinitatis var i sin Dagne Kiede, at höre predikan der sammestedz? widnet Kunde ida just mindre om sand var i Kirken samme dag! 2:o Om widnet Dagne Præst H. Agerbeck da samme Dag selv predikede sat widnet vaar? Widnet ida kalder sig om samme Kunde mindre 3die Om Prästen H. Agerbeck, efterdj widnet ida aldeles ne wist om Kunde, da omskrevet skal dend Ende, som forbar sönde, nargang efter Predikant Skrivning og Bönner for Dagne og Øvrighed, ogsaa i Bibelen, og af 4de Mose Bogs 25 Cap: maldede, saaledes paa Israelit saamede med nan sadanst Qvinde, og at Prästen Pinchas skal ret Gejd igiennem dennem bragt, og efter at dennem saaede slagt 24000, skiedet slagen formedelst Prästens Nidkiersed, og sidste dömmet blef sammen skaffet af dennem? Widnet swarede: at sand saade först Ofrogat af Præsten paa Predikestolen, allerede sand ida Kunde sige saa just, ida kalder om sat skede for Bönnen eller efter Bönnen! 4:o Om Prästen H. Agerbeck da ida samme gang i anledning af det forbemte skal have sagt, som forhen maldt er, af Predikestolen skal have sagt, at sand skiegtede at Farmen vilde straffe Borgholm for sit Forsvri, og tilligen maldte, at nen Ord, nen Gistlig, og nen vönd Mand vilde sende Kongelig Majestæt Præst til at gifte nen Foerkarl Pars? Widnet swarede: at sand skede först sin Præst paa Predikestolen talt om nen Ord, og nen Röad, men ikke det Ord Gistlig, paa förre sand og samme Tid blef nefnt Kongl Præst man ida Kunde sige eller mindre det Ord, at have nödig sam til at gifte Foerkarlen Pars! 5:o Om Prästen H. Agerbeck da ida widere samme Gang med denne Tid af Predikestolen offentlig maldte og sagde i Widnets Dagne Kiede, Wänd, Herr, Wänd allesammen, Wänder eders mod dem lad dem komme til mig, jeg har Mod og Forstand, og Forstanden har

jng af dend, og da skal saaes slagnt paa Bibelen! Widnet tilstod at saadan
fört det som Gjerningsmaalet indeholder, nemlagen det Ord Skidt allesammen, og
det at Presten skulde saaledes slagnt saaledes paa Bibelen, naar dende Widnet
ikke fulder. Eftersom Sagen nu er forløben at ikke maatte denne Gang
forrettet Fuldmagt, da Retten nu nu nagnt efter 9 og K. Christen ikke
langer de øvrige 3 Widner som skal mödte, maatte ikke forlangendes
afhörte, Hemb. Laurd Jörgensen, Andrew Nielsen, Sr. Jensen Jörgen
Daa og i ligemaade Snigman Jakobsen Lund, saaledes K. Christen findes og
Sysselmand nog af de allerede afhörte, saa forlangendes Ting Widnet
skriftlig, Justitsen maadeskal af Retten paa behörig stemplet papir
som skal bör i alle maader. Skulden Tegning ikke nogtet kunde
man ikke skal efter Lovens bjemmel. Dette til Widnisbyrd under vores
Signeter. Actum Anno die et loco ut supra.

(L.S.) (L.S.)

Laurd Nielsen — Peder P.A.S.K. Andersen Pinnen.

Mogens Laarsen. — Christian C.P.S. Pedersen

Mads Pedersen. — Niels N.A.S. Andersen.

Hans H.S. Larsen. — Hendrik H.S. Pedersen.

Copien var Ligelydende med
Original Tingsvidnet
Test:
H. H. Nielsen
Deputeret Skriver.

L. A. Birck

Høyedle og Højærværdigh
Hr Biskop,
Højgunstigh Patron og Herre!

Min Herre Højærværdighed gunstigh Skrifvelse Dat. Aalborg Hospital 8 Jan: nest afvigte, lagde mig tilbage, at jeg skulde være Eder Højærværdighed, saa sidde, som i Vinter ville vandre ind i Byen til Jomfru Agerbeck, da vi, vi paa samme Tid kunde vel blive, hvorfor jeg ogsaa skulde forrette min Forretning. — Jeg kom d: 15. Novemb: for sent til Aalborg, end afkomne Aar 1741, til Hr Provsten i Sundby der ibland andre Præster, for at tale og handle med Dem, som mine Forretninger gik paa; saasnart jeg kom i Byen, hørte Provsten paa, sendte mig til Hr Agerbeck, som jeg og talte med i Begyndelsen om det og andet i den Familie. Nogle Dage efter begyndte Hr Agerbeck at tale om min Mund i Sundby Menighed, nemlig Svend Jørgensen, som Sund var til Lag, Lyste nægtede Nadveren Sacramente, og vilde paaligge Kirkens disciplin, mistænkt Sund dog siden, efter Deres Højærværdighed skrev Skrivelse, mundtlig Forretning, maatte vorde til at antage Sund til Sacramentet, efter at privatim skrev dage Forbedrings Løfte: Saasnart Sund Lyste begyndte at tale om Sundby, sagde jeg mig, for at gaae bort, men Provsten bad mig, at jeg dog vilde bie nogle Dage, og til skulde Sund dog selv cacheten af min Hænd og Segl skulde bort. Da jeg Lyste lyste mig overtale til at bie, klagede Hr Agerbeck ved at tale om skulde materie, Sund Lyste begyndte, og sagde, at Sund intet ønskt

28/1 1743

sagte, med Gud dem, og at forbinde Sandhed, Troskab,
Kjærlighed, at ingen vedkommende Gud Mand
kunde Tale Sandt forstand imod Svend Jørgen-
sen. Hr Provsten, samlede sig, begyndte saa-
ledes: Skal man ikke til Gud dem, den Kon
skud og at skee paa sin vel Maade; Hvi man
god intention giver ikke man ond Gienstand
god; Hr Brorher bør at tilbenke, om Sand
han nogen Christelig Grund og aarsag til
sit, Sandt forstaar imod Svend Jørgensen:
Hr Provst maa ikke være ubesindig i sit Forhold
mod skrift sandre Vidnesbyrd med Forsvar,
Sandt maa ikke giøre nogen ester sit egen Fad-
skud, men skulle Sandt Overtuigelse
skal være vedkommende, der maa de og være
convenable med alle Christelige og Gudelige
Anstalter; Hvi alle de Sandt man Provst forlø-
sig, giøre mange andet, end got, og Skam-
sig selv. da sagde man talt, vendte Hr Ryerbech
sig til mig allene med sit Gienstaar og sagde: Jeg
kand ingen vel, at min Broder saa mig imod
i skibe, samlede ingen ting, og intet agtede om, kand
ing ester mit Vidne og Overbevisning Sandt Vidne
mig for i mit Forhold, men saa din vende mig, kand
ing saa i dag talt med saa Mand saa i Skam
som er min Mand og Hr Brorher Vidne, Sand kand
de mig, at den Brorher ingenting forsagte saa, ta-
ledes ikke noget Sandhedigt til Sand paa mig, dog ikke
at Vidne, men at Modsigt, ligesom ing og giorde
Sandt, at min Broder ikke saa meget saa mine
Mand Sandt vidne i skibe ikke Hr Ryerbech intet sige,
men allene reklamerede sig, og sagde iblandt andet, at
ing og andre dog ester Kirkelige Vedtægter
redes nogen paa Sand, som intet Forstand i Sandhed.
Jeg reklamerede mig da igjen for Sand, saa vidt ing
agtede det fornøden; Hvi Sands Vidne er allene
iblandt de skare ond Vidnet. Derpaa blev altings
ikke talt med Sand paa, og sige Sand, paa mig
sinder, at det og andet ikke var ret paa giordt
allen talt af Sand, det ikke Sand giorde sagen
imod. Jeg svarede: Det er meget vel talt; ing takke,

at sr Broder troer mig saa vel, og saasom Sand giver
mig Forlov til dette, vil ieg og, i Kierlighed og Broder-
lighed, nu sande mig Sam om nogen Pastor.
Religions Sager gik vi glat forbi; thi vaar mueligt for
Sam Sandelte med Sam ihvorvel, der skiønt Sand ofte
at Sand var Ærens Priest; Sar Sand dog i rat
Øyeblik ihvorfter Saard Forandring, og siden den ieftergiv
Sandsamme Broder, Svor sigt mindst skee burde.
Forgiven og ieg talede da med Sam om Kirke-Or-
dighed mod de ulydige og igienstridige i vor Menig-
hed, nemlig at det var raadeligst, at maand
med ihelig Formaning af Guds Ord og Sagtmodig-
hed omgikes dem, og vor vogne af dem ikke
strax rykker ret aldeles ander Guds Lov for-
stød indfinde, maatte ieg Prosten bruge Moderati-
on og forsigtig Omgang med Sam, og ikke strax aaben-
bare og continuerlig paa Prædike-Stolen Skrifte-
mes Sand, men fulder selv søge Sam i Sands
Huus, og raade Sam, alleruo paa andre Steder,
Sandle med Sam til Saligheds Beste; thi ihvorsom
Sand strax aabenbare dets Forkommet, prostituerede
mand sig selv, og det Hellige Embede, og Skiønne dets
ihvorved ikke udbedre, men afskyelig ved Sanden øfver-
sigtig Omgang skemmer sra vor Herre, ligesom og
Apostelen sor Vort, at vor Tieneste, maatte
ikke skadelig vr Sandlet med Sam, saa sagt:
Prosten er intet Kiver, ret ieg. Maatte Sr
ved Forsigtighed børe. da sagde vor Forsamling, paa
Sr Ægerbek, med stor Mistrøstelse til vor Tanker
Sroen, sin Mening tilkiende, og sagde, ihvorledes
andet mueligt, at Prosten intet var Ihvorledes
Krang, ihvorledes dage Sand af sor Ihvorledes, og sagde:
Ihad Dag Sr Broder! Ieg svarede: Nu vi vil intet tale
mere om ihvad Dag; ieg vil allene erindre, ihvor-
ligsom Sr Broder om nye Ting i vor anden Materie.
Sand spurde, hvad det skulde være: Ieg svarede: Blive ieg
intet vred over at ieg talede ihvorom; thi vi Sandler
sor imellem os selv, og Sand talede med sor mere under
i Bilsed og Fortrolighed. Sand sagde, at ieg kunde sun

sige, saa jeg saadt i Dands: Skrifter forfaldte jeg saa,
at, jeg saa saadt tilforn ringeste Lyst til at skrive
:sten og mig derved, at saa vilde i Sinte-Hesunt
falde sig Ritual og alle Kongelige Rescripter ester meige,
og derfor spurde, saavor jeg vare at gaae saa da og bruge
strabe ester at sette dette i Verk, at jeg ikke maatte skrive saa
som mand saa ofte alle Bøger ovn saa maatte skrive saa
:ret. Skrive spurde saa, saa skal vare jeg skrive,
at, som skrevet vil vorre ikke saa saa, saa saa saa
nogen Gange talet saa skrive almindelig om Messe-Klokken
:re, som saa skal vorre skrevet at skrive, saa vor ikke ikke re
nogen Nøkke; saa skrive skrue saa, og skrive allerunder-
dødigste saa. Saa skrive nu ikke re saa saa saa saa,
at saa saa saa talt saa saa saa og almindelig skrevet, og
almindelig saa skrives i at jeg ikke saa talen om andet,
som re sagt og giort af saa, og saa saa saa saa saa
:sed, som altsaa ikke saa ligge re mig. Jeg at andrage i
saa saa jeg vi i største Forbittrelse og Vrede imod mig
med disse Ord paa Tungen: skal jeg tage, sagde; jeg
Dabbe mig til vidde i mit Hjerte. Skal jeg lade mig sige
af saa Kjeltring. Jeg saa saa, at saa skal saa jeg
agte saa sig selv, enkelte sig, og ikke for gode Ord
tage saa ikke af Hed, som og strøgte selv vandede
Jammen til; men, som det saa sig ansee, jeg
saa skal Andring sie at skide vare; Ja saa
jeg strax saa Kiv Kallerten af Vorket, som
de saa saa, og med Force slog saa ester mig,
saa saa jeg: Gud sta saa saa:/ ikke vanvare mig,
saasom Jr Agerbek i Kasket af Jr Krøsten og
saa Kjerste Klap forsindret; men skal for-
:re Skade paa Hindringen i Buen, og derfor
kraenket, som saa Bur; ellers skappede saa
saa Spolten, og kjørte ester mig; skal
gierne Kjøre paa ad Gade. Da jeg nu
rolig sik min Cachet, som jeg søgte ester,
skrev saa mig skal af saa saa, og slog
ligeledes ester mig ned; og imidlertid saa
saadant giorde, talede saa de Omvorigste Ord,
som ungefinde saa skrev: Du Canaille, du Hirkn
din Aase, din Hund, dit Best, du re Krøben
Jr Skalier Kald igiennem Bispegaden etc:
:/ additam determinationem ut omittam, quadet ve-
-recundia:/ Jeg skrive ellers skrive simpliciter,
at jeg var Krøben igiennem Bispegaden Jr Skalier

Kald. — Jeg gav Dørtøren og Hundekarlen, saa nær jeg kunde faae fat, Ordre til, at de skulde lade mig komme ind, da jeg havde ikke Lyst, at drage for Skade, og skjønt det var mig kjært, naar Hr. Hagerbek ikke var der, saa havde jeg dog ikke Grund, og da jeg ikke ønskede mig Uvenner, og Hr. Hagerbek paa min Kone og Haar med, gjorde jeg paa Forsmaa ud, og handlede forstandigt, som jeg maatte gjøre ligesaavel i Dørtøren som Hr. Hagerbek selv. Da jeg nu var ved Døren paa Gaarden, og vilde gaae til mit Logement, kom Dørtøren til mig, og bad, at jeg dog vilde blive lidt endnu, indtil Hr. Hagerbek kom vogter til sig igjen, og indgaae Forlig med Hans, at alting kunde gaae stille af; ikke vogrede jeg mig vogter ved, saa sikre jeg aldrig saa tænkt, at vogter Mennisker kunde blive saa forstyrret og rasende, som Hans da var, og giorde sig; men kom og Dørtøren i Sinde igjen ud, og bad mig alvorlig om det samme, som Dørtøren, gik jeg ind igjen, men med forbeholdt Frygt. Da jeg kom ind i Stuen, bad Hr. Hagerbek mig gaae hen til Vinduet med sit Ansigt imod Gaarden, vagte paa ham ud og sagde: Kom, Broder! lad os være gode Venner! Jeg gav ham lidt ud, og sagde, saa skal og skulle jeg gaae. Saa kunde jeg ikke faae Grund til at blive længere der. Jeg sagde ikke Grund til ham, men sagde, at jeg maatte først gjøre mit Ærinde færdig, som jeg var kommen for. Da sagde han: Ja, Broder Hans gjøre mig ulykkelig for Penge; men skyde ønskelig Hans skal ogsaa forfølge mig derom, at vor Sag ikke længere skulle gaae videre, da det at føre paa mit Bud. Jeg sagde da igjen, om jeg ikke skulle blive kommen, saa jeg havde, skjønt jeg ikke disputeret kunde med Hans, da Hans jeg formed i almindelige Termini Kald

Jegl sunt og anstændigt? Saud svarede: Jo, men
ikke saa man Borgerholmsk politique. Da jeg svarede
ikke, vilde jeg atter gaae bort, spurgte Grevens
Søn tilbage, bad mig myndt, at jeg vilde bie,
og raadede Hr Agerbech til at forlige sig med mig,
som Saud da og strax gjorde med mundtlig
deprecation, som jeg og nødig vilde, i skud
tanke, at ikke vide mere af Grevinden Lorde
Saun at blive mere gaaende i alting; men
/: Gud bedre det :/ Saud er siden blevet meget mere
= re grandiøs; det maae Saud aldeles baa=
= de imod Gud og Loven, hvorfor jeg vil ønske,
at, om det og er sandt, Saud har sagt for mange
Aar paa Landet, ja endog i Kirken, nemlig at
Saud har fattet sin Lud, og Clemenskier er ikke
tilstede, Saud da ikke maatte komme med
større Skam fra det tilstod, end Saud er
kommen fra de sin; Ti ihvorvel Saud skal
actioneres og dømmes for sin Lærdom, sit Hudvds
og Crescents Forfald tilsidst os, er jeg dog vis,
at Saud med større Skam og Skade bliver
removeret fra sit Embede, end nogen Gang
er kommen fra Embedet i hele Seculo. Ti Saud
har ofte sagt at Jesu som skulde være ind
gaa Creutzen=Bonden, ikke Dalre Saud, og nu
synderlig complexion har Saud, synderlige
Kirke=Skikke skulde Saud, og nu synderlig Gud=
=faldning med sine Tilhørere bruge Saud.
Gud sindige dem, og lære mig, mindre naar jeg
skulde paa Guds Daarlighed, at skamme mig
ogsaa Afmagt og Uforsmuelighed, at jeg i alting
for Gud maatte ydmyge mig og forsage=
=de! Jeg takker min Forelskelse, at jeg incom=
=moderer Ærens Høiagtelighed med ikke kom=
=me og komme dertil; men dem ikke mig er be=
=lagt, at tilmedst Ærens Høiagtelighed skulde
Handle, der jeg og vidnet andrage ikke, som ikke
=ke er passeret. Til Slutning ønsker
jeg af mit Hiærte, at Gud Barmhiertigh

Hvad Laugen vilde spare Deres Højærværdighed
ydrlig for min Hands Vidne
sige Ingemo Arnfast, at Hand, i sit Liv og Vigti-
ge Embede, maatte gaae frem i Herrens Kraft,
og lære den Christen Kirke formedelst sit
Kiøbt og Exempel, og saa andre sit Forvindelse
og Glede. Jeg forblimer med allerstørste
Estime

Deres
Højedle Højærværdighed,
min Højgunstige Herre

Askirke Præste-gaard
d: 28 Jan: 1743.

Deres Forbunde
og
underdanige Tiener,
Lars Hiorth.

Copie af H. Bernholts Indlæg som følger:

Adle og Velædle H. Højfogd Seigr Barsoe!

Vor Ind sær befagnt Højædle og Velbaarne H. Obrist og Commendant Krüse, forunden ald anden Molest med Beskikkelser og Anklagelser i mit Embede indtil vor Adle tilførte Vidnemaal i dag sanr ligevel til at Indlæg og Fuldmagtsskrift, ang til at Vidnemaal. af 23de January 1743 ligesom at indvilge og indrømme sig saa vinn Embedets Fornødenheder, ja at ansee mig i gode Borgerl Gud den gode Øvrighed Mand, der maatte efter Christi Ord skinne, som Lys i dette Mørke, og efter Pauli Ord, straffe de Onde og forsvare de Gode; som den, der vilde sig ind: at jeg var sat af Gud og Kongen til nødtørftig Tilsyn at angribe Øvrigheden, negte i sær højbemelte Hr. Obrists Krüse Respect, Fred og Kierlighed i Embedets Charge, af Prædikestolen, at giøre sam dis-reputerlig, handle med sam som med dem, der skal staae aabenbare Kristne, og videre strafbelig og gøre blotte nødtørftige Beskyldninger Grader i Vidnemaalet. Saa nødes jeg til fornyed at lægge min Begyndelse til mit Embedets og dets Forsvar; som saa strafbelig skal angribes paa alle ophentelige maader med Begrundning: Adle og Velædle Hr. Højfogd Seigr Barsoe vilde afsiaae dette Vidnemaal, som nu i Fuldmagtsskrifte og Raisonnement. Og dette af følgende Aarsager, som alle ligge i sinn Fuldmagtsskrifte Befaling:

1/. Dagtinget Velbaarne H. Obrist og Commendant Krüse Dom og Ord ide med venlig, klare og barn Ord angriber mig i sin Daldsædel; Min Dom med mange Omskiøb og ugrundede fornuftig Vendinger vil opbaste sig til Dag-Gietten; Thi (a) tilstaar Dom: at jeg ide skal nafnet Embedets Navn; Men som Dom dog vil indvilge sig paa mig saa (b)

31/1 1743

vil sand giälla sig til, allas som Ordet lyder i Actsmaalet sörgn sig til i sinn egne Landes at sand er den, der sar lüd ald den beskid malsta, ü=sred og ü=ro Öfrigheden ved minn börnes sar lüd allas lyder; Thj lüder Ordene:

Og endskiönt i Valbemelte fl. Bernhold skal sare ü=ndsnl Eder at nesne nogen, bliuer det ej langt at sörgn: Hvem den allas da Tünde skeer.

Jeg overlader den ädle og Velvönste fl. Tynfoged at dömme: Om dette ikke er at giöre sig ü=sögt, ü=antastet, og ü=nesnt self til Dagsögnen? Om dette ikke sader: at indmelte sig saa mig? Om dette er ikke lemer ligare?

2/ Denne af mig ü=nesnte og dog saa beskemmede, forü=ronlignde etc. som Ordene i Valdb brevet lyder, Dagsögner, agter ikke ved Tonlign Videre at beskrise: at sand namlig söjbemelte fl. Krüse er den jeg sar giordt ald den ansörte Skade, ü=sred etc. med mine börner. 3/ Thj de skesnde allerne til at videre om mine börner, end ej at jeg sar giort den selsegiorte Dagsögnen, det sand Klager ofver: Vil derfor med al Raisonnement selv beskrise: at sand er Manden der trader af mig. Hvorimod skal dette da beskrisel? Svar: derved at söjbemelte fl. Kruse er Commendant og Chess sor saa Landet og Stedet, af Kongen Militair Commando og Justitien betroet; følgelig og ved Kallmessign Dagsögnen. Man jeg beder sridtalig: Adle og Velvönste fl. Tynfoget vil nögen observere disse tvende ting: 1/ At Warsel brugt siger: Ot jeg i min bön sar ikke nesnt det almindelige Ord Öfrigsed, men ej nesnt Commendant, ej Militair Chess ej Civil Chess ellas Subaltern, og dog nemner fl. Obriste Kruse at sand allerne er sorlered etc. Men dette ikke alter sand Valdet ved Omskab at giöre sig self til Dagsögnen, sor at indmelte sig saa mig? Mærk vidre 2/ Ot Valbaarne fl. Obriste Krüse Valder sig Chess ej allene sor Militair Commando men ved og sor Justitien sor saa Landet og Stedet

saildal allar skuer for at sætte en Mands paa dend formeentl Klædning, hvormed Sand giör sig til Dagsögnen; Thi at Höjædle og Velbaarne Hr. Krüse er Commendant og Militair Chef, det vand saner Mand; Man som ingen Militair Chef og Charge Sælder Øvrighed, og Dagsögnen dog gives vil sætte denne Caracteur for at gröbe mig an, saa nefner Sand sig Chef imod for Justitien forgaa Landet, saildal jeg ikke troer nogen vand för vil; Thi Loven pag 419 og 420 art: 1 og 2. vijser ob: at Amtmandene ere Chefs for Justiten paa Landene. Ethvert Guld! hvilken Ord er ikke Höjædle og Velbaarne Hr. Krüse er nefner Sand nogen Sæld Sædvanlig Ord Sanden nefnt ved Nafn eller rette Charge; Jeg bekiender Sanden för at sætte nefnet Militair, Civil eller Geistlig Chef, Øvrighed, Ober eller Under, og dog gribet jeg an, som den ikke med een bloot Löen sor anrettet alle de Misgierninger mod Dagsögnen in specie, som jeg angiben for! Er ikke Christeligt! Er ikke Loviligt! Skal ikke ansee som een Kallmæssig Daaning.

3/ Endbeder jeg indstendig Ede og Velvisse Hr. Dagsogn til nögne nestsölgende Loverlige Omstendigheder, som i mine Tanker ikke andet Sand, end Feldskee ikke Sæld; Thi: 1a/ Sand af det ald mindrede saa: at Höjædle og Velbaarne Hr. Krüse ikke er angreben af mig, man ansees sig nestes sine selfgivete Klædninger, som: Om alt den forlrad jeg bekiender for, naar stod sam i sar. 16/ Naar Sand saa sin Loverlige Omgang med Dagen, og dend bestaar derudj:

1/ Sar Hr. Obrist og Commendant Krüse inden forrygaarende Dages Klagte mig for min Allernaadigste Konge for de strafbare Beskyldninger Sand mig til sögn mig foren. Men jeg spörer: Enten underskaar Dagsögnen sig sor at mibbrenge Kongens Nafn og Majestæt til at giöre sin selv optagen Dag mod mig horible og forskrækkelig baade for Dommeren og mig! Eller det maa neppe en forskrækkelig formastelse, at saadan en Mægtig Mand som Hr. Krüse

för understaar sig at anklage den allerringeste Embeds Mand eller Borger for sin Konge, förend sand Lovlig Sag bestaar, og da af Vidnesbyrd vund mist: enten det er U=sandt eller Vandt, bekiendt eller Undersaalter anklager for. Saa den maade og skeer saadan Omgang saa Land ingen erlig Mand vide, skulle Time og Øyeblik sand u=forsört og u=oprørbeligt an: klagt saa Ære og Velfærd af sin Commendant H. Krüse for sin Allernaa: digste Konge. Ja saa vend maade lader det, som om sandt Malbaarmhed skiöller ikke om saad sand giör? Hvem sand anklager? Om sandt klage er sandt, eller U=sandt? Tsj vil sand nu ikke Land bekiende, at jeg i sær har giort sam alt det sand har beskyldet mig for, hvorvidt vil sand da bestaae for Kongen? Dette er sandt: At dersom det var Wildfarende Landsmand jeg blef angrebet for, saa skulde Dagsögnerne i Kraft af vores Kongl. Decision af dato 16de December: 1734. melde sand Majtt: Dagen; Men hvem har da kundt imod samme Decisum giftet Dagsögnerne Magt at före Vidner. Er det ikke da i fald det er sandt Mening, vennel forbunden? Ja er det ikke forargeligt nok: at mine Tilsörnere skal staae imod mig for een Kundtlig Rett: At Gudt skulle Ord jeg vidner, og grunder baade mine Fredsbrödre og Kiönner paa, skal til förste forargelse og beskiemmelse bekiendt igiennem Procurator=Hagla? Jeg skulle mange mange ord kunde gange so! Og formoder at dette og Velvise sk. Kiendelse ikke lader det skee; I det ringeste förend Dagen er Kongen i Vandsk forrandragen med General Vinden Inspections Hververum efter vend Patentes Indfold af 1 October: 1737. Jeg vil gaae fra denne Formaalsløs til den 2/ Ulovlige Omgang i dette Rettergangs Protocoll, som bestaaer deri: At Dagsögnerne ikke har vend Kongens allernaadigst Lovl allerskiönste Befaling lydig og forsögt i Vilfare for skiönne at bilegge denne Dag efter Loven pag: 16 Art: 15. Tsj herom taler Protocollen ikke et Ord, og dog siger Dag: sögnerne: sand ugrunden formindre mine formeente Forsmaelser, ja at sand af mig er forsaarsagt allerunderdanigst at referere sand Kongl. Majtt: Dagen; Ret ligesom jeg var saa desperat, forstokket og forhærdet, at mand vilde og kunde ingen anden maade bevise mig paa, end at afstaae de i Protocollen anförte grueslige Forsmaelser,

med at min Allernaadigste Konge maatte selv skiøtte at skiære og af-
handle den Skam, u=ferd etc. min Bön har giord Øverste Krusse
dem som nu vndelig Mand ædle og Velnöisn H. Kiöbsfoged, skrad dette
er for end Skarn=Maade med en ringe Gield tilmaale! Dog skeer
skraber Dagsögneren ikke at gribe an af Gield tilmaale! Ja gribe
jeg ikke an. U=anset jeg siden med Dagnet dristet skal benöisne: at jeg
med Brev til Provsten har nu klaget Obersten, i det jeg i anledning
af Gield Ord om Gamer giorte Application paa de forrige Tider
har paa Landet; Thi Vanskelig har ikke Kongens Cassa saadt at finde
saad Gield og Gamer har anvendt paa dette Land, skiøndt nu de skanste
beskiendt med Midler, som jeg i følgende Tid, om Gud vil! agter at
benöise, i fald forrödne giöre. Jeg vil gaae fra Dagsögneren og Landb
Omgang til.

4/ Dagen ellers Vanskieldningerne og dertil Anstaffelse; Thi de altsammen benöises
det jeg siuntil har nemndt; Nemlig at Dagsögneren indtrengner sig paa
mig; Thi (a) Posito: Jeg skede sagt: Naar I samme giort ondt, saa skal
I Kiöbe forsoning af Øvrigheden: skiøndt Dog i alle Tvistigheder aldrig
med Vanen Vidner Land benöise! Daa vil jeg spörge: har jeg da
nöise u=grönningi Ministeren fra Christo til Øvrigheden. og sagt:
sob dem og nj sob som N3. skal I søge forsoning. Er hojeste og Vel-
baarne H. Øverste Krusse. da den Øvrigheds, der dömmer, straffer ellers
löbladet dem der begaaer Civil og Moral Ondt: Thi anden straffer
nu Præst intet, Thi netten nu Voldet exercerer ved ellers ikke,
Vaagner ellers sover paa sin Post etc. det er Militair Ondt, som Præsten
skal intet Ører sig om: Jeg mener Nej! Her er andre Mend
som da Ører dette bedre Kad, med Dagsögneren at gribe mig an!
Jeg vil gaae dette forbi; Thi Dagsögneren skal aldrig benöise: At
jeg netten har raad mine Tilsönere til, at de skulle, skiøndt er
Ondt i Vald Vaabnen, nj fallet forskiendt dem at de Ører, nj fallet
beskyldt dem at de Jaede, minder tilladt dem, at de maatte söge
dersat Misgrönningerne forsoning sob nogen slags Øvrighed.

(b) Dagnb jng, som den der i Bön ansnar Øvrigheden, som dem, der stikker i nan eller anden Last, som Vildfarende, som dy der forsnarer Ondt etc. Her vil jng intet tale om det Ord, dem, hvilket brugt om mangn, nstnrdj Dagsögnenn er den nærmeste, der tagner sig det til, for at faa Ringn mig Dag; Man nstnrdj jng ida Lærd bnde Dagsögnenn til maade, saa vil jng lade mig lære nen Formular: Og til dend første spörge: Skal vj bede for Øvrigheden: Mand signer skal ja. Skal vj bede: at Gud vil give de Øvrigheder straffe det Onde, og belönne det Gode? Mand tör skal og sige ja. Maa vj nu saa den anden Side bede: at Gud vil omvende Øvrigheder Øjnder og Øjndig Øvrigheder fra dette Land? Jng tör nidnu troe ja. Nu kommer første Dagnen, da og nu denne, Naar nen Lærer afbeder ondt Øvrigheder, og tilbeder Landet skadelige Mand, beskylder den Mand med saadan Bön den nærværende Øvrigheder for at være ondt, stikke i Last etc. som Paldadelen signer? Jng skamer glad nu Nej; Thi for exempel: Naar nen Lærer beder: at Gud vil bevare Landet fra pestilentz og Krigsommen Øjngre; beskylder han da Landet at være fuld af pestilentz og Krigsommen Øjngdommen? Jng mener ingen fornuftig Menniske skal sige ja; ligesaa her: Jng mener at afbede noget ondt, nr ida at beskylde for ondt, Naar jng nu ansnr.

(c) Dagsögnenn Paldadelen Ord: saa Lærd jng nj nden forundring tænke saa, hvorledes Lærd af saadan Forbön og Bön vil give Injurien-Proces. Thi Bön ædle og Adelnisse skal Øjnskygge, ja Bön ald Mandom; Dagsögnenn tilstaaer i Assuringen: at jng har bedt om god Øvrighed der straffer det onde etc. og afbedt Ondt Øvrighed der holder med det onde etc. hvorledes Lærd saadan nen Bön være Grov? Formastelig? bedt af nen, der bilder sig ind at Lærd af Gud og Kongen er sat til u-skyldig Krib at angribe Øvrigheden? betagn nen Commendant sin respect? sin Krands Bön Kordighed? som i sin Charge kommer, saa nu fremmelig Mand giver som disreputerlig af Predikestolen etc? Dom Paldadelen alt signer. Lærd saadanne Bönner udvalte saadanne stoere

Ting; da tilstaaer jeg det maa bedre mand bad sværdet imod sjendig
Ærbyghed, at de maatte afstraffet, eller paa sidig Ærbyghed, at de maatte
lide og Lærdet maae beskiemme Poblets Hjendige Wæsen. Man der er stal
ikke nogen oplyst Gud bare, der skal giørre saa, Injurieus paa Dag af
saa nøttig paa Løn, og jeg er skyldkommen forsikret at disse beskyldning
gaer blotter ærig i= brøndslign, hvorfor Dagsøgeren skiller ikke skeffner
Widneren saa beskyldningerne men allene saa min Bön.
(C) Da min Bön sar saa ærafkendt Dagsøgeren i sandt Tandar, saa vil
jeg dog saabe denne Wæsning Yderligere mere.
5. Fordi den formeente forsmædelse bestaaer ikke i Ord, skilde naar de
ansees og saatales: Dem om disse Ord angiver Dagsøgeren ikke og Lemgen
bör i Tide saa frist fond saatales og beskrives Lovens pag: 999:
Art: 3. Naar nogen ikke da i Tide! Vaar. saa frist fond til første Ting=
dag Lovens pag: iii Art: 21. Naar det er injurie Ord, eller ikke inden
Aars forløb, naar det er Ord mod Nering og Hjemmelig Velfærd
angaaende Lovens iiz. Art: 22. Efterdj da Dagsøgeren vil holde
min Bönd Ord for ærafkendt; Daa skulde den Dag ikke søgt
saa frist fond Lovens pag: 115. Art: 1. Dog vilde jeg gierne bede
adle og Velbrön H. Hjemmelsmand sand ikke med Dagsøgeren ansees
Pirkens Bön for ær=rörig, efterdj Lovens pag: 998. og 999. binder
ær=rörige og i=hvergemma etc. til andre Radar end til Predike
stolen og Lovens pag: 222. Art: 9. allene Tale de Ord forstaaende
og Vandrerske paa Predikestolen, som skeer naar een Præst
nævner nogen ved Navn, skiendt Dagsøgeren ikke i Wæsningen be=
skylder, men undskylder mig for, og maae tilstaae: at jeg efter
samme Lovens pag: og Art: sar ikke handlet og talet om Ærbyghed
i almindelighed, uden at nævne Militair, Civil eller Geistlig i sær;
Thi maae en frest ikke nævne det Ord Ærbyghed; Daa er Ærbyghed
først forbundet til at skaffe det ydre Gud Ord og dend Articul ydre
Religionen.

Og endelig stefnde jeg at føre og stævne anden Nulbaarne St. Krüse. fald, eller hvem der bestikkes til Fuldmegtig. Hvormed jeg nylde bade Aske og Nalevnes St. Byefogd nøye at efterleve Lovens pag: 80. art: 7. og undersøge: Om Vagsøgneren ikke maae eller kand gaae i Kalle, skiel kand da nødes til at lade ordinere nan anden, at stemme da anden av Overstand Fremde eller Stiemme, Lovens pag: 93. Art: 14. eller en examineret Mand efter Forordningen af 10 Febr: 1736. Art: 5. Post. 3. Og siden forfoldet med efter Lovens pag: 90. art: 10. Hvis jeg før ikke troer at nogen anden ordinerer eller admitterer nogen imod Lovens klar bestemt givede skillige Villie, eller skulle jeg maae følge med Vagsøgneren ind for Majestatens skilligede Throne, hvor saadant ikke vil blive tal antaget.
Saa dette mit Indlæg begierer jeg Aske og Nalevnes St. Byefogdt formelig Interlocutorie-Dom; for videre forretning i Vagen paa det jeg dermeden kand vinde at indrette Contra og Continuation Skrivelser til min Ære og Embedets forsvar mod saa uskyldig nan Stiemme: Vaarefulde at dette maae læses inden Kalles, føres til Protocoll, og mig saa igien gives. Hvormed jeg med ærlige forblivere.

Aske og Nalevnes St. Byefogd.

Nyekirke Præstegaard
d. 31 Jan: 1743.

Embedsvilligste Tiener.
CBernhoft

I Kalle Lagt læst og paaskrevet inden Vesterfornelle Ting d. 31 Jan: 1743.

Testerer
A Borig

Rigtig efter Originalen.
test. A Borig. (LS)

Enstemmende med Originalen
Test. [illegible]
Lieutn & Fuldm.

Copie.

Actum Rønne den 14de February Anno 1743.

Er nu for Jordet og Ærbaarne Hr. Obriste og Commendant paa Bornholm, Hr. Jørgen Krieger respect. Ordre Jeeben vedkommende Ærlig Velbyrdig Hr. Cammerjunker og Ober Officiers Stumm: Hr. Lieutnant Christen Hoppe af Hr. Obr. Nat. Cavalerie Compagnie og Hr. Fændrik Andreas Jørgensen af 2den Nat. Infant. Comp. for paa Lynge Borgh, som saaes exspered forum, for at aadvare og Grabelig adfordre Hr. Cathe som Vidner, udj Sag som Hr. Obriste Krieger, og Hans Medarv: C. Anders Agerbech, Degen Prost for Jo Clemmend Menighed Impetrandi, Sag: Pet: a: c: vi dennes Egent anfangen, som vi af Hr. Commerh Pastor udj Hans Embedes Huus og Gaard Vaaningen Hr. Cathe og vedkom udj Vidner, efter anden Stæd, som Sandt vogne og vedkom Sag, som fornøden, Dag Lynch ved Kaaring, de vogne Mand Taler, som fornøden, Dag Lynch ved Kaaring, de vogne Mand Præjudice, natura omeldte vedkom anden Forsvar: — Og vidste for Hr. Obriste Krieger Procederede Hr. Capetain = Lieutenant Clemmen Marcher af Hr. Comp: Nat: Infant: Hans Assessorib: Hr: Hyldinus Paul Bloch af Hr. Corpet Mats Mortensen, vidste som dagen for anførte Officiers Skoed & Borgensen nu paa Hegstad, som Medarv vidne, og dennem Hr. Pastor Agerbech Taler og Hegstad paa Sergeant af 3die Nat. Comp: Ingl: Rad Hans Evensen Jonne, og Connestabel Niels Jørgensen Jonne, som vidste 5te Pet: a: c: paa Commission Skriftlig fra Hr. Obriste Krieger og mødte Hans Medarv Hr. Agerbech, for at Lade sine Vidner, at afhøre for Ret, som i Dag Kl: 9: blev formeldt: Hvilke i Hans Sted Sætter og anordnede, Hr. Hans Nielsen Hr. Ant: Agerbech skulde nemme Forsvarligere, vedkommende Mandatarium paa Hans Vegne, til Hans Sted og paa Vidnes Lade Comparere, Hvorfor Hr. Lieutenant Hoppe gaven paaraadt i Vandelvedning Lovens Bog: 21: art: 25: og Bog: 29: art: 1: og anføre maatte, Hvorfor Hr. Agerbech vedkom paa Hans Vegne: Da Hr. Comm. Herr: Hans Evensen Jonne og Connestabel Niels Jørgensen Jonne, som nu saaledes Hegstad vare, Mindelig for Rætten vidstaar, Hr. Commerh Hr. Obristens Ordre af Dato formeldt Sammen Dag, dato 5te Pet: a: c: og Hr. Agerbech, Sammen

14/2 1743

Den 5te Januar, i S: Clemmends Kirke Lysaare, at Anno Dom: 1693 blev da Jens Jakobsen Lyd Borger, ved Jens Mathiesen, som blev ved Jens Jakobsen Lyd gyldt Vidner, sagde Jens, at Jens Madsen Dyr: som var Formynder, som tog ret ud og gyldig Dom ret paa Enkepigen, og Formyndere; og Andres Jørgensen Vor Degn blemt, og da Jens Jakobsen Lyd: Lov: Dag: 12: art: Jog 10: Jens ret Skal til, og Vi Jens ret op og Lyse ret Dom ud, og Jens sagde ret i sin Dag: Som ret Dom igien mine Formænd Oplæst, og gav Hr: Obristen Rapport, Vidner Vi ret ud, Skorfom ret blev Dimitterede.

Da nu endelig Resolution var opgivet: Blev Brudene om Hr: Ageberch Jfuld Vidt Skammelig Skorsmaal vegen Jens Migen, maatte Jeg vnderskrive Jens egen Mode; Jeg Skorfor vilde Rotmester Jørgensen Vaa vidne og Rotten Smidt, Hvor Resolveret Endelig er Skorsom vi = vil Jeg Jens Formyn Over Jacobs Jørgens Enke: Kirsten, og Hendrick Jens: Jørgensen, Jens nu og Jeg Skor Rotten, Enken vilde Formyn, Blev vedt, Jeg og vi Jeg Skal Skrifte Mere Skrag til Jeigen, Jeg Jeg, og vil Jeg Jens Corporlig Jurament: Og Skrev Jeg Separat Jeg Jens Vidne og Jeg Jens Jens Jølgen, Vilde Gradhoni; Tilsi: Lieutnant Christen Rosted.

1me Om Jens Fr: Lieutn: Rosted Jens Jeg Hr: i S: Clemmends Jørke Mortens Dag Skrifte Jeg, Vilde Skr ret Vidne?
Rp: ret Jeg Jens Jens Jens Jeg ——

2do Om Fr: Ageberch Jeg Predikant Skr ret Vidne, om S: Martens Dag?
Rp: Ja, Jeg Predikant Jens Vidne, Jeg Mortens Dag Vilde Skr Vidne,

3tio Om Fr: Lieutn: Rosted Jeg Jens Jeg Hr: i S: Clemmends Kirke Skr Vidne, og Fr: Ageberch Jeg Vilde Predikene Oplæst ret Jørge i Bibelen af 4de Mose Bog 2den Cap: og Skalde om Jeg Jørnes, og Skr Hvor Mere 4000 Jeg Jeg af Israels Børn, Jørdisk Jørnes Vilde Jeg Jeg Vidne?
Rp: Ja ret Vi Jørge Jeg Jens Jens, Jeg Hr: Ageberch Skalde om, af Predikestolen, Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg ret Jeg Jeg, og Vi Skr Jeg Jeg Jeg;

4de Om Jens Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg, at Jens Jeg Jeg, at Jørnes Jeg Vilde Straf Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg?
Rp: Ja, ret Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg,

5te Om Text: og Jeg Jeg Jens Jeg af Jens Predikene, at Jens Jeg Jeg Vilde Jeg Jeg Jeg, Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg Jeg?
Rp: Text Jeg Jeg ret, at Jeg Jeg Vilde Jeg Jeg

Jens Patroner, Mm i Norsta Jo. ikke mer, ikke sunket
Sunde Sand i Sydsø,

6te Om de ikke Hr Agerbech sagde, at ikke gaar Kiøbenhavn
Dansk Armee, Lieven i Skaane Soldaterne Jomfr, og
Oversterne Solit med dem, Og Mester Lie Ordening at Kiøbenhavn
og Norge giøre Skalsk Jommerum i Skaane, at de
Jelde dock Kiøben Oversterne imod Polen, og dock
Imod Hr: Agerbech: Hylle med: om nu så Skrøch,
Gaar Skilde Mon Soldaten dette Skrøch at skrive?

Sp: Ligesaa vel, Jo Hr: Lieven: Norge nu rejst til Haard
ofte Kiøbenhavn, Da Kiøbenhavn Sand og ikke Mr,
(Salomon:) mødte, at ikke var Sandt, og Salomon
Dock Skrev Hr: Agerbech sagde Jo Skrifte Polen,

7de Om Sand mon Dock Jork, at Hr: Agerbech dock sagde: Dette
det mon Jork, mon Grib, og mon Rod, Dock Rodt
mon Jakkels Kjøbenhavn Skrift, Skal det giøre mon
Jomfr Kare Skal?

Sp: Ja Sand Dock Jork, at Sand Dock sagde, mon Jork og
mon Rod, Dock Rodt Kiøbenhavn Skrift Skal giøre
mon Jomfr Kare, mon Kare mikke Jor sidde Jomfr,
mon Kiøbenhavn, eller Skrifte dagen, Kunde Peder
mon Kiøben

8de Om Text: mon Jomfr Jork, at Jagten Hr. Agerbech Dock
Sammen Jomfr, at Skrifte Polen sagde, Skrifte mon Kammen
Skal mig: Jeg Jar Rod og Jomfr, og ikke Sammen
Skal en Sand om Bibelen, og Dock, Jomfr Sandhed
Jar Jeg ikke Skrifte, og Skrift, Jomfr, Skrift at Sammen
Skrifte mere med dem?

Sp: Sand Dock Jork at Hr: Agerbech Dock sagde, Sammen
Komfr om Skrifte Polen, at ikke Kammen
Skal mig, Jeg Jar Jomfr Sand at Skaane mon
mon mon Sand Skal Skrifte om Bibelen, ikke Skrifte
Sand mon, mon Sand Dock mig mikke Jork, Jeg at
Skrifte, med Sand Skrifte ikke Skrifte, Skrifte Kare med
dem?

9de Om Text: mon Jomfr Jork at Jagten Hr sagde i Kirken, at ikke
Kaare at Jom Lod Skrifte ikke Kommer Kammen, og Skrifte
Jomfr, Kaare ikke mon mere Officier, Skrifte Sand Jomfr
mogen, Skrifte Kunde Sand mikke Kvancere, og Kare
ikke mon Dock, mon Jord Jeg mon Kraft, Sand Kaare
Jeg mogen ogsa; at Sand mon Kristen Skrifte Kvancere?

Sp: ikke Jomfr Kirken Kvinde aldrig Jork Skrifte mon, mikke
at Skrifte, eller mogen Kunde,

Retten Lovligen ad vil vorge, Jon ah K
Ock Ons Tert: i ahnun Dag nogre Ord vaa Bibelen vil
blive ad vaagnen og Bidne, som nugaan Corporal
Jørgen Lassen Heer Dragoner vil vantru Sagen
Formedelst ah 2= Gange ogsaa Eigennaal ind
Syder og Nemmed sher Sagre, ahnd tad, og vore
Herren Gudommelig til Evig Tider vore Sandr
hed 2= Allernaadigst Forbarme migen; Jan blev
Jan Forstrok Gr: Ageroch, og mueligt giver Jan
Vidnesbyrd ad tvivler sigt, saasom Jand Absolute
Velch at ah Julch Haan Aabenbaren Sig Herrnaad
i Kirken?
Kp: Vidne Enich Jorum ihr gien nogre Ord vaa Ny
aring, nun Jakob nu vore Formerede Forsamling
lie Jam sidst ad Retten, saa vidt Jun sagt,
ved Jad Jand i ahnun Dag Han Velvirdig vore
Allerh Ord, og vor saa Dimittered. —

Dg derneest Forevaldet Gr: Fendrich Anders Jørgensen,
om Eigennaah, vore Ord Separat Vandt, Jomfølger.
Spørt:
1mo Eigersom lie Forsigr?
Kp: Jeg Jand Han i Kirken Mandagen sidstleden —,
2do Eigersom Forsigr?
Kp: Jeg Gr: Ageroch Predikede Mandagen sidstleden saar,
3tio Eigersaa? Kp: Ah Kvinde Mandagen, og da Han Fendriken
i Kirken, og vore ad Gr: Ageroch Jadde, Enkvad
Predikene vare Evangelisk og Sand, Jadde Jand
Kp i Bibelen ved Forog, ad ah gamle Testamente
og udlagde Jamme ved Profeter Jagde vore
vore Fendrik Ja Sprichr, og Jadde Jun Pinchas Jag
ne Kyd, og Jadde ahn vogn igiennem, og Jaa Ihr
der 24000= Mageen ad Israelitterne, og da Jie,
Lydde Gudommen, Formedelst Jadde Nidkierhed, og
Jtor Iver mod Ihrael Jamme, Jadde,
4to Eigevidr? Kp: Sert: Jeg Erindre ihk, Eigersom Forsigr,
Og Jammen lie Jagde Jand, at vore Sorg, vore
Synder, og vore Kor, Jamt Misgierninger
Gudommelig Forsat lie ad gien vore Forældre Daad, og
i ihk Jammen Jagde Jand, Christ, Lorde, Ritt

Seiten Kam Sr Lieutn: Christen Rosted for nogle
[illegible] Land Fiink Sørk ehter Lieutenant Hagen af
anden Regt i Byen, at Kræfter sukle sagt, at
Lydig, vinne vi Sueck Sørk ehter; Vaihog tie ehter
Ordre Exekvering, Viidere vi vogne ey videre at mueste
officerer, undtagen ih Hagen Jørnn Rose og Jacob
Sak Frey som K: Ajerbech paa Strædvestaden, dan
for Kort tid siden indviligen for disse 2 Forrn:
Byen, at Gud vilde omvende dem, saa Byen
vi undgaa, og Vaihon Kan ihun da vi vitterligt,
at Vaihun i vogne mindre Forsøm. ——
Actum da Kalvnde, som Ao ihun at vor Sagfører
Rud ehter Forskrift, og ase Sad kommunen subscribere
actum Die & loco ut supra,

C: Marcher,

S: Bloch, N: Mortensen,

in fidem Protocolli:

W. Thiesson
Lieutn: & Auditr.

Copie

Jeg undertegnede Anders Agerbeck Dagn=
præst til Sr= Clemens Menighed, Varslev og Grimd
Kongelig indstævnes for Hoiesta og Vrtbr= Hr. Kriss
og Commendant Krusse, at möde mig paa Fredag
14 Dage som er d. 15 Febr: a. c. Klokken 9 om For=
middagen, til Nörre Herrelle Ting i Hasle, for at kön=
stadfæste jeg skal Commen formenner: at I Foid=
bemelte Hr. Krüse Jacher sat mit Kallige Embede
ære og Myndighed saavidt som min egen Person i
nogen blame og stor Mist Credit. Dermed 1. at Eder
Velbaarenhed har u=sandferdig anklaget mig. 2/
ulovlig angrebet mig med u=grundet Tiltalemaal
af 24 Jan: a. c. og ikke uden 3/ adskillige Gange sendt
mig Forskrivelser i mit Embede, som er Eder gandske,
i mine Kamer u=vedkommende at giöre eller
forrette, forgaa agter jeg, til Enigh Vidne For=
klaring, forinden skriftlige, og at före følgende
personer Mündlige Vidne Börder, ad til bemelte
Ting, Namlig Frandrik Anders Christensen Kömmer
af Kirkebye: Bönderne Jörgen Edvardsen og Laur
Jensen, Udbyggerne, Anders Gammelsen paa min

29/1743

Grund, Torgrim Torgrimsen og Sand Vaaltar Seina
paa Sør Jansens Grund, Moorb Jørgen og Sand
Knudsen bygge paa Crassauge Grund, Ung Carla Torgrim
Saarsen logerende paa Ladegaarden og Morten Jansen
i Ladegaarden, alle for af Skammerske Vogn, alle i
forskrevne Forsamlinger nærmer jeg til forbemelte
Ting og Tid, under Eders Fuldmaal at møde, for
med Eders Joinste Velligheds End at vidne og skaffe
mig paa alle de Spørsmaal der maatte giøres til
Eder, til denne Dags Dato Sandhedens Oplysning, alt som I ved
for Gud og Menneskens Land forsvare.
Og som I Hr. Provst Velærværdige H. Jens Buchhave
staar i saa stor Connexion med denne Sag, at jeg,
saa snart Tiden med mig og maatte tage til Kong=
ligt Ting=Vidne over Eders Ophørsel, jeg og vist for=
moder at Vidnerne giver mig Anledning at tale
for Retten mod Eder, saa advarer og Kalder I og
hvert til samme Ting og Tid, for at observere med
egen Forsvarelse, i fald noget klager vorder imod
Eder, all under Eders Fuldmaal, varer ved
Velærværdighed.
Ja som det fast almindelig vøgter forsikrer mig, at

I Fandrig Andreæ Jörgensen sier i Vogned, ligeledes
lat Sand Manke: at enhver af alle andre sier andgaaende
de i denne Sag maatte ønskende, saa for Vagnes skyld
stemner jeg og sier, til bemeldte Ting og Sted at
møde, under Edens Faldsmaal, baade for at observere
Edens regne Aare og tillige Sielen at oplyse Vagne;
Hvi jeg er foranlediget nødsaget til, snarest og samme
at forestaae af Kongelig Ting Vidne til min
Vidnes og nærmere Nødtørftig forsikkrelse.
Clemmens Præstegaard d. 29 Jan: 1743.

A Agerbeek.

Ogsiens Nøiagtige,

Test:

Lieutn: & Ridet:

Höj: Ehr: og Höjv: Velvyrdige
Mag: Peder Hersleb
Biskop over Sallands Stift og
General-Feldt-Inspector!
Höj-ehrvördigste Patron!

Da uforskyldt ibelsindt Bryderie her paa Landet haver bevogt mig
her til, at jeg ey vidste af Bager-Mesterne og indbyggerne i:
Hvis Mand, sampt Skiver-Jomfruer den ene dag som den vil,
Kiöber ofver en Vadsæk eller to Rugen, da Borgerskabet
under Skaane-Skiöt, som her ey begierer af dem, at maatte
her Capie af: som her paa Landet ey findis Originalen saa ey
endnu er bleven: skiönt saadant skeedt, og det her i Byen,
Hvilke her Skiver höjstbe Höjvelvyrdighed, herunder ey endelig
her til Langet indlagde Documenter, som følgere under No: 1.
Verificerer af underskrevne og Byen over alt her paa
Landet i den stöd: Vil jeg de gaadefulde Bagere i min Kloge
tanke, at dersom Skiver Höj: ehr: Höj: velvyrdighed samme
Vilde Confirmere, kunde de dreves skride til Klage og dom
at Kiöber til Skiver som meenes og den udi indlagde Document
forfattede Bager-ordning; Jeg henstiller slige til Skiver
Höjeste Höj-velvyrdige Höjsyn og gunstige Skiönsom,
Hvor ey underdanigst bedes, at dette ey ugunstig optages:
Bager-Degn til St: Ols og almue Menighed paa
Landet, Nafnl: N: Bistrup, her tilklager sig for mig, at Land-
Ryger Hans Knudsen af Bager-Gaarde, Hr: Hans Møller,
i det at han ofver indlagde undgivende, som følgere under
No: 2., vil Nöde dem til gange den igien kiendte forrindtag og ofver-

19/2 1743

Middag at laase i Hagnes og Hjemme; Hjemdrum for paa Landet hos
Jens Hiil og bevede adskjellige, blandt Hvem vi ogsaa mine
Landsmænd fra Ringe Sogn: / Laaste Søndag til Kl: 12 og stal
igiem Hjørnde Sønne dag opsøgte: Kl: 1, saa Jens Hiil og Hiligdt
at see sit Huus, langt mindre at nyde sin Mad; saa Lasten
Kalder Landet ej saa Strikt for paa Landet som opsøgte Kl:
Jens Kalder Situationen blandt Hvem Kasten sam i Morges.
Jeg Jens Skrevet Hr: Møller til Aarum, Hvem ej mindre Jeevel
Hagrede Jeeve dagen; Jeg bleve i Underdanighed, at dette
ej vilde vinde mig til andre Ting end Hvide Hjæ: Kalder
Hjæ: ærværdighed Kaldte at Mande Mig til sig, paa det
de ej skal Kaare i Hr: Møller Hænder og Kiøre Hjemme
Mere til Forværrelse, Hj: og Land i Sandhed ej Kiøre andet
end at Hagne-Hjemme v: Biskop Kalder sig Hjælpe-
lig, pligtig og i alle Maader skyldig: / Hvorvel og Land, Gud
Kjendte Hjerte: / Hagne Hjemmes Hjemst.
An Skibe til Nyekiøbing Hagne, til Hvem Hjæ: Kalder Hjæværdig
Hed indgivende af 22 Nov: 1742, som Hjemme følger tillige under
No: 3. Hvorpaa Hvem Hjælde Hjæværdighed er af 27 Nov: 1742
er Min Approbation tilgiennde, da Jeeg ej i andet Hjemde at
rekkeere end følgende: / Hjemme Kiøre Jeeg Nyekiøbing-Hjem,
Kald Kaldt Kalder Kalder-Skole, Hvorfra Skolelæreren Jens
og Kantor Kalder, og da til Kalder Kald og Skolelæreren
Kalder Hjemme Hjemmede Kalder Kantor, Kantor i Kim
de, som Hjælder efter og Accidentzier; Men siden det skeer Jens
Kalder med Skolelæreren angaaende at Hjemme Kald Kiøre
og en Kunde alle Kande-Kaal Jeeg Jeeve Hjem-Kalder,
Jeeg Jeeve Rdl: for Hjem-Kalder Hjæld: / Kaarligen Kaster de
Kilde Jeeve 3 ½ Kalder Kim; som Hr Kalder Kristian Hvide
Jeeg paa anden Maade Accorderet med afgangne Rector
Lehmann, er Mig Jeeg Hjemde ubilligt, og nyeskiænk Kr Afg.
Jeeg Jeeve Kid til afgangne Lehmans Kone, en Kalder Kr.

back, efter den 8: Marts 4 ugers, skrivelse skarlamm accorter
Nidsvendig Maneth findis nidfaste, saa lig dag i maten saa
skiffet selger sidens Maneth gaver den at se; Imidlertidsaar
lig skrabet og skal skraber at remedere sagen, saavidt Mue,
ligt rx: Dennerlet rx da den ophævning lig saaram nu Ord
i underdanigst at lide; forbliver

Kiøne d: 19 Febr: 1743.

Deres Høj: pleb: Høj ærværdigheds
Min høj gunstige Hr: Bisp

Ydmyge

Underdanigste Tiener
J Buchbaum

Høyædle og Høyerværdigste HR Biscop!

Jeg underskrevne Degn-Degn til Nyeller Menighed paa Bornholm
foredrager mig i dig største ydmygshed at indsende Deres Høyærværdighed
denne mine enige og ærbødigste Supplique Men som Nøden tvinger
mig hertil, saa haabes Ingen i dig Ugunst maatte imødegaae. Mit allerydmygeste Andragende er dette: som jeg fattig Mand med Ydmyghed maa bringe for Deres Høyærværdighed, at mig paa Skiftet efter afgangne Rector
selve Over-Degn i Ronne Ehlman er paalagt at betale 25 Rdl. for 4 Aars
Aars restance, af Hvilke de 3 Aars Pension har hvilet hos mig saavelsom
hos mange andre af Landets Degne formedelst den Dag udgangne Forordning
af 1738. der byder at Degne Pensionen af Landets Provstier og Provstierne
skal sættes, ligesom og fornemmelig til de Kiøbenhavnske Skoler, men nu betaler
strax af Velædelbaarne Landsdommeren at betales til de Ehlmans Arvinger,
Men som bemelte Summa 25 Rdl. er Ubekiendt, og for mig fattig
Enkemand umuelig at betale, thi betaler jeg for hvert Aar 6 Rdl. og ifald
da H. Rector Ehlman mig forskrevne penge af mig med Rente, som jeg
pensionerte til ham paa 4de Aars Tid, og ikke fornemmelse mit Kald
mangt fattige indkomne Aar forskrund mindre end 4 Rdl. aarlig,
hvorfor skulle mig dog umueligt være at betale, dog ydmyge beder dig
høyærværdigste for mig at samle denne sidste mig at vinde den mindste Degne
paa Bornholm med Hustru og mange smaa Børn, som klager med
mig i disse trange Tider gaar maatte crepere. Da jeg skiønt
ikke vover min Formue haaber tilbyde mig at betale samme Pension gandske
titet, som jeg til forn paa 4de Aars Tid haaber betale, ligesom jeg dog kand
dog inden da tage i nogen lunder afhiælp dennem Kongelig Naadigste Kongl. vorskyldigst,

at mit tilbud ikke accorderer sig mod de mindste Degne Løn Pension
mere mod de første. Bønfalder derfor Deres Høyædle Velbyrd
for Gaden Høyærværdighed, som Vores høygunstige Mecoenas, at mig
ved Deres naadige Dispensation, ej maatte paalegges at betale mere til
afgaar Ekmans Arbeder i Pension end de andre Degne Personer, som
har ligt indkommet med mig. (2) At min Degne Pension her ikke
maatte blive sat og lignet med de andre Degne-Kalds Pension af lige
Størrelse, da det er Dem velbevidst, at de Degne Herreder
Landet, der har 2 dobbelt og 3 dobbelt indkomst imod mig ej Personer
mere end 2 Dl. aarlig, og de som har større Kald og indkomst end
mig, og ligne med mig Personer ikun 12. eller 14 og 15 aarlig, men
mig fattige Mand, der snart har det Kongelige Kald af dem alle
paa Thornholm, vil de imponere) at Personer 6 Dl. og 14 aarlig
Derfore Deres Høyærværdighed, som har det Kongelige Kald skal give med
første Pension, ja 3 dobbelt og mere end de første, da svarer
at forlig mit Degne-Kald i forhold til det ligne som ved anney
til Ronne, og Hvo der har sat dem 3 dobbelte Pension bør de intet
at besvare, men bør det vel at det aldrig er af Dig der de Degne
Kald Personer. Men Hvorledes med alting er, saa haaber jeg dog
med Deres Høyærværdighed, at finde mit Patrocinium hos Deres Høy
ærværdighed, saaledes at mig ej maatte paalegges haarder tyngsel
end de andre Degne, men ald Hvad stand jeg giør mit Embede
fyldigst, jeg da maatte nyder min nød og Ydmyghed mod de andre,
mit Degne-Kald er saa ringe, at der kand forlobe 14 eller 16 Uger, og
kand ikke ofte tilbringe mig 14 à 16 Skilling, saa at jeg er ganske for
svag til at mindste saadant et ubilligt Pas. Hvad kand det jeg
haabe aldrig tracktet at imodtage dette fattige Kald og Embede, men som
Salig Biskop Worm med sin skrivelse gav til kandt tilbød dette mig ikke
paa disse Condition, at det skal vist som skeer Tvivl, jeg da skulle tage

forsikkret om at andre Herrer paa Landet, som Embedsligt Land gjøre,
men som Gud nogen Tid der ofter bortkalder Sine Biskop
ger denne Ordning, skal jeg være tiendes med Gudz Hielp,
og skifter Sind Sinde, som Gud Sel vil tiesøge. Gud
Vel give Deres Høiærværdighed at kunde paa mig, naar
nogen andre kunde forfalde Herr. paa Landet, Hver jeg med mindre
Besværlighed kunde søge mit Brød, vil jeg igien kunde paa
Deres Høiærværdighed at optage Sam igien Gud i mine
Bønner om Naade og Velsignelse vil Deres Høie og
Ædle Embede. Dette skal jeg ønskelig ønske og indbede
af Gud.

Som Deres

Deres Høiærværdighed Dem

Nyeker Degnr Pønlig
d. 22 November 1742

allerydmygste og allerpligtskyldigste

Tjener

Christian Wibe

№ 2.

Ungdommen fra Dnu 1/4 2 d. 34 35. Gaard og alle dertil udbyggerier Børn møder i Morgen Klokken 8 i d anden gaard til Peder Magnussens Skov Dagen da læser til Klokken 12.

Klokken 1 Søndag møder ungdommen i Brisler gaard fra d 5te 6te 7de 8. 11. 12. 13 gaard og dertil udbyggerier Skov Dagen da læser til 4.

Den Tirsdag Morder ungdommen Kl: 8. paa 18de Gaard Jens Jensens fra d Nørre Ørnebor fra d 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22 og dertil udbyggerier Børn Skov Dagen da læser til Kl. 12.

Klokken 1 Onsdag møder Ungdommen fra 1/2 Nørrendgaard fra Engen fra d 23, 24 25, 26, 27, 28, 29. og dertil udbyggerier Børn Skov Dagen da læser til Klokken 4.

Den Torsdag læser Kl 8 allinge til Kl: 12 og i Landvig fra 2 til 4.

Lindues ieg Mester Niels Hvid Superintendent offuer
Schouen stifft, at ester som nu Gott af sin unge Dotter
Frue paa Borringholm Er begiernendes at skicke saadanne
og skattigsted sin bør at forsee af nu fremb udi Togum, forsum=
mendes at skeer skattigsted sine for skeeng i det sin Vinkielre
saadan stedse Kunne da forsees ieg skiellig Exsamt for
Landsprovsten paa og af sin closte Frue paa Landet, at de
forseer vorne En gammel Skick og udi gammel tid, at
ind bygrene frue paa Landet, paa og paa at Offuig skiede
frue paa Landet mend Bispen Vandbest at frue bonde
Aarligen skal giffue Deinen En god Kioeye byg, som
skulde skee Inden Skiel dsi sin allid skal gifues for Dagene
om Juelen wisse, Nemlig Bispens Vnigrene paa Skyskiel,
Eg og dagen Dag om Juellen maals Mad. Naar bonden
Eller Husmenn Dør Da Vnigrene til Vigs at siunge der
giffues Vnigrene at gott Aaer, for hand siunger offuer graf=
ven. Dør Fruen eller Pige giffues for frue Mk.
Naar bonde Husmend i kiede ester Elen, da giffues
Hun ost og brød, ind bygrene 6 gaard Mend og siette boine
og unge 12 gifte Karler og Jomfruerne Vinder krose=
mes ist Høst dagen Vnit giffues sk at giffue til Vnigrene
offuer for Dig. Mendene Barnelsom Vinderne om

Hesten eller anden Kvæg dræbes ikke begravne
eller skrives 10/8 og 2/8 om Foraaret. ost fiske
Hvide og anden Fisken for Begravne eller Gravne,
Hesters Dræbes ost Fare kan hjem at Hest Del
Died. Naar Ildbegravne Skrides, Foruden
Fisken gaves i Kirke efter Døm Hesten
Dræbes 10/8. Om Mandag Eller Tirsdag Dør
og Dræbes Sønger over graven da skal Dræbes
Hesten 2/8. Dennem for Kirken dræbes Ikkigod,
at Hesten Vandt ost Skilde kiød for Fra Landet.
skal Landes for efter Dem ligge Ved Magt
Foldene! Bede Jeg Herren at Tilgive
i Jesu Navn for Fra Landet godvilligen ved Kirke
gård dræbes Dennem for Kirken Ikkigod
og den Fallen for Hedens og ikke for mindre
Fra dt ikke klagemaal skal Føres;
Thi en Kvinnen er Din Ven Ved Altem
Jesu Sten Modvilligen, eller med Ved
For Hinder gode ords Kvinnen Navn Tilt
Dem Vil Gud Ogsaa Straffe Din Sold. Men
Den som Gifter Din Ikkig Ved med God

Pillin og Kalfvedyn then vil gud gifven Sin
fold igiem, Og Pustur Jag bark ordens biörnen
og til förvaren gudz Salsigmelse. Skrifvet
vidj Wester marie Prost gaard then femte
dag effter Sanct Ole Konungs dag
Midsömer Anno 1579.

Dz skrifft er en vnd Copie af Mester Niels Jvids
Copie bengt Dregnesen fra Borringholm med
dell en thenes Dreyne skrifft og medkomst
vidnes Jag vnder skrifvne med egen hand.
Actum Rönne d 12 Maij Ao 1665

Jens Lauridzen

Dette Copie bengt er indført
J Borringholms bog Biscopen til sinit
d 16 Julij 1670. da 91 dar gammel

m pp

Kasper Kaasen

Dette ofvenn skrifne bengt Paulsen
och fra ord at vara indfört J geistligemens bog
fra Borringholm som mig der fra er tilskickat vidare
Jag effter begiering Hasnie d 7 Augusti 1674.

m pp

J Wandal m pp

Lost af mig og til Kiøbm. stadfæstelsen
underskrefvet udi Calmar den Borgmester
d. 16. Juli 1680 Hoggere d.
m pp

Lost imellem Borgmesters Landsting
Onsdagen d. 29. Junij 1681.

Lost imellem Rörenskrifts ting d. 1. Octobr. 1682.

Lost af Hr. imellem Rörenskrifts ting
Lördagen d. 1. Julij 1687.

Lost for Öfver Jurisdictions Mandagen
d. 4. Julij 1687.

No. 1.

Høj: Ædle Høj: velædelige
Mag: Peder Hersleb
Biskop over Sellands Stift og
General-Feldt-Inspector
Høj: gunstige Patron!

Den velædelværdige Hr: Bernhold til Nye-Feldt-Høj: med
gaarde forleden Morgenstund: Hr: Oberste og Commendant Krusse,
samme at spise: Hr: Oberste har taget at ophente for Hr:
Bernhold den af dette højede Høj: velædelighed foreskrevne
Mulet Skrift til Feldt-Cassen: Hvorom Hr: Bernhold og
Jeg have mig for Hans Velgunst Tak-skyldig: det jeg dog
ej vil forsøge mig med Mon overlade til dette Høj: Ædle
og Høj: velædelighedes Høj: gunstige og bedre indsigt,
Hvem velbemeldte Hr: Oberste Krusses forslag dersom for
dette Høj: velædelighed mishager: / Deligemaade Hr:
Høyædelige Hr: Cancellerath og Ridder Pro presence og Klister Pol
Hr: Høj: Ædle Høj: velædelighed for Hr: Oberste
Krusse med fornøje undertegnet.

Item da Hr: Andreas Aggerbeck til St. Clemens Dags
Ej med Oberste Krusse efter dette Høj: Ædle Høj: velæ-
dighed sidste Brev for Nøtter gaarde til forleden, Item
til Proces: Hvorudover Hr: Oberste Krusse, efter Lan-
dets Skick, for vanvit nød til at dage ugildige ved,
forrige Skifter Brede Hr: Nøtter-Herredsting og Birge,
forfør: Deligemaade Pol og Hans Langes: Mgt: og
dette Høj: Ædle Høj: velædelighed med fornøje Eftersendere,
tilligemed ydmyglig andre, forøvrigt undem Hr: Nøtter med
dets forrige;
Hr: Aggerbeck har derimod igien
Tadet til Nøtter-Herredsting eiendes Brede Feldt: Hr: —
Oberste Krusse og Mgt: den dag for Skriftet i Brev, dog
i ringeste Maader: Skiel Sinde har opsat mig an,
derfor vinden Mod Hr: Aggerbeck ikke andre for paa
Landet, med dig med en god samvittighed allerydmygst Mod
Hans Høj: Høyædelighed at Land forsvare: / Hvorimodover

19/2 1743

Jeg skikkede d: 15 Febr: Ved et middag Land skyttet Hans
Høimehning, siden nogen sag Over giemmelig og dets Vær Vil vedk
Korsun; Det er ellers forsiert Vedligt, skal dimittere og Over
den gode Mand iblandt skikke Land giver, Land er i gandske
Jo Capabel, at og sidder et skikt Land og Land skikke med
skrænder; Gud skikke Jesum og os alle Vel Jesum!
Corporalen Jørgen Carsen og Dragoner Morten Hansen
Jer i Jesu mig begiert at Communicere, i skikke nogen Jesu
Kristi Byen, nuten Noenig Jod eller Jesuitiske Mordligt
de skikke Jesu et løsse af H: Byggerbeed til Christi Kirke
at Jand Vil tage den Jesum, Kundskaut de gode andre,
og Vil Vel gjemme en Kud Lang; ——
Det er at beklage, at Jesu Jesu Landet er ingen Land-
fiscal, som Deres Høj: ekte Høj: ærværdighed Kunstigt kosa,
Jer at Melde om, Vore Jesu Kunde Klager Jesper, Mis-
ligt, Ellers afgiorde; Jørg Gerd i; om og i Underdanig
Jed Jeende forfølger mig, Jer Deres Høj: ekte Høj: ærværd,
dighed, om ikke en allernaadigst Reskript af 18 Aug: 1714
Skulle Kunde findes Jed Bispe-Kisten, dette Land an,
hagende: at Jage Jer Ofstredager Ellers, eller giøre an,
Ledning til Ulydelsers og forbydelse imod Jeres Reeds Jesu
Embedets Byrer og Biscopen Jesu Jin Embedes Byrer
ofsser Loven Straffelov, skal uden Jersons Acceptation
tiltales af Jener: Fiscal, og imidlertid, om de
Jer Gejstlige eller Civil-Embeds betroede, Suspenderis
Jesu det og dets indkomster; Dligt er Ellers regiere,
et Jer Mig, Men i Jer finder; Om Jesu den Reskript
skulle Jeres ydgaaet, Jer det at sinde at den Maade Jin,
den og anbefales, Hj: Mandligt den Kunde blive Confirmerede
og skille os Jel ikke Jesu Overligt Jesuiter Jesu Landet,
Jvad og Jalde og Ofstigere Deres Høj: ekte Høj: Jeres. til Jin
Kirkes Bedste og Jesu Jesu! Jesu Lester til Døden

Konne d: 19 Febr: 1743.

Høj ekte Høj: ærværdige
H: Biscops
Underdanigste Tiener J Buccaille

Høj: Ædle Høj: Velærværdiger
Magr: Peder Horrebow
Høj: Gunstigste Patron!

Vilde nogen klage mig kunne for Deres Høj: Ædle
Høj: Velærværdighed som Capellanen for Kiøbenhavn
Abbad, Angrebende for mig Landsorter og offrer:
da skam vor Magre Mistænkning, og Lad sig føre 2den
og 3die Time-dage for skylden til Afbenyttelse, Magre,
og alt for Magre, siuffig med Mennigheden, i stedet
for at sadle, forbanede og udskielde selv og mig,
for, ingen Undtagen, i hvad Vred jeres vaarsag:
hvorimodte Mennigheden vel skeen skal, jo til dette
Øiemed fortrinlig, og jeg ønsker at Gilde anklage
dem, som fand og skal føre Mig for Kiøbenhavn at Gil
anklage dem: / jeg beder og underdanigst at Gligt
Maade Gliste anstrek for mig Klage Mistænkelse
og ej at Deres Høj: Velærværdighed reflecteris paa,
Hjælpe mig og Mine Landsorter Gjeder Sand: for
den allerhøjeste gud at Gielde: / som vigtig Ærinde
Kongl: Majts allernaadigste forordninger og den
imellem os giorde Liquidation, 6te og 7de Post,
ja Muligt ogsaa andre for os Gilstrøde Skiller, da Mig
dette Sted kan ej betaling for trolovelser, jorde
paakastelse, Liigpræditener og Liigtaler, nødtørftig
kand ske, Menneskelig forrettes kan; forunden
skal kand à parte for Gienne betiening paa
kan Mig aldrig Lønne Mig nogen; Jeg haaber at
Deres Høiædle Høj: Velærv. i dagen Mig dette vil ske, og
Mig Gilde i underdanigst forretten den Mandes Gilsyn,
Gud ag skal i alle Maader høje Mig; Gud Gilske Mig!
Jeg Lever til Min død Deres Høiædle Høj: Velærv.

Min Hr: Biscops. Deres

Kiøbenhavn d: 21 Febr: 1743. underdanigste Tienner Buch

N. Herr Sigismund Hz. A: Aggersbach sein Land Vorsteher
sein soll als mir alten die Kirchenrain, und Stand-
sund Grunde.

Höj: Ærbr og Höj: vørdigste
Mag: Peder Hersleb
Biscop ovver Fallanders Stift og
General-Kirke-Inspector!
Høyærbødigste Patron!

Ehra Høivørdige Mag: Johan Kofod i Veråe sender hr Sr
sidsten Breve Høyærede af 7 Dec: 1742, fördt vel mindre end
Angaaende Deres Høj: Ærbr Høj: vørdigheds Forsæt til dem at
forunde Mig for dem Beskrevne Prøvelse, hvad allerø dennes
Tanker og Forslag Rand gaar, vil dag Dem siden udbede.
Ehra Høivørdige Hr: Lars Skiørk til aarlige Mønstring sender
til mig indsendt indlagde Documenta, Ang: den Misforstand,
der er skeet og optaget mellem Hr: Aggerbeck og dem ind
Mit da ibrende Brevskrivelse saa i skiønne; Deres Høj: Ærbr Høj:
ærværdighed! Erfarer ig skriftlig Forstand, da er den ikke Hr:
Lars Skiørks Skyld, at skiøt og saa er blieven Deres Høj Ærbr
Høj: ærværdighed referered; Hr: Hr Lars Skiørk vor dennem
at vilde skiøt angrier Sagen nøie, som siden de i Mit Brev
skrev om af Hr: Aggerbeck mod Hr: Skiørk giorte og vor, igiem
samme aaben og skreven Skrivelse forlangte, som siden af indlagde
Documenta tydeligen Rand erfarer; saa vidtløftig og Vel,
vare Hr: Skiørk at indskalde sin Klage, saa er indtil
indvarte Hr: Aggerbeck alt formeget, saa og af skiønne, at
Mig og mit Brev skulle tilligemed nogen Tadel og Suspicion
siden skiøt være skeet i Mit Brev, Hvilket og allerede
er og Gaar ufeilbar kiendt, som Hr: Aggerbeck vidalmodig,
Dr, Mindelig vilde at søge sandsel af andre end
vedkommende, forvolder den allerø; Hvilket er ikke
dog saa tilgiørligt; saa vidt og vilde Mine Herr Brand vinde;
som Hr: Skiørk Melder; dog vider og vindskenligt at skiøt
Hr: Aggerbeck formeenes at være i Mage tilsigelse eller
Kaare Mig eller Mit Brev til nogen Last eller Forsømmelse;
allerøste da og i den Stad i videre Tanker om Hr:

P: Hvad allerø er angaaende i Mit Brev, som Hr: andet Hr: Skiørk
skriver Deres Høj: Ærbr: Høj: vørd: tilsom, Rand og jeg allerede.

19/2 1743

Aggerheed, med hj siden, og Mester Hans og Mons daglig spor-
ger og føre; Hj hj tænder ild, Murligt, at saadan Hans ubøsi-
dig paa Lidets Lande forskaffe sinne Hans til Landing, Mon, ikke
Hans plages til; — Jeg skiønner Hans den høieste Gud, hj Ville
Hallene unde mig lidet Mule Tange Hans Hans med at bor
en ½ Mil nær Hans Hans, da hj i Sandhed Hans daglig for-
dræd af Hans Hestene at føre, og hj Land intet at skaffe,
Hj naar Land intet Hjælpere Langnes Cap. Forestillinger af
Critikal, ja Hans Høj: ædle Høj: velvendige Hans Høyligste Hans,
Mageløse Hjælper: Det Land dog Hans esse Hans Hjerte Hjælp at ud
føre: Hvad Skiller Land da Ville Hjælpere Mine Hastige og ven-
skabige Hænder og advarsler, Hans Hans Hans og Lidet Lidt
Hans, Mon Ved replique Sende tilbage; og endnu til sidst
Hans Hænder mig citere, Hj hj Hænder Land Hjælpe Ved alle
ting i Hjælpe, og ikke spaalenge, at hj Hans Tange Hans Hans Hjælp;
Hjed Hjælp Hans at Hænde, Skal Sandhed og den høylige Hjælp ved
Gud omkring Hans endnu Hans Hans Hjælp og ikkeskiønne Hænds-
skjeld! Mon Hjed: Naade Hænde Hans og, at Hjælpe sig ikkeland
og, ellers skulle Hans Hals ved Hans! Hj Land Hans Hjælp
at giøre Hjælp Landets ønskelig og ønskig; Jeg Land
ikke Hjælpere, at hj jo Hans Hjælp at skilleligt Hjælpeligt Hjæl-
pe Hans i Hans Hænder, alt Hans Høj: ædle Høj:
velvendigste Hjælper af 3 Dec: 1742 Hjælpere at Hænde mig:
Nu Ved Nød-retten paa Hjælpe-stolen, ved Hjælp Hænder
ved Hjælpe-stolen at Hjælpe Hjælp Hænder, Mon Hjælp Hans
Hjælp Mand de Hjælpende Hjælpere Hjælp, Hans Hjælp Hjælpere Hjælp
ikke, Hvor ikke Hjælp Hjælp? Hjælp Land at Hjælp, Høj: ædle
Høj: velvendige Hj: Biskop, Hjælp mig ikke Hjælp op, hj
Hjælp Hjælp Hjælp ved Hjælp Hjælp at Hjælpe, Hjælp hj Hænder Hjælp
Hjælp Hans, Hjælp Land Hjælp Hjælp; Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp!
Jeg Hænder i al Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp
Høj: ædle Høj: velvendige Hjælp Hjælp at Hjælp Hjælp,
Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp
Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp
Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp

Min Dansie Høj: Ædle Høj: ærværdighed, N. Eg har mig saa glæd som vi
Mindelig, da eg saa Mit Eneste Barn, og Kiær Brudi ak Eegte
Vaare, Hiem gaae, eg Kunde forrette det til Jeres Ære: eg beg
med, som altre andre Dandag Kunde skiede Mig Løe, saa Vaar
det dog ikke nyttig, Hj Hand begiær ikke Hvorlidet offer
Loven: Endskiønt nok ofte mig dræm ag re skiønne adgang
ved omgange Kreve: Men Kl: 9. kl 10. m 11 Eg: saa
Hand ofte Hiælper, saa skreven Hj ikke andre skille Kunde passe
den rette Kiøl, eg som Hagen med Hilde passe saa op, saa fik
Hand Ord nu saa dreff ag da dag sig i agt; N. Stod Hj saa,
dag ikke nu Kreve frygte Landet, der slige skille Hilde dage
sig saa, Hj mukel vare saa indtagen af Hem, at de ej Hil
skiøre det for ej at ligge sig ild med Hem, ja Hj dem ikke for
dem Kiøbe Mig Mester dreven, Hj midskiønt de saa mange
ellers Stod nagte med Hem, blieve Hj dag ligr-Eleg, saa
ikke Kan til Examen; eg mukel re saa Kunge for at
faae Stod Hem Kreffte, at som de med Hilde, saa Kan de
indtil; ja de Hem Hj Kreffte Kiøbe Kreter dertil, Kore
Kreter i Landet saa Hem, saa Stille; Dra Hj saa de
ikke Stod, Hiemkiøbe Hj i underdanigst skille Kreffte
de ofte Kiøbe Deres skrive Høj: Ædle Høj: ærværdighed,
Jeg ønsker / Gud giver mig de Kreffte Raad / Jeg Kil giøre
alt saad Hj Kand, eg skriver til Min dyd Kone

Høj: Ædle Høj ærværdighed
Hr Biscop
Skrive

Kiøne d: 19 Febr.
1743.

Underdanigste Tienner
J Buchtrup

Copie

Udtog

af Laurids Jørgensen Ager Skjøde Protocol
som nylig er bleven Confirmeret.

Anno 1743 den 1ste Martij indkom for Retten Jørgen
Jensen; Hans Lægværge Hr. Peder Jensen Ager Beboere
Ørum Sogn Lauritz Pedersen og Niels Ager Beboere
1mo Ørum Sogn den 9. 12. September 1742, fremstod Jørgen
Larsen Ager og bekiendte: Hvorledes Arvefæstere
af Gaarden Ager Ørum Sogn 25 Rdl. Aarlig Landgilde
2do Ørum Kirke bekiendt Korn og Smør Ager
Tiende Ydes: Hvorledes Gaarden Ager var og
for Ager Tiender Ydes: 3tio Hvorfornden den bem.
Gaard Ager Ørum Sogn: Hvorledes Gaarden Ager
Ørum Sogn Tiender Ydes

Forsk gaar ind og sætter sig ved Bordet hvor
Corporalen sidder for at skrive, og de
spørger: om Forgaa Carsten gik forbi ind, og
blev inde der, og ellers gaar ikke ind, men
som de siger at Frøsten blev vred paa Forgaa
Carsten, fordi han ikke vilde ud og gik ud
paa Gaarden igien og drog sin Frøsten
Agerbek ind af Døren paa Gaarden. Til
3te Gang blev saadet Vidnet de at
følge med i Huus til Corporalen. Vidnet
svarede at Corporalen Forgaa Carsten kom
ikke ind Vidnet og bad dem at gaae med
følge med dem. Med nogle gaar paa
4de Øverstens Vogn, de samme Vidnet om
Gaad og Carl følgende med Corporalen saadan
nogen Skyldner de ikke Frøsten om
noget Kyd som han eller nogen
Corporalen i Frøsten at vide med Frøsten
om Corporalens paa med de ikke forlanger at Aekr.
gang. Vidnet svarede at de ikke saadan noget
erfarede at forholde, uden alene at Corporal Forgaa Carsten at følge med
saa de gjorde det Frøsten, med
for at bringe Carlen fra Hyr-Vidnet Frøsten
og siden at spørge fra Agerbek om Gaad
saa saa vidt blev admitteret de Gaar vor
Til de samme ved med nogle Vidnet med
at svare Carsagen at Frøsten Agerbek gaar
gaar da strax Corporalen de saa gaar ud
konnen og begyndt at maale Kornet
Aekr. Vidnet svarede Carsagen Gaad

Ja det skeer, maatte det Corporalen dog saa lade skee.
Jeg vilde ønske, at Corporalen maatte nogen
Gang gaae tilbage hos de Herrer Commissarier
igjen. Jeg ønsker ikke Strid.
Ich wünsche nicht paa Gaarden at kalde Corporalen
allene ud, men Corporalen ikke uden Ledsager
og Jeg vilde ikke gierne have, at Corporalen
skulde komme i Forlegenhed for Jeg
skulde have sagt ham noget Galet
og Jeg vilde ikke gierne have, at Corporalen
skulde komme i Forlegenhed for Jeg
skulde have sagt ham noget Galet

Jeg vilde ikke gierne have, at Corporalen
skulde komme i Forlegenhed for Jeg
skulde have sagt ham noget Galet